

2023-02-08

Handläggare
Sarah Chaara
Telefon: 08 - 508 24 953**Till**
Skärholmens stadsdelsnämnd

Verksamhetsberättelse VB 2022 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner bokslut och verksamhetsberättelse, inklusive bilagor, för år 2022 och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Resultatenheternas fonderade medel minskas med 0,4 mnkr till år 2023.
3. Skärholmens stadsdelsnämnd begär ombudgetering av klimatinvesteringsmedel för utbyte av elbil om 0,7 mnkr (investering).

Patrik Åhnberg
Förvaltningschef

Skärholmens stadsdelsnämnd

Måsholmstorget 20

08 - 508 24 953

08 - 508 24 000

sarah.chaara@stockholm.se

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	6
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskknusaper är kort	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	36
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	55
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	68
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	69
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamhetens skiftande behov	73
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	77
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	81
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	88
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	96
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	96
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	98
Uppföljning av ekonomi	107
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	107
Resultatenheter	116
Investeringar	116

Försäljningar av anläggningstillgångar.....	118
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	118
Ombudgeteringar	118
Medel för lokaländamål	118
Analys av balansräkning.....	118
Övrigt.....	120
Särskilda redovisningar.....	120
Agenda 2030	120
Jämställdhet	124
Barns rättigheter.....	124
Nationella minoriteteters rättigheter.....	124
Bedömning av nämndens interna kontroll	125
Systematiskt kvalitetsarbete.....	126
Övrigt	129

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 01 - SDN24 VB

Bilaga 2: Bilaga 02 - Uppföljning av intern kontroll

Bilaga 3: Bilaga 03 - GDPR Årsrapport

Bilaga 4: Bilaga 04 - Uppföljning av näringslivsarbete

Bilaga 5: Bilaga 05 - Underlag till förskolerapport

Bilaga 6: Bilaga 06 - Uppföljning öppen fritidsverksamhet

Bilaga 7: Bilaga 07 - Uppföljning av trygghetsinvestering

Bilaga 8: Bilaga 08 - Sammanställning av synpunkter och klagomål

Bilaga 9: Bilaga 09 - Sammanställning av medborgarförslag

Bilaga 10: Bilaga 10 - Nyckeltal 2022 Skärholmen

Sammanfattande analys

Den sammanfattande analysen ger en övergripande bild av måluppfyllelse samt av förvaltningens arbete med de övergripande prioriteringarna i verksamhetsplanen.

Måluppfyllelse

Skärholmens stadsdelsförvaltning bedömer att nämnden bidrar till att uppnå kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att arbetet i stort har pågått i enlighet med verksamhetsplanen.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att tre av de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt och två ha uppfyllts delvis.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att fyra av de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt och ett ha uppfyllts delvis.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att båda underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt.

Summering förvaltningsövergripande frågor:

- Förvaltningen har, tillsammans med stadsdelsnämnden, brutit ned och kompletterat stadens vision utifrån stadsdelsnämndsområdets unika potential. Resultatet, *En världsstad i miniatyr*, antogs av nämnden i mars och har fokus på stadsutveckling, utbildning, kultur, friluftsliv och idrott samt näringsliv.
- En samverkansöverenskommelse har träffats mellan Stockholms stad och Huddinge kommun kring ett utökat samarbete inom områdena fritidsverksamhet, näringsliv och trygghet.
- Inom ramen för samverkansöverenskommelsen har samarbetat med Huddinge kommun för näringslivsutveckling i relation till den regionala kärnan Skärholmen-Kungens kurva utvecklats.
- Förvaltningen har under året utvecklat och implementerat nya arbetssätt på förvaltningsövergripande nivå för förbättrade beslutsunderlag i relation till trygghetsarbetet. Arbetet sker i nära samverkan med berörda aktörer, exempelvis lokalpolisområdet.
- Förvaltningen har utvecklat arbetsmodellen för platssamverkan inklusive att ta fram mätbara mål.
- Förvaltningen har tagit fram och beslutat om ny plan för hantering av extraordinära händelser/arbete i särskild organisation.
- Förvaltningen har utvecklat och implementerat strukturer för framtagande och systematisk uppföljning av förvaltningens väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan.

- De första processerna, inklusive övergripande processkarta, i det förvaltningsövergripande ledningssystemet har publicerats.
- Processen för ekonomiuppföljning med ett verksamhetsperspektiv har utvecklats och publicerats i ledningssystemet. Ett viktigt ingångsvärde i arbetet har varit att tillse en större prognossäkerhet.
- Förvaltningen har arbetat med riskanalys och kontinuitetsplanering för prioriterade verksamheter och risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för samhällsviktig verksamhet har färdigställts.

Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser

I budget framkommer direktiv till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Nedan framgår vilka verksamhetsområdesmål arbetet redovisas under alternativt beskrivs arbetet som bedrivs.

Styrning och uppföljning

Arbetet beskrivs främst under mål 3.1 - *Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser* och mål 3.2 - *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.*

Samverkan för en effektiv verksamhet

Fokus på kärnverksamhet är genomgående i samtliga verksamhetsområdesmål. I övrigt beskrivs arbetet främst under mål 3.2 - *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.*

Återstart - samverkan för bättre företagsklimat

Arbetet med Växla upp beskrivs främst under mål 2.1 - *Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.*

Hög kvalitet genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering

Arbetet med ständiga förbättringar beskrivs under flertalet verksamhetsområdesmål då verksamhetsutveckling ingår som en naturlig del av det löpande arbetet. I övrigt beskrivs arbetet främst under mål 3.2 - *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.*

Samverkan för ökad självförsörjning

Arbetet beskrivs främst under mål 1.1 - *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.*

Samverkan för en trygg och säker stad

Arbetet beskrivs främst under mål 1.2 - *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.*

Samverkan för en hållbar stadsutveckling

Arbetet beskrivs främst under mål 2.2 - *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov*, mål 2.4 - *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring* och mål 2.5 - *Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.*

Samverkan för att nå de globala målen i Agenda 2030

För att tydliggöra vad arbetet med att nå de globala målen i Agenda 2030 har förvaltningen i

rapporten gjort kopplingar mellan verksamhetsområdesmålen och de globala målen. Se även den särskilda redovisningen i slutet av rapporten under rubriken *Agenda 2030*.

Klimat- och miljöarbete

Arbetet beskrivs främst under mål 2.5 - *Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö*.

Staden som arbetsgivare

Arbetet beskrivs främst under mål 3.2 - *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna* och mål 1.2 - *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i*.

Lokalförsörjning och inköp

Arbetet beskrivs främst under mål 3.2 - *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna*.

Internationalisering och internationella relationer

Se under mål 3.2 - *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna*.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Måluppfyllelse

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att tre av de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt och två ha uppfyllts delvis. Avseende nämndmålen är bedömningen att fyra nämndmål har uppfyllts helt och två nämndmål har uppfyllts delvis.

Arbete inom respektive prioritering

Se respektive verksamhetsområdesmål för information om vilka åtgärder arbetet bygger på.

Prioritering	Status
Utveckla samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att personer som står utanför arbetsmarknaden ges vägar till studier, arbetspraktik, förvärvsarbete eller annan försörjning och att unga erbjuds meningsfulla feriejobb.	Enligt plan
Utveckla det uppsökande arbetet riktat till nyanlända samt barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden.	Enligt plan
Förebyggande och tidiga insatser för att motverka att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet.	Enligt plan
Utveckling av det systematiska säkerhetsarbetet i linje med stadens säkerhetsprogram med fokus på krisberedskap/civilt försvar, informationssäkerhet, förebygga olyckor och förebygga otillåten påverkan samt hot och våld.	Enligt plan
Utveckling av arbetet mot välfärds- och bidragsbrott.	Enligt plan
Utveckling av förvaltningsövergripande strukturer för inriktning, framdrift, samordning och kommunikation av trygghetsarbetet, utifrån trygghetsprogrammet och andra inriktningsdokument.	Enligt plan

Prioritering	Status
Samordnade åtgärder och aktiviteter för renare, trivsammare och tryggare stadsmiljöer genom utveckling av metodiken i bland annat platssamverkan samt generell samordning med trafikkontoret och fastighetsägare.	Enligt plan
Utveckling av en tydlig systematik och utveckling av arbetssätt kring regelbunden uppföljning av förskolans utbildning synliggör lärandet hos varje barn.	Enligt plan
Språkutvecklande arbetssätt i förskolan, som utgår från barns erfarenheter och kunskaper. Höja pedagogernas kunskap i det svenska språket.	Enligt plan
Utvecklad samverkan med utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa.	Enligt plan
Öka vårdnadshavares delaktighet genom att utveckla systematiska arbetssätt för dialog kring barnens utveckling.	Enligt plan
Genomföra en orsaksanalys i relation till inskrivningsgraden i förskolan och identifiera åtgärder för att öka andelen barn i förskolan.	Enligt plan
Verka för en stabil och fungerande skolgång för barn som riskerar att inte nå kunskapsmålen samt för de barn vars levnadsförhållanden innebär kända riskfaktorer	Enligt plan
Förvaltningens förebyggande och främjande arbete stärks och systematiseras i nära samverkan med polis och stadsdelsnämndsområdets grundskolor.	Enligt plan
Socialtjänstens evidensbaserade metoder och insatser utvecklas.	Enligt plan
Fortsatt utveckla arbetet för att säkerställa att barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen.	Enligt plan
Fortsatt utveckling av den kommunala utförarverksamheten så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av hög kvalitet, självbestämmande och delaktighet.	Enligt plan
Utveckling av digitala hjälpmedel, införande av välfärdsteknik samt utveckling av personalens pedagogiska stöd i LSS-verksamheter och inom socialpsykiatriens utförarverksamhet.	Enligt plan
Fortsatt utveckling av kvaliteten med fokus på digital välfärdsteknik.	Enligt plan
Äldre som lider av ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.	Enligt plan
Äldre med komplexa behov får sammanhållna och riktade stödinsatser.	Delvis enligt plan

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där sju av nio indikatorer uppnås. Två indikatorer uppnås delvis.
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås helt.

Förvaltningen har genomfört flertalet insatser och aktiviteter internt och i samverkan med externa aktörer i syfte att främja vägen till sysselsättning, arbete och självförsörjning för alla invånare i stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen ser samverkan med andra myndigheter, samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle som väsentlig för att enskilda individer ska erhålla adekvata insatser från olika instanser i ett tidigt skede. Bland annat sker samverkan i olika former för att stötta nyanlända och personer med samsjuklighet till bostad och sysselsättning. Förvaltningen har genomfört insatser i syfte att korta tiden det tar för nyanlända att hitta arbete och en stadigvarande bostad. Riktad bostadsvägledning för nyanlända har genomförts i form av individuella vägledningssamtal i samverkan med SHIS och arbetsmarknadsförvaltningen.

Samhällsvägledning har getts både på plats på medborgarkontoret och genom förvaltningens uppsökande arbete. Medborgarkontoret har under 2022 haft cirka 52 000 besökare varav närmare 11 000 fått samhällsvägledning. Arbetsättet utgår från att visa och vägleda besökarna för att öka deras kunskap om var de själva kan hitta rätt information och kunna hantera sina ärenden självständigt.

Gällande andelen invånare som är öppet arbetslösa har nivåerna minskat till att ligga som innan pandemin. I januari 2020 låg den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet på 5,51 %, för att sedan öka till 9,08 % i september 2020. En successiv minskning har sedan dess kunnat konstateras. I november 2022 låg den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet på 4,3 %, att jämföra med stadens snitt som låg på 2,7 % (*Statistik om Stockholm, månadsrapport november 2022 gällande arbetsökanden*).

Prioriterade insatser

Utveckla samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att personer som står utanför arbetsmarknaden ges vägar till studier, arbetspraktik, förvärvsarbete eller annan försörjning och att unga erbjuds meningsfulla feriejobb.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Intern-SIP (intern samordnad individuell plan) har implementerats vidare inom avdelningen för socialtjänst i syfte att stärka samordningen för klienter som har behov av insatser från flera enheter ☞ Dialog och utveckling av samverkansformer har genomförts tillsammans med verksamheter inom Region Stockholm ☞ Samverkan via Samordningsförbundet Stockholms stad genom FINSAM-team (tvärprofessionella team) och Rehabiliteringsbanan (digitalt processtödd samt kunskapsdialoger) har fortlöpt i syfte att öka personers förutsättningar till arbete eller sysselsättning ☞ Temakvällar för nyanlända med teman som vägar till arbete, rättigheter och skyldigheter på arbetsmarknaden, budget- och skuldrådgivning samt CV-verkstad ☞ Regelbundet uppsökande arbete på SFI och SHIS ☞ Informationsträffar hos föreningar samt andra civilsamhällesaktörer om bostads- och samhällsvägledning ☞ Kvinnofika för kvinnor i Vårberg. Fikat genomfördes i samarbete med bland annat Stockholms Business Region, arbetsmarknadsförvaltningen, idrottsförvaltningen och Röda korsets folkhögskola. Fikat är ett sätt att nå ut med stöd och rådgivning.

- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Fördjupat samarbete mellan förvaltningens egen regi, beställarenheten för omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning och enheten för ekonomiskt bistånd i syfte att utreda arbetsförmågan för personer inom socialpsykiatri som står utanför arbetsmarknaden. Vid behov kommer externa aktörer involveras, exempelvis företaget MatchedIn.

Utveckla det uppsökande arbetet riktat till nyanlända samt barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Uppsökande arbete i samverkan mellan flera funktioner inom förvaltningen exempelvis medborgarvärdar och introduktionsförskola samt representanter från de öppna fritidsverksamheterna som tillsammans besökt bland annat SHIS boenden i området ☞ Hälsosfrämjande arbete riktat till nyanlända i form av hälsodagar har arrangerats av förvaltningen i samverkan med regionalt cancercentrum vid två tillfällen samt vid ett tillfälle i samarbete med psykoterapeut specialiserad inom kris och trauma.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Antal unga som fått feriejobb ligger på en fortsatt hög nivå.

I stadsdelsnämndområdet ligger antalet platser för feriejobb som kan tillhandahållas på en fortsatt hög nivå. Genom samarbete mellan förvaltningens verksamheter samt civilsamhället har årsmålet om 750 unga som fått feriejobb uppnåtts. Förvaltningens egna verksamheter har stått för de flesta arbetstillfällena. Även andra förvaltningar i staden samt civilsamhället har tillhandahållit arbetstillfällen.

Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar i relation till föregående år.

I stadsdelsnämndområdet minskar fortsatt antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd. Arbetet med barnfamiljer i behov av ekonomiskt bistånd prioriteras inom förvaltningen med täta uppföljningar i det dagliga arbetet. Fokus för arbetet är att föräldrar ska bli självförsörjande i högre grad. Antal barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden följs månadsvis upp på förvaltningsledningsnivå. Barnrättsperspektivet uppmärksammas och stärks i samtliga ärenden som gäller barnfamiljer och barnkonsekvensanalyser genomförs i ärenden som rör barn. Barnkonsekvensanalyserna innehåller analyser av hur barn påverkas av olika beslut som fattas inom ramen för ekonomiskt bistånd.

Andel vuxna som är självförsörjande är högre i relation till föregående år.

I stadsdelsnämndområdet minskar antalet hushåll som är i behov av ekonomiskt bistånd. Under november månad 2022 fanns 526 hushåll i stadsdelsnämndområdet, jämfört med 586 hushåll för samma period 2021. Stadsdelsnämndområdet är ett av tre stadsdelsnämndområden i staden som under år 2021 hade högst andel hushåll som avslutades till annan form av försörjning, exempelvis arbete eller studier (*Socialtjänstrapporten 2021*). Förvaltningen ser att utfallet är ett resultat av systematiska arbetssätt för att stötta individer som aktualiserats hos enheten för ekonomiskt bistånd att snabbt återgå till arbetsmarknaden.

Andel nyanlända som bor inom SHIS och går vidare till stadigvarande boende ligger på en fortsatt hög nivå.

För att uppnå årsmålet har förvaltningen haft drop-in bostadsvägledning på SHIS anläggningar i Sättra och Bredäng varje vecka samt bostadsvägledning på SFI varannan vecka. Var tredje vecka möts förvaltningens medborgarvärdar tillsammans med SHIS bovärdar för att fördela vilka boende som är i behov av individuell bostadsvägledning och som ska vägledas av medborgarvärdarna.

I syfte att effektivisera bostadsvägledningen för nyanlända under året har förvaltningens medborgarvärdar varit i kontakt med Hägersten- Älvsjö stadsdelsförvaltning som har haft framgångar i sitt arbete med bostadsvägledning för nyanlända. De nya arbetssätt som förvaltningen implementerat är bland annat tätare samarbete med socialtjänsten för att tillsammans arbeta förbyggande mot akut bostadslöshet.

Goda exempel

Förstärkt samarbete med civilsamhälle och föreningsliv

För att nå ut bredare med insatser om bostadsvägledning, vägar till arbete såväl som för att lotsa till förvaltningens eller andra aktörers verksamheter har förvaltningen påbörjat ett arbete med att besöka föreningar i området. Syftet är att nå fler personer och öka möjligheten att erbjuda relevant och anpassad information och vägledning. Förvaltningen har också genomfört egna aktiviteter som når förvaltningens prioriterade målgrupper. Till exempel har förvaltningen genomfört elva evenemang för kvinnor att träffas och ta plats i det offentliga rummet. Sju av dessa har varit i form av kvinnofika. Då ges kvinnor en möjlighet att mötas och skapa nätverk där förvaltningen står för värdskap och ger stöd och vägledning samt lotsar enskilda till det stöd de behöver såsom bostadsvägledning, föräldrarådgivning eller kontakt med föreningsliv. Förvaltningen har även ordnat en föreningsmessa på Skärholmens torg tillsammans med föreningar som ville delta. För att starka samverkan med föreningsliv har förvaltningen hjälpt till med att marknadsföra två förenings sommaraktiviteter genom att knacka dörr och ge personlig information om aktiviteterna på SHIS anläggningar i Sättra och Bredäng.

Jämställdhetsanalys

I stadsdelsnämndsområdet är det en jämn fördelning av kön när det gäller sysselsättningslösa. (*Statistik om Stockholm, månadsrapport november 2022 gällande arbetsökanden*). Det är dock fler kvinnor än män har ekonomiskt bistånd för sin försörjning och fler kvinnor än män har sjukdom som sitt huvudsakliga försörjningshinder. I stadsdelsnämndsområdet är andelen ensamstående kvinnor med barn i behov av ekonomiskt bistånd högre än ensamstående män med barn. Att fler kvinnor kommer ut i arbete bidrar till ett mer jämställt och jämlikt samhälle och kan kopplas till det jämställdhetspolitiska målet om ekonomiskt jämställdhet.

Förvaltningen arbetar för en ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män och samtidigt likställigt med stöd och insatser oavsett kön. Förvaltningens arbete med att fler kvinnor ska bli självförsörjande, och då särskilt utlandsfödda kvinnor som står långt från arbetsmarknaden, sker bland annat genom arbetsmarknadsinsatser.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Samhällsvägledning för nyanlända
 - Stadsdelsmammornas uppsökande arbete för fler barn i förskola och fler kvinnor i studier och arbete
 - Arbetet med att, efter individuell bedömning, bevilja ekonomiskt bistånd
 - Ta emot aspiranter för Stockholmsjobb bidrar till att ge en ingång till den reguljära arbetsmarknaden
- Mål 2 - Ingen hunger (äldreförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
 - Säkerställa att ingen lider nöd
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Samverkan med Regionalt cancercentrum/hälsoinformatörer för att fler kvinnor ska ha kunskap om och genomföra cancerscreening
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Stadsdelsmammornas uppsökande arbete för fler barn i förskola och fler kvinnor i studier och arbete
 - Samverkan med Regionalt cancercentrum/hälsoinformatörer för att fler kvinnor ska ha kunskap om och genomföra cancerscreening
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
 - Säkerställa att feriearbetande ungdomar och aspiranter får lämpliga arbetsuppgifter
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Samhällsvägledning för nyanlända

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	3,4 %			4 %	3,9 %	2,7 %	VB 2022
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,65 %	2,71 %	2,9 %	2,76 %	2,7 %	1,5 %	VB 2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	77,78	70,83 %	85,71 %	66,1	68	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys							
Analys av skillnader i utfall gällande kön							
Svarefrekvensen har ökat något jämfört med föregående år. Totalt har 45 personer besvarat enkäten, 24 män och 21 kvinnor. Förvaltningen uppmärksammar att det skiljer sig 14,88 procentenheter i utfallet mellan män och kvinnors upplevelse av de insatser de får från socialtjänsten. En förklaring till en högre andel kvinnor som upplever en förbättrad situation av insatserna kan vara att det är fler kvinnor som uppstår ekonomiskt bistånd än män i stadsdelsnämndsområdet.							
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,85 %	1,61 %	2,11 %	1,97 %	1,7 %	1,0 %	VB 2022
Analys							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Utfallet för året är 1,85 % och årsmålet om 1,7 % uppnås delvis.</p> <p>Andel vuxna med ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd har fortsatt att minska sedan 2021 men är fortfarande något högre jämfört med samtliga vuxna invånare. Biståndshushåll med långa biståndstider har varit dominerande i staden som helhet sedan 1996 (<i>Stockholms stads årsrapport 2021 för ekonomiskt bistånd</i>).</p> <p>Förvaltningen ser att det finns utmaningar med att hjälpa målgruppen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd att komma ut i egen försörjning. För att förebygga att personer hamnar i ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd behöver inträde till arbetsmarknaden ske skyndsamt för arbetsföra personer och ett praktiskt stöd erbjudas för att stötta dem när de befinner sig inom arbetsmarknaden. Samverkan och kommunikation med andra aktörer såsom Arbetsförmedlingen och Jobbtorg är nödvändig för att uppnå detta.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>För personer med stödbehov och som inte är arbetsföra behöver samverkan och samordning ske i syfte att främja vägen till självförsörjning. Fler samverkansmöten inom ramen för kunskapsdialogen med bland annat Jobbtorg är under planering. Kunskapsdialogen syftar till att förbättra samverkan kring och synliggöra personer i behov av ekonomiskt bistånd som är sjukskrivna, saknar sjukpenninggrundande inkomst och är i behov av rehabiliteringsinsatser. Förvaltningen arbetar med att samtliga klienter som är aktuella på enheten för ekonomiskt bistånd ska ha en förändringsplan som följs upp regelbundet. Förändringsplanen ska innefatta samtliga behov av förändring som är nödvändiga för att uppnå självförsörjning. De stadsgemensamma bedömningsinstrumenten <i>Initial Bedömning</i> (IB) och <i>Förutsättning inför Arbete</i> (FIA) används under utredningsprocessen och är ett verktyg för att göra den enskilde delaktig i planering och vid genomförande av insatser.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Andelen kvinnor är högre än män i förhållande till befolkningen som uppstår ekonomiskt bistånd i stadsdelsnämndområdet. Fler kvinnor än män har ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Generellt är det en något större andel män som har arbetslöshet som huvudsakligt försörjningshinder i jämförelse med kvinnor, som i större utsträckning har sjukdom som huvudsakligt försörjningshinder. Förvaltningen arbetar utifrån individuella behov och likställighet men även utifrån statistik som påvisar problematik eller särskilt utsatta målgrupper inom stadsdelsnämndområdet. Utifrån detta har förvaltningen exempelvis ett fokus i att öka kvinnors möjlighet till Stockholmsjobb.</p>							
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	20 st	10 st	10 st	20 st	20 st	800 st	VB 2022
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	750			869	750 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	40				20 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	43			44	52	Tas fram av nämnd	VB 2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 43 platser och årsmålet om 52 platser uppnås delvis.</p> <p>Gällande socionom- och sjuksköterskestudenter uppnår förvaltningen årsmålet. Förvaltningen tillhandahåller sedan 2022 på initiativ från lärosätena enbart praktikplatser till förskollärostudenter på så kallade CPU-förskolor och klusterförskolor, vilket är en bidragande faktor till att årsmålet inte nås. Tidigare har förvaltningen kunnat ta emot studenter på samtliga förskolor i stadsdelsnämndsområdet. CPU- och klusterförskolorna är förskolenheter där flera förskollärostudenter gör sin VFU samtidigt, och samtliga handledare har genomgått handledarutbildning. Upplägget är utformat i nära samverkan med lärosätena. Syftet är studenterna ska få en praktikperiod av hög kvalitet.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen fortsätter arbetet för att bygga upp ett närmre samarbete med lärosätena för att studenterna ska få en tydligare VFU-period. Förvaltningen kommer under nästkommande år se över antalet praktikplatser som kan tillhandahållas inom de kluster- och CPU-förskolor som finns i stadsdelsnämndsområdet.</p>							
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	750 st	296 st	329 st	834 st	750 st	9 000 st	VB 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Analys av skillnader i utfall gällande kön							
Fler flickor än pojkar har fått feriejobb. Fördelningen av feriejobb till flickor och pojkar sker genom lottning av inkomna ansökningar som är rangordnade. Lottningen baseras på prioriterade ungdomar, ungdomar som tidigare sökt men inte fått feriejobb, ungdomar som söker för första gången samt ungdomar som tidigare haft feriejobb.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och i dialog med stadsdelsnämnderna, utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser, föreslå hur helhetsansvaret för arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb, inklusive samordning och anställning, kan åläggas arbetsmarknadsnämnden	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: I Skärholmen är invånarna självförsörjande och vägen till arbete är kort

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Utveckla samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att personer som står utanför arbetsmarknaden ges vägar till studier, arbetspraktik, förvärvsarbete eller annan försörjning och att unga erbjuds meningsfulla feriejobb.
- Utveckla det uppsökande arbetet riktat till nyanlända samt barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Antal unga som fått feriejobb ligger på en fortsatt hög nivå.

Andel nyanlända som bor inom SHIS och går vidare till stadigvarande boende ligger på en fortsatt hög nivå.

Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar i relation till föregående år.

Andel vuxna som är självförsörjande är högre i relation till föregående år.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar

- förväntade resultat som uppnås
- utfall från nämndindikator som uppnås.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nyanlända hushåll i SHIS anvisningsboenden med kontrakt som går ut under året, som går vidare till stadigvarande boende	88 %				82 %		2022

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där en av fem indikatorer uppnås. Tre indikatorer uppnås delvis och en uppnås inte.
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål som delvis respektive inte uppnås.

Arbetet för en ökad upplevd trygghet inom stadsdelsnämndsområdet är långsiktigt. Utifrån *Stockholms stads Trygghetsprogram 2021-2023* har förvaltningen arbetat för ett mer systematiskt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Samverkan med olika aktörer utifrån en gemensam inriktning är, enligt förvaltningen, avgörande. Förvaltningen arbetar också vidare med att konkretisera samverkan med Huddinge kommun enligt den samverkansöverenskommelse som tecknades under våren. Fokus i samverkan med Huddinge kommun ligger på fritidsverksamhet, näringslivsarbete samt trygghetsarbete, där det senare ligger som en integrerad del i de föregående två.

Årets medborgarundersökning som ligger till grund för flera av indikatorerna i verksamhetsområdesmålet besvarades av 308 av stadsdelsnämndsområdets cirka 37 000 invånare. Undersökningen skickades till 800 invånare i området vilket innebär att svarsfrekvensen är 39 %. Förvaltningens ståndpunkt är det är svårt att dra alltför generella slutsatser utifrån resultaten på grund av den låga svarsfrekvensen. Den statistiska säkerheten är $\pm 5,6$ procentenheter vilket betyder att om ett resultat till exempel visar 50 % kan det i praktiken betyda att resultatet är 56 % eller 44 %. Den statistiska säkerheten för uppdelning av kön är närmare ± 8 vilket gör att skillnaden kan vara ännu större för resultat baserat på kön.

Förvaltningen bedömer med anledning av detta att enstaka mätningar endast ger en indikation av trenden vad gäller upplevelsen av otrygghet och att utfallen ska tolkas med viss försiktighet. Förvaltningen följer givetvis trenden avseende upplevelsen av trygghet i stadsdelsnämndsområdet.

Prioriterade insatser

Förebyggande och tidiga insatser för att motverka att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Utveckling av fritidsgårdar och parklekar som skyddsfaktor i enlighet med strategin för att minska risken att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet. Fokus har legat på etablering av långsiktigt hållbar samverkan med kulturskolan och bibliotek samt med vissa idrottsföreningar för att med den öppna fritidsverksamheten som arena tillgängliggöra stadens befintliga kultur- och fritidsutbud för fler barn och unga ☞ Gruppledarutbildning av fritidsledare, skolkuratorer och pedagoger från förvaltningens öppna förskolor samt skolornas resursteam, för att tillgängliggöra föräldrastöd och föräldrastödsprogram för fler ☞ Deltagande i socialförvaltningens budgetuppdrag för att utveckla särskilt föräldrastödsprogram för föräldrar med barn i kriminalitet.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Fortsatt utveckling av struktur för samverkan på olika nivåer mellan förvaltningen, skola och polis, bland annat utifrån beslut att införa Trefas.

Utveckling av det systematiska säkerhetsarbetet i linje med stadens säkerhetsprogram med fokus på krisberedskap/civilt försvar, informationssäkerhet, förebygga olyckor och förebygga otillåten påverkan samt hot och våld.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Identifiering av och beslut om samhällsviktig verksamhet vid samtliga avdelningar ☞ Arbete med riskanalys och kontinuitetsplanering för prioriterade verksamheter vid samtliga avdelningar ☞ Utredning av förutsättningar för etablering av trygghetspunkter i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag ☞ Utredning som tydliggör förvaltningens uppdrag vid olika beredskapslägen samt arbete i särskild organisation med anledning av Rysslands invasion av Ukraina ☞ Produktion av och beslut om ny plan för hantering av extraordinära händelser/arbete i särskild organisation ☞ Framtagande av handlingsplan avseende informationssäkerhet utifrån tidigare genomförd GAP-analys ☞ Utbildningsinsatser avseende handlingsplan om hot och våld och otillåten påverkan ☞ Två utbildningstillfällen för den särskilda organisationens resurspool har genomförts med utgångspunkt i den beslutade planen för hantering av samhällsstörningar ☞ Färdigställande av risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för samhällsviktig verksamhet.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Fortsatt arbete för etablering av trygghetspunkter utifrån direktiv från stadsledningskontoret ☞ Fortsatt arbete med en frivillig resursgrupp i stadsdelsnämndsområdet ☞ Beslut om inriktning för fortsatt

arbete avseende informationssäkerhet utifrån ovan nämnda handlingsplan.

Utveckling av arbetet mot välfärds- och bidragsbrott.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Arbetet med att genomföra väsentlighets- och riskanalyser samt översyn av processer för att hitta svagheter och bygga in kontroller i processerna ☞ Framtagning av utbildningsmaterial till förvaltningens medarbetare i form av en film på *Skärholmsakademin* ☞ Studiebesök i Södertälje kommun avseende välfärdsbrott ☞ Implementering av fördjupad seriositetsprövning i samband med avtalsuppföljning.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Fortsatt systematisk granskning av tidrapportering från externa hemtjänstutförare.

Utveckling av förvaltningsövergripande strukturer för inriktning, framdrift, samordning och kommunikation av trygghetsarbetet, utifrån trygghetsprogrammet och andra inriktningsdokument.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Fortsatt utveckling och implementering av arbetssätt för ökad metodik samt löpande styrning och koordinering av trygghetsarbetet på förvaltningsövergripande nivå, i samarbete med samverkansaktörer (inriktning samt kontinuerligt arbete med lägesbild/analys/kunskapsinhämtning etc) ☞ Samarbete med Södertörns högskola med fokus på trygghet ☞ Prioritering, beslut och genomförande av utvecklingsarbeten/åtgärder inom trygghetsarbetet, utifrån lägesbild/analys och i linje med beslutad inriktning ☞ Beslut om typ av utvecklingsarbete som ska genomföras i samverkan med Södertörns högskola samt framdrift av beslutat utvecklingsarbete.

Samordnade åtgärder och aktiviteter för renare, trivsammare och tryggare stadsmiljöer genom utveckling av metodiken i bland annat platssamverkan samt generell samordning med trafikkontoret och fastighetsägare.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Förvaltningen har i samverkan med andra aktörer bedrivit ett arbete med att aktivera och gestalta Sättra Centrum inklusive torgen. Konkreta åtgärder innefattar förbättrad möblering, belysning, renhållning, klottersanering samt stadens satsning på Stockholmsgym ☞ Särskilda målsättningar kopplat till renhållning och städning inom ramen för platssamverkan har tagits fram. Under året har åtta städtillfällen per centrubestånd genomförts. Exempel på aktiviteter är avtal om föreningsstädning med Håll Sverige rent, samfinansierat av förvaltningen och Skärholmens fastighetsägarförening (Skafast) samt särskilda insatser av ferieungdomar med fokus på den gemensamma centrummiljön. ☞ Samordning mellan förvaltningen, trafikkontoret och övriga aktörer i platssamverkan gällande minskad nedskräpning och en bredare användning lokalt av appen *Tyck till* ☞ Tillsammans med berörda aktörer har återvinningsstationen i Vårberg tagits bort eftersom platsen under en längre tid varit föremål för dumpning. Ärendet med återvinningsstationen är

överlämnat till Miljöförvaltningen för fortsatt hantering.

- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Förvaltningen har upprättat en struktur som säkerställer 10 gemensamma städinsatser per år per centrubestånd under 2023.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Delvis uppnådda resultat

Nöjdhet med renhållning och städning ökar samt att nöjdhet med skötseln av parker, badplatser, grönområden och generellt med stadsmiljön ökar

Förvaltningen konstaterar att det finns fortsatta utmaningar med hur stadsmiljön upplevs samt hur rent och snyggt det är i stadsdelsnämndsområdet. Platssamverkan syftar bland annat till att möta utmaningarna genom att verka för gemensamma åtaganden och insatser mellan aktörer med olika ansvarsområden.

Parkinvesteringsprojekt såsom Sättradalsparken, uppförande av nya bostäder samt ombyggnation av gator pågår på flera platser inom stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen gör antagandet att invånarnas upplevelse av stadsmiljön skulle kunna påverkas negativt under genomförandet av byggnationer då dessa sker på många platser samtidigt. Byggarbetsplatser tenderar att inte utgöra tilltalande miljöer att vistas invid. Förvaltningen gör dock bedömningen att den omfattande utvecklingen på sikt kommer att generera ökad nöjdhet med stadsmiljön.

Förvaltningen har sedan pandemin märkt av ett ökat tryck på utomhusmiljöerna i stadsdelsnämndsområdet, vilket tar sig uttryck i mer skräp att hantera samt ökat slitage på parker och anläggningar.

Förvaltningen fortsätter det systematiska arbetet med att upprätthålla en hög kvalitet på stadsdelsnämndsområdets utemiljöer. Förvaltningen kommer fortsätta att föra fram de lokala perspektiven och behoven i de stadsutvecklingsprocesser som pågår under ledning av framförallt exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret. Samordnade insatser inom platssamverkan utifrån varje aktörers rådighet för att åtgärda brister i renhållning och städning fortsätter. Utifrån inkomna synpunkter och klagomål om städning och renhållning fortsätter förvaltningen följa vilka platser som upplevs nedskräpade.

Utifrån inkomna synpunkter och klagomål om städning och renhållning ser förvaltningen vilka platser som upplevs nedskräpade, dit styrs resurser och till exempel sätts där upp extra skräpkorgar vid behov. Detta arbete kommer att fortsätta och förvaltningen planerar för att investera i ytterligare skräpkorgar för att öka kapaciteten för bättre städning på prioriterade platser så som bad och större parker.

Ej uppnådda resultat

Upplevd trygghet ökar

Förvaltningen uppnår, som förväntat, inte årsmålet för upplevd trygghet i stadsdelsnämndsområdet. Insatser för att stärka upplevelsen av trygghet pågår, men är ett långsiktigt arbete inom olika verksamhetsområden. Under året har förvaltningen utvecklat och implementerat nya arbetssätt på förvaltningsövergripande nivå för förbättrade beslutsunderlag och stärkt analys i relation till trygghetsarbetet. Arbetet sker i nära samverkan med berörda

aktörer, exempelvis lokalpolisområdet. De insatser som förvaltningen genomfört förväntas återspeglas i ett längre perspektiv. För mer information om förvaltningens arbete med trygghet, se under rubrikerna *Särskilda insatser i trygghetsarbetet* och *Platssamverkan* nedan.

Goda exempel

Inrättande av funktion för operativt trygghetsarbete

I syfte att skapa kontinuitet i det operativa trygghetsarbetet och möjliggöra kontinuerlig informationsöverföring mellan berörda aktörer har förvaltningen tillsatt resurser och skapat en funktion som alltid är tillgänglig under kontorstid. Funktionen är bemannad med personer från de mest berörda verksamheterna i syfte att underlätta informationsförmedling mellan linjeverksamheten och funktionen.

Identifiering av samhällsviktig verksamhet, riskanalyser och kontinuitetsplaner

Ett omfattande förvaltningsövergripande arbete bedrevs under våren med att identifiera och prioritera bland förvaltningens samhällsviktiga verksamhet utifrån en framtagna och beslutad kriteriemodell. För de prioriterade samhällsviktiga verksamheterna pågår nu ett metodiskt arbete med att genomföra riskanalyser samt att vid behov ta fram kontinuitetsplaner.

Jämställdhetsanalys

Resultaten från stadens medborgarundersökning visar en skillnad sedan föregående års undersökning avseende frågor som rör trygghet i den offentliga miljön. Genomgående svarar kvinnorna att de känner sig tryggare än männen, att jämföra med tidigare år där resultaten visar det motsatta.

Kvinnors upplevda trygghet är vanligen lägre än mäns vilket inte alltid har en direkt koppling till faktisk utsatthet, exempelvis gällande våldsbrott där män i högre grad är utsatta. Det framkommer emellertid i bland annat stadens trygghetsmätning (2020, 2017) att kvinnors faktiska utsatthet i hög grad rör sexuellt ofredande och sexuellt våld samt trakasserier på grund av ursprung (svenskt respektive utländskt).

I årets medborgarundersökning svarar kvinnor i stadsdelsnämndsområdet att de i högre grad än män känner sig trygga i parker och grönområden. 65 % av kvinnorna och 50 % av männen uppger att de känner sig trygga på dessa platser. Kvinnors upplevda trygghet när de går ensamma hem på kvällen i den stadsdel där de bor uppges också vara högre än mäns. Enligt Origo som genomfört medborgarundersökningen är den statistiska säkerheten för denna fråga närmare ± 8 procentenheter, vilket innebär att mäns upplevelse av trygghet skulle kunna uppgå till 58 % och för kvinnor till 57 %. Förvaltningen kommer fortsätta följa utfall avseende upplevd trygghet fördelat på kön för att se om det skett ett trendbrott avseende kvinnors upplevda trygghet eller inte.

Förvaltningen arbetar för kvinnors möjligheter att ta plats i det offentliga rummet genom exempelvis aktiviteter i centrumområden där målgruppen till stor del har varit kvinnor och familjer. Upplevd trygghet påverkas även av planering och gestaltning vilket är en aspekt som förvaltningen beaktar i pågående och kommande stadsutveckling och upprustning av stadsmiljön samt inom arbetet med platssamverkan.

Särskilda redovisningar

Investeringsinsatser i stadsdelsnämndernas stadsmiljö

Under året har förvaltningen gjort flera investeringar i belysning och spontanidrottsytor. I Skärholmens motionsspår har förvaltningen genomfört armaturbyte samt förbättrat belysning för spontanidrott. På Sättrastrandsbadet har förvaltningen anlagt belysning på bryggan. Därtill har investeringar gjorts i stadsdelsnämndsområdets friluftsliv. Förvaltningen har rustat upp Skärholmens strandstig som sträcker sig sju kilometer längs hela stadsdelsnämndsområdets mälarkust. I syfte att öka tillgängligheten har gamla bänkar bytts ut och nya parkbänkar har satts upp.

Informationssäkerhet

En GAP-analys har genomfört i syfte att ge en överblick över förvaltningens nuläge jämfört med de krav som ställs av staden och kvalitetssystemet ISO 27001. Över 100 säkerhetskontroller fördelade på 14 områden genomfördes och en kartläggning på uppfyllandegrad presenterades. Utifrån analysen föreslås ett antal konkreta åtgärder inom respektive område som utgör grunden för fortsatt utvecklingsarbete. GAP-analysen kompletterades med ett antal övergripande utvecklingsområden som identifierats. Dessa utgör förslag till handlingsplan för utvecklingen av informationssäkerhetsarbetet i stort.

En utbildningsinsats för förvaltningens ledningsgrupp, ledningsstöd samt andra nyckelresurser har genomförts som en startpunkt. Syftet med insatsen var att ge alla deltagare en grundläggande förståelse för informationssäkerhet och skapa en diskussion bland deltagarna kring hur informationssäkerhet påverkar organisationen. Vid första utbildningstillfället genomfördes även en workshop där en kartläggning av informationstillgångar inom de olika verksamheterna och informationsklassning påbörjades.

Ytterligare ett utbildningstillfälle genomfördes. Denna gång endast med ledningsgruppen där syftet var att gå igenom ledningens ansvar i stadens och förvaltningens informationssäkerhetsarbete.

Under året har samtliga avdelningar gjort en identifiering av informationstillgångar samt klassificering. Utifrån den har åtgärder i syfte att reducera riskerna inom respektive tillgång tagits fram.

I syfte att skapa bättre förutsättningar för informationssäkerhetsarbetet och tydliggöra roller och ansvar i organisationen har en organisationsjustering genomförts.

Särskilda insatser i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet

På övergripande nivå har förvaltningen under året utvecklat och implementerat nya arbetssätt för förbättrad lägesbild och förbättrade beslutsunderlag i relation till trygghetsarbetet, detta i nära samverkan med berörda aktörer, exempelvis lokalpolisområdet. Arbetet utvecklas kontinuerligt i syfte att öka förståelsen och kunskapen. Förvaltningen arbetar utifrån en gemensam inriktning (mål och prioriterade åtgärdsområden) som utarbetats för att utifrån förvaltningens uppdrag och verktyglåda stödja det *Beslut i stort* (BIS) som lokalpolisområdet arbetar mot i sitt operationscentrum. Konkret genomförs möten varannan vecka tillsammans med lokalpolisområdet för att utifrån en sammanställd lägesbild identifiera gemensamma fokusområden och åtgärder. Arbetssättet omfattar också att vid behov justera den övergripande inriktningen utifrån förändringar i lägesbilden.

Som en del av förvaltningens inriktning för trygghetsarbetet finns ett antal ytterligare

identifierade utvecklingsområden, där några prioriterats i ett första steg. I augusti 2022 fattades ett beslut om utvidgning av arbete enligt metoden *Trefas* till att omfatta fler stadsdelsnämndsområden, bland annat Skärholmens stadsdelsnämndsområde.

Arbetet för att stävja olika typer av oegentligheter har bland annat omfattat att genomföra väsentlighets- och riskanalyser samt översyn av väsentliga processer för att hitta svagheter och bygga in kontroller och att implementera en av fördjupad seriositetsprövning i samband med avtalsuppföljning. Arbetet med att systematiskt granska tidrapportering från externa hemtjänstutförare har påbörjats under hösten och kommer fortgå under 2023.

Platssamverkan

Platssamverkan ska bidra till en förbättrad dialog och samverkan mellan lokalsamhället och myndigheter för att vidta åtgärder som leder till ökad trygghet. Denna samverkan berör platser/situationer som kräver en förstärkt insats. Platssamverkan drivs av förvaltningen i stadsdelsnämndsområdets samtliga stadsdelar, med fokus på centrumområdena. I arbetet ingår en mängd aktörer varav några centrala är centrumägare, enskilda fastighetsägare och Skärholmens fastighetsägarförening, trafikkontoret, SISAB (Skolfastigheter i Stockholm AB), utbildningsförvaltningen, polisen, SL, MTR, samfund med flera. Aktörerna har tillsammans tagit fram underlag för gemensamma mål för respektive forum.

I det löpande arbetet ingår att göra gemensamma lägesbilder, arbeta mot gemensamma prioriteringar och genomföra insatser utifrån mandat och ansvar men också i samverkan. Förvaltningen ansvarar för uppföljning och utvärdering av arbetet och rapporterar till en för uppdraget gemensam styrgrupp. Förvaltningen är sammankallande i den koordineringsgrupp som inrättats för att få en tydlig struktur och synkronisera arbetet mot de uppsatta resultatmålen. Koordineringsgruppen består av representanter från förvaltningen, trafikkontoret och exploateringskontoret samt lokalpolisen och Skärholmens fastighetsägarförening.

Några exempel på insatser är gemensamma trygghetsvandringar, gemensamma centrumbesiktningar, uppsökande socialt arbete i samverkan mellan till exempel förvaltning, polis och skola samt platsaktivering genom evenemang med mera, också i samverkan med civilsamhällets aktörer. Samtidigt som platsaktiverande insatser genomförs pågår på motsvarande sätt ett långsiktigt arbete med att utveckla en struktur för planering och genomförande av dessa i samverkan med andra aktörer.

Förvaltningen har i samverkan med andra aktörer bedrivit ett intensivt arbete med att aktivera och arbeta med gestaltning av torgen runt Sättra centrum. Platssamverkan kring torgen runt Sättra centrum tar sin utgångspunkt i den lägesbild som delas med polisen. I arbetet har dialog genomförts med fastighetsägare och näringsidkare. Konkreta åtgärder inom den situationella preventionen innefattar förbättrad möblering, belysning, renhållning, klottersanering samt stadens satsning på Stockholmsgym. Platsaktivering innefattar genomförande av en konsertserie samt träning på torget i samarbete med ett lokalt gym.

Förvaltningens samlade erfarenhet av samverkansarbetet kopplat till Sättra centrum är att det finns stora fördelar med att samordna en ansökan till polisen om ett generellt polistillstånd för att skapa platsaktivering inom ramen för platssamverkan. Arbetssättet kommer att användas

för andra platser i stadsdelsnämndsområdet. Samtidigt ser förvaltningen ett behov av att inom staden utveckla samverkansarbetet. Det gäller både inom förvaltningen och med stadens övriga förvaltningar och bolag. En identifierad utmaning är att det inom staden saknas tillräcklig beredskap för att med kort varsel kunna bidra med resurser kopplat till gestaltning och aktivering av det offentliga rummet utifrån ett helhetstänk trots budgetuppdrag inom området trygghet och platssamverkan. Förvaltningen ser behov av att diskutera dessa frågor inom etablerade forum för platssamverkan på stadsövergripande nivå.

Lokala handlingsplaner mot våldsbejakande extremism

Arbetet med att implementera *handlingsplanen mot våldsbejakande extremism* har fortgått under året. Uppföljning visar att flera av förvaltningens medarbetare inte har genomgått den webbaserade grundutbildningen. Information till medarbetare om den webbaserade grundutbildningen mot våldsbejakande extremism behöver därför förtydligas. Utbildningen finns som en prioriterad utbildning på *Skärholmsakademin*.

Våldsbejakande extremism ingår som ett prioriterat samverkansområde inom samverkansöverenskommelsen med polisen. Inom ramen för samverkansöverenskommelsen har förvaltningen arbetat kontinuerligt med lokala lägesbilder. Skärholmens fastighetsägarförening (Skafast) och trafikkontoret har varit viktiga samverkansaktörer i arbetet för att snabbt avlägsna klotter med kränkande eller extremistiska inslag.

Förvaltningen har implementerat de stadsövergripande riktlinjerna för stadens arbete med föreningsbidrag och upplåtande av lokaler som togs fram 2021. Förvaltningens rutiner har uppdaterats utifrån de nya riktlinjerna.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbete med den lokala samverkansöverenskommelsen och dess prioriterade områden
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Arbete med den lokala samverkansöverenskommelsen och dess prioriterade områden
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med platssamverkan
 - Arbete med och tidiga och förebyggande insatser
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
 - Arbete med krisberedskap
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
 - Arbete med den lokala samverkansöverenskommelsen och dess prioriterade områden
 - Arbetet med platssamverkan
 - Arbete med och tidiga och förebyggande insatser

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	49 %	48 %	52 %	53 %	79 %	79 %	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 49 % och årsmålet om 79 % uppnås inte. Resultatet från årets medborgarenkät visar att färre i stadsdelen känner sig trygga än 2021, en minskning med 4 procentenheter. Det är färre som känner sig trygga än i genomsnittet för staden totalt, en skillnad med 26 procentenheter.</p> <p>Inom stadsdelsnämndsområdet finns utmaningar med kriminalitet och drogförsäljning som påverkar tryggheten i hela området. Förvaltningens samlade lägesbild tillsammans med polis och andra aktörer är att stadsdelsnämndsområdet relativt sett har större problem med trygghet i centrummiljöer än på övriga platser. Denna bild är i linje med statistik från de senaste medborgarundersökningarna. Det genomsnittliga resultatet de senaste fyra mätningarna för frågan om trygghet i parker och grönområden är cirka 7 procentenheter högre än de senaste fyra mätningarna för stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor. Detta indikerar att problemen är större på andra platser än i parker och grönområden, såsom i centrummiljöer. Kriminalitet kopplad till drogförsäljning är dock rörlig och påverkar fler platser än centrumområdena.</p> <p>Utfallet för indikatorn har sedan 2013 som högst legat på 54 % som upplever trygghet i den stadsdel där man bor.</p> <p>Inom frågeområdet trygghet i medborgarundersökningen visar frågan om invånare som känner sig trygga när de går ensamma hem på kvällen i den stadsdel där man bor att 43 % känner sig trygga. Det är en utveckling från 36 % år 2021 i stadsdelsnämndsområdet. Frågan om att känna sig trygg i parker och grönområden i den stadsdel där man bor visar att 57 % känner sig trygga. Det är en minskning från 2021 då utfallet var 60 %.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Insatser för att stärka upplevelsen av trygghet i stadsdelsnämndsområdet pågår genom utveckling av nytt arbetssätt för löpande styrning av trygghetsarbetet på förvaltningsövergripande nivå, i samarbete med samverkansaktörer. Arbetet innebär förbättrade beslutsunderlag genom att i nära samverkan med bland annat lokalpolisområdet ta fram samlade lägesbilder och göra analyser i relation till trygghetsarbetet. Att öka förståelsen och kunskapen om unga i risk för kriminalitet samt drogförsäljning/hantering, så att resurser mer effektivt kan riktas till de platser där behoven är som störst. Exempel på insatser från förvaltningen kan vara platsaktivering i utsatta områden eller uppsökande verksamhet och aktiviteter för barn och unga.</p> <p>Platssamverkan bidrar till att förbättra dialogen med lokalsamhället och ger möjlighet till förbättrad samverkan mellan de som bor och verkar i området och myndigheterna. I det löpande arbetet ingår att aktörerna i platssamverkan gör gemensamma lägesbilder och prioriteringar för att genomföra insatser. Insatserna utgår från kunskap och behov hos boende/näringsidkare/föreningsliv och initieras genom aktiviteter i platssamverkan. På kort sikt kan platssamverkan och platsaktivering skapa trygghet och återerövra de offentliga rummen från oönskade inslag som till exempel öppen drogförsäljning genom direkta och tydliga insatser. På längre sikt kan det skapa förutsättningar för ökad tillit och social kontakt mellan människor i området, öka känslan av tillhörighet och öka förtroendet till myndigheter.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Resultatet från årets medborgarundersökning visar att kvinnor i högre grad upplever sig mer trygga i stadsdelsnämndsområdet där de bor än vad männen gör. Männen upplever sig dessutom i hög grad mer otrygga i årets mätning än förra året, en skillnad på 10 procentenheter.</p> <p>För djupare analys avseende skillnader i utfall utifrån kön, se under rubriken <i>Jämställdhetsanalys</i> under mål 1.2 - <i>Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i</i></p>							
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	85,23 %	90	80	83,18 %	85 %	88,5 %	2022
<p>Analys</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Andel ungdomar som uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld är 85%. Resultatet innebär en förbättring jämfört med tidigare undersökning 2021 med mindre än en procentenhet. Andel flickor som uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld är 80% medan andelen för pojkar är 90%. Resultatet för flickor har försämrats med två procentenheter från senaste mätningen medan resultatet för pojkar har förbättrats med fem procentenheter.</p>							
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	54 %	50 %	59 %	54 %	56 %	73 %	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 54 % och årsmålet om 56 % uppnås delvis.</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period	
<p>Resultatet är detsamma som föregående år. Det genomsnittliga resultatet de senaste fyra mätningarna för frågan om nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden är cirka 8 procentenheter högre än de senaste fyra mätningarna för nöjdhet med renhållning och städning generellt i stadsdelsnämndsområdet. Detta indikerar att problemen är större på andra platser, såsom i centrummiljöer.</p> <p>Förvaltningens parkdrift i egen regi har sedan pandemin märkt av ett ökat tryck på utomhusmiljöerna i stadsdelsnämndsområdet, vilket gäller alltså och tar sig uttryck i mer skräp att hantera samt ökat slitage på anläggningar. Flest klagomål och synpunkter på skötsel och städning under vår- och sommarmånaderna får förvaltningen på stränder och större parker.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen har fortsatt arbetet som inleddes under föregående år med skyndsamt städning och tömning av papperskorgar samt rapportering av annan skadegörelse som exempelvis klotter till trafikkontoret. Utifrån inkomna synpunkter och klagomål om städning och renhållning kartlägger förvaltningen vilka platser som upplevs nedskräpade och sätter där upp extra papperskorgar. Detta arbete kommer att fortsätta och förvaltningen planerar för att investera i ytterligare papperskorgar för att öka kapaciteten för bättre städning på prioriterade platser så som bad och större parker.</p> <p>I arbetet med att utveckla platsamverkan har även gemensamma, konkreta målsättningar kring renhållning och städning tagits fram. Förvaltningen planerar för gemensamma städinsatser med andra aktörer inom platsamverkansarbetet.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön Resultatet från årets medborgarundersökning visar att kvinnor/flickor i högre grad än män/pojkar är nöjda med renhållning och städning av park och grönområden. Det är en förändring jämfört med föregående två mätningar där män/pojkar var något mer nöjda.</p>								
  	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	61 %	57 %	68 %	62 %	64 %	73 %	2022
<p>Analys Utfallet uppgår till 61 % och årsmålet om 64 % uppnås delvis. Förändringen i jämförelse med föregående år är liten, då utfallet både 2019 och 2021 var 62 %.</p> <p>I Stockholms stad totalt är årets utfall 65 %, vilket innebär att stadsdelsnämndsområdets utfall är något lägre. Utfallet i staden jämfört med förvaltningen är ungefär jämförbara de senaste fyra mätningarna. Förvaltningens parkdrift i egen regi har sedan pandemin märkt av ett ökat tryck på utomhusmiljöerna i stadsdelsnämndsområdet, vilket gäller alltså och tar sig uttryck i mer skräp att hantera samt ökat slitage på anläggningar. Flest klagomål och synpunkter på skötsel och städning under vår- och sommarmånaderna får förvaltningen på stränder och större parker.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen har fortsatt arbetet som inleddes under föregående år med skyndsamt städning och tömning av skräpkorgar samt rapportering av annan skadegörelse som exempelvis klotter till trafikkontoret. Utifrån inkomna synpunkter och klagomål om städning och renhållning följer förvaltningen vilka platser som upplevs nedskräpade och prioriterar dessa. Detta arbete kommer att fortsätta och förvaltningen planerar för att investera i ytterligare skräpkorgar för att öka kapaciteten för bättre städning på prioriterade platser så som bad och större parker.</p> <p>I arbetet med att utveckla platsamverkan har även gemensamma, konkreta målsättningar kring renhållning och städning tagits fram. Förvaltningen planerar för gemensamma städinsatser med andra aktörer inom platsamverkansarbetet.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön Resultatet från årets medborgarundersökning visar att kvinnor/flickor i högre grad än män/pojkar är nöjda med skötsel och städning av park och grönområden. Det är en förändring jämfört med föregående två mätningar där resultatet var i stort lika för män/pojkar och kvinnor/flickor.</p>								
  	Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	74 %	75 %	76 %	75 %	77 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys Utfallet uppgår till 74 % och årsmålet om 77 % uppnås delvis. Förändringen i jämförelse med föregående år är liten, då utfallet 2021 var 75 %. Utfallet är även lägre än 2019 och 2018 då det uppgick till 81 respektive 84 %. Parkinvesteringsprojekt såsom Sätredalsparken, uppförande av nya bostäder samt ombyggnation av gator pågår på flera platser inom stadsdelsnämndsområdet. Med parker och gatumiljöer under ombyggnation samtidigt gör förvaltningen antagandet att invånarnas upplevelse av stadsmiljön skulle kunna påverkas negativt under genomförandet av byggnationer då byggstängsel och byggarbetsplatser inte utgör en tilltalande miljö att vistas i. Förvaltningen gör dock bedömningen att den omfattande utvecklingen på sikt kommer att generera ökad nöjdhet med stadsmiljön.</p>								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Åtgärdsplan							
Förvaltningen avser att fortsätta det systematiska arbetet med att upprätthålla en hög kvalitet på stadsdelsnämndsområdets utemiljöer. Förvaltningen kommer fortsätta att föra fram de lokala perspektiven och behoven i de stadsutvecklingsprocesser som pågår under ledning av framförallt exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret. Samordnade insatser inom platssamverkan utifrån varje aktörs rådgighet för att åtgärda brister i renhållning och städning fortsätter. Utifrån inkomna synpunkter och klagomål om städning och renhållning fortsätter förvaltningen följa vilka platser som upplevs nedskräpade.							
Analys av skillnader i utfall gällande kön							
Resultatet från årets medborgarundersökning visar en liten skillnad mellan kvinnor/flickor respektive män/pojkar. Det är i linje med de två föregående mätningarna där skillnaderna varit små.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga och prioritera det långsiktiga investeringsbehovet i stadens parklekar	2022-01-01	2022-06-30	
✓ Idrottsnämnden ska tillsammans med i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda var i staden det finns behov av och förutsättningar för att skapa en mer levande stad genom utegym samt anlägga utegym i enlighet med utredningens slutsatser	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Kommunstyrelsen ska i samråd med fastighetsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna följa upp satsningen på trygghetsinvesteringarna. Detta för att skapa en samlad bild över de insatser som genomförts och vad resultatet blivit samt sprida goda exempel, erfarenheter och lärdomar	2022-01-01	2022-06-30	
✓ Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska under ledning av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter för krisberedskap och det civila försvaret inom sitt geografiska område	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Skärholmen är tryggt och säkert

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Förebyggande och tidiga insatser för att motverka att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet.
- Utveckling av det systematiska säkerhetsarbetet i linje med stadens säkerhetsprogram med fokus på krisberedskap/civilt försvar, informationssäkerhet, förebygga olyckor och förebygga otillåten påverkan samt hot och våld.
- Utveckling av arbetet mot välfärds- och bidragsbrott.
- Utveckling av förvaltningsövergripande strukturer för inriktning, framdrift, samordning och kommunikation av trygghetsarbetet, utifrån trygghetsprogrammet och andra inriktningsdokument.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen invånare som upplever att stadsdelsnämndsområdet är tryggt ökar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som inte uppnås
- utfall från nämndindikator som uppnås delvis
- genomförande av nämndaktivitet.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel stockholmare som upplever trygghet i parker och grönområden i den stadsdel där man bor	57 %	50 %	65 %	60 %	62 %		2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 57 % och årsmålet om 62 % uppnås delvis. 2021 var utfallet 60 %, vilket innebär att årets resultat är en försämring. I Stockholms stad totalt är årets utfall 71 %, vilket innebär att stadsdelsnämndsområdets utfall är 14 procentenheter lägre.</p> <p>Inom stadsdelsnämndsområdet finns utmaningar med kriminalitet och drogförsäljning som påverkar tryggheten i hela området. Förvaltningens gemensamma lägesbild som upprättas med polisen och andra aktörer är att stadsdelsnämndsområdet relativt sett har större problem med trygghet i centrummiljöer än på övriga platser. Denna bild är i linje med statistik från de senaste medborgarundersökningarna. Det genomsnittliga resultatet de senaste fyra mätningarna för frågan om trygghet i parker och grönområden är cirka 7 procentenheter högre än de senaste fyra mätningarna för stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor. Detta indikerar att problemen är större på andra platser, såsom i centrummiljöer. Kriminalitet kopplad till drogförsäljning är dock rörlig och påverkar fler platser än centrumområdena.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Insatser för att stärka upplevelsen av trygghet i stadsdelsnämndsområdet pågår genom utveckling av nytt arbetssätt för löpande styrning av trygghetsarbetet på förvaltningsövergripande nivå, i samarbete med samverkansaktörer.</p> <p>Förvaltningen är sammankallande i den koordineringsgrupp som inrättats för att få en tydligare struktur och synkronisera</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>arbetet mot de uppsatta målen i platssamverkan. Förvaltningen kommer att stärka detta arbete mot de långsiktiga målen samt förbättra förmågan att i samverkan agera på en förändrad lägesbild i det korta perspektivet. Platssamverkan drivs av förvaltningen i stadsdelsnämndsområdets samtliga stadsdelar, med fokus på centrumområdena. Förvaltningen planerar därtill att, med grund i den gemensamma lägesbild som upprättas med bland annat polisen, öka satsningar på platser utanför centrumområdena.</p> <p>Förvaltningen fortsätter arbetet med trygghetsinvesteringar i syfte att öka trygghet i parker och grönområden.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön Resultatet från årets medborgarundersökning visar att kvinnor i högre grad upplever trygghet i parker och grönområden i den stadsdel där man bor än vad männen gör. Männen upplever sig dessutom i hög grad mer otrygga i årets mätning än förra året, en skillnad på 20 procentenheter.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen söker budgetjustering för trygghetsskapande åtgärder vid parklekarna Kulan och Ången.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Skärholmens offentliga rum är välskötta

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Samordnade åtgärder och aktiviteter för renare, trivsammare och tryggare stadsmiljöer genom utveckling av metodiken i bland annat platssamverkan samt generell samordning med trafikkontoret och fastighetsägare.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel invånare i stadsdelsnämndsområdet som är nöjda med renhållning och städning ökar.
Andel invånare i stadsdelsnämndsområdet som är nöjda med skötseln av parker, badplatser, grönområden och generellt med stadsmiljön i området ökar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås delvis

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där två av fem indikatorer uppnås. Tre indikatorer uppnås delvis.
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås helt och delvis.

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet uppfylls helt trots att tre av fem indikatorer från kommunfullmäktige uppnås delvis. Detta eftersom arbetet med samtliga prioriteringar löpt enligt plan samt att utfallet för kvalitetsindikatorn ligger på samma nivå som föregående år. Det förväntade resultatet *Samtliga avdelningar har en legitimerad förskollärare* uppnås förvisso delvis men, som framkommer under analysen, är det en ögonblicksbild och det finns en tydlig planering för samtliga fyra avdelningar som saknade en legitimerad förskollärare i samband med årets slut.

Utvecklingsarbetet fortsätter kring dokumentation och uppföljning kring varje barns utveckling och lärande samt systematik i kvalitetsarbetet där flera förskolor ser goda effekter. Kompetensutveckling av pedagoger fortsätter med svenskt utbildning, kurs i tydliggörande pedagogik och specialpedagogik för lärande. Flera förskolor har bildstöd i hallar, toalettutrymmen och vid matplatser, det praktiska arbetet för att använda dessa fortsätter med stöd från specialpedagoger.

Förvaltningen har genomfört en enkätundersökning i stadsdelsnämndsområdet med syfte att fördjupa kunskapen kring varför barn inte är inskrivna i förskolan. Förvaltningen ville också veta vad medborgarna anser om förskolan samt om nuvarande informationskanaler är kända. Av de respondenter som har barn i förskoleålder men inte har barnen inskrivna i förskolan är inget behov samt ålder på barnet de främsta skälen. Det bekräftar förvaltningens tidigare observation kring att vårdnadshavare i Skärholmen väljer att skriva in barnen i förskola senare än andra områden inom staden. Enkäten visade också att respondenter saknar kunskap om förskolan och flertalet vet inte var de ska söka mer information om förskola.

Enkätundersökningens resultat ligger till grund till den orsaksanalys som tagit fram vilken identifierar behov av flera kommunikationsåtgärder. Under året har förvaltningen bland annat tagit fram en informationsfolder om förskola. Foldern kommer delas ut till familjer inom hembesöksprogrammet, på de öppna förskolorna och på BVC.

Tre förskolor i Bredäng har utvecklat samarbetet med biblioteket under året genom hemlån i förskolan. Totalt har det lånats ut tygkassar med böcker till 473 familjer. Förskolorna arbetar för att öka läslusten för både barn och vårdnadshavare genom att inspirera till läsning.

Läsmiljöerna har inom flera förskolor utvecklats till att bli mer inbjudande för barnen. Fler barn nås med hjälp av rekvisita, genom att arbeta med olika sätt att uttrycka sig, ändra tonläge i högläsningen och att dramatisera. Pedagoger bearbetar litteraturen genom drama, bildpromenader och skapande. Samtliga vårdnadshavare har även erbjudits tillgång till den digitala inläsningstjänsten, Polyglutt, som möjliggör att hemma ta del av samma böcker som används på förskolan.

Resultatet från förskoleundersökningen varierar och analyseras på varje förskola. Vårdnadshavarna önskar mer information om det som sker på förskolan och den dagliga dialogen om barnets dag behöver säkerställas. En ökad användning av individuella lärloggar samt att vårdnadshavare återigen kan ta del av förskolans fysiska inomhusmiljö vid hämtning och lämning tror förvaltningen kommer att öka nöjdheten.

Prioriterade insatser

Utveckling av en tydlig systematik och utveckling av arbetssätt kring regelbunden uppföljning av förskolans utbildning synliggör lärandet hos varje barn.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Kvalitetsuppföljning genomförd i enlighet med avdelningens verksamhetsplan ☞ Fortsättning av Skolverkets kurs om Specialpedagogik för lärande ☞ Individuella lärloggar ☞ Kompetensutveckling för pedagoger och ledning genom deltagande i *förskolesummit* ☞ Pedagoger får handledning av pedagogiska utvecklingsledare för utveckling av systematik och arbetssätt.

Språkutvecklande arbetssätt i förskolan, som utgår från barns erfarenheter och kunskaper. Höja pedagogernas kunskap i det svenska språket.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Lansering av informationsfilm/kurs om tydliggörande pedagogik ☞ Språkplan finns på varje förskola ☞ Tillgång till musik- och rytmikpedagoger för att ge möjlighet till olika uttryckssätt ☞ Svenskutbildning och utbildning i *Läslyftet* för pedagoger ☞ Stöd från specialpedagoger i att använda bildstöd och TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) i handledning ☞ Sökt och beviljats medel för språkutvecklande insatser ☞ Deltagande i odlingsprojektet *Lek odla väx!* ☞ Inköp av språkapp och app för bildstöd till förskolorna ☞ Användning av arbetsbok från kulturaktör som kompletterar föreställning som haft fokus på språkutveckling ☞ Dialog kring språkdomäner.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Uppföljning av språkutvecklande arbetssätt genom verksamhetsbesök

Utvecklad samverkan med utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Dialog med skolan vid övergång ☞ Handledning och riktade

insatser vid behov av specialpedagoger ☞ Årlig revidering av övergångsmaterial förskola-skola ☞ Föräldrarådgivare har deltagit på APT och föräldramöten för att informera om stöd som finns att få i föräldrarollen.

- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Utvecklad samverkan med socialtjänsten för att öka medarbetarnas kunskap kring anmälningsplikt och socialtjänstens uppdrag.

Öka vårdnadshavares delaktighet genom att utveckla systematiska arbetsätt för dialog kring barnens utveckling.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Mall för kommunikation vid förändring av verksamhet framtagen ☞ Dialog i ledningsgrupp kring systematiska arbetsätt ☞ Guida vårdnadshavare till Skolplattformen ☞ Vårdnadshavare har tillgång till språkappen *Polyglutt* ☞ Språkplaner innehåller arbetsätt kring samverkan med vårdnadshavare utifrån barnets språk ☞ Användning av samtalsmodul i Skolplattformen inför utvecklingssamtal.

Genomföra en orsaksanalys i relation till inskrivningsgraden i förskolan och identifiera åtgärder för att öka andelen barn i förskolan.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Fastställa och planera åtgärder för att öka andelen barn i förskolan ☞ Enkätundersökning och orsaksanalys har sammanställts ☞ Fortsatt dialog för att undersöka förutsättningar för kommunikation om förskolan ☞ Månatliga nyckeltal om andel inskrivna barn ☞ Information om förskolan till föräldrarådgivare. ☞ Uppdaterat information om förskolan till hembesöksprogrammet ☞ Förskolan syns på förvaltningens instagramkonto.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Varje förskola har en skriftlig plan som synliggör det systematiska språkutvecklande arbetet
Språkplanen ska stödja förskolans språkutvecklande arbete, så att alla barn, utifrån sina individuella (språkliga) förutsättningar får möjlighet att utvecklas optimalt. En mall till språkplan har tagits fram och varje förskola beskriver hur det språkutvecklande arbetet genomförs. Språkplanen ska inkluderas i förskolans systematiska kvalitetsarbete genom förskolans verksamhetsplan.

Delvis uppnådda resultat

Förskoleundersökningens resultat ökar på frågan om "Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs "

Utfallet för samtliga förvaltningens förskolor på 66 % är två procentenheter lägre jämfört med föregående år. Förvaltningen informerar, både muntligt och skriftligt, vårdnadshavare om förskolans arbete samt varje barns utveckling. Förvaltningen fortsätter, genom återkommande dialoger, guida vårdnadshavare in i Skolplattformen där de kan ta del av såväl individuella som grupplärloggar.

Samtliga avdelningar har en legitimerad förskollärare som ansvarar för undervisningen
Totalt har förvaltningen 74 avdelningar varav fyra saknar legitimerade förskollärare vilket berör fyra olika förskolor. Vid årsskiftet kommer två av dessa förskolor slås ihop och har då legitimerade förskollärare på alla avdelningar. På övriga två förskolor utbildar sig en person till förskollärare, med planerad examen under våren 2023, och den andra är föräldraledig och väntas åter vid årsskiftet. Förvaltningen arbetar aktivt för att säkerställa förskollärarkompetens på samtliga avdelningar.

Goda exempel

Energiagenterna

Tillsammans med Agent Ström och El'boven har barnen fått möjlighet att utforska och lära om hur vi tillsammans kan hjälpas åt att spara på jordens resurser. Barnen har fått uppdrag av Energiagenterna och har gått på spaning och tittat efter var el, vatten och värme kommer in i huset. Barnen har fått en ökad medvetenhet om betydelsen av att spara på el och vatten och påminner varandra och pedagogerna om att släcka lampan när en lämnar ett rum och att inte låta vattnet stå på när en tvålar in sina händer. Energiagenterna är ett hållbarhetskoncept för förskolan som ägs av det kommunala fastighetsbolaget SISAB.

Språkutvecklande arbete

Förskolornas språkutvecklande arbete har fortsatt under året med bland annat tillgång till musik- och rytmikpedagoger samt flera förskolors deltagande i odlingsprojektet ”Lek, odla väx!”. Vid tre tillfällen har trädgårdspedagoger från Rosendals Trädgård besökt deltagande förskolor för att skapa köksträdgårdar, så, skörda och kompostera. Förutom det praktiska arbetet har träffarna också handlat om matens ursprung och de naturliga kretsloppen. Projektet bidrar till förskolans språkutvecklande arbete när nya ord sätts i sitt sammanhang och får en innebörd, odlingen på förskolegården bidrar även till samtal mellan barnen.

Deltagande i förskolesummit

Förskolesummit är ett evenemang för kompetensutveckling som arrangeras av Stockholms stad för både medarbetare och chefer i förskolan. Förvaltningen anmälde både förskollärare och barnskötare till evenemanget som genomfördes digitalt. I ett av fördjupningsprogrammen berättade medarbetare från en av förvaltningens förskolor utifrån arbetslaget som tillgång samt hur de organiserat utbildningen. Genom att organisera för gemensamma ytor på förskolorna möter numera barnen varandra över hela förskolan i både planerade samt spontana aktiviteter i tex förskolornas nya matsalar där det finns tillgång till en mängd olika bordsaktiviteter som lockar till samspel och lek. Det konkreta materialet finns numera tillgängligt på flera platser och används i undervisning och lek för att öka språkförståelsen.

Jämställdhetsanalys

Flera förskolor observerar rutinsituationer för att utveckla pedagogernas medvetenhet och förhållningssätt mot pojkar respektive flickor. Exempel på rutinsituationer är under samling, måltider och i hallen. En förskola har observerat att skillnaderna är små vid bemötandet mot yngre flickor och pojkar. Med de äldre barnen syns tydligare skillnader i vilka förväntningar och krav som ställs på pojkar och flickor i olika situationer. Detta är ett fortsatt utvecklingsområde och förskolan behöver arbeta medvetet kring att språkbruk, bemötande och förhållningssätt har stor betydelse för hur barnen uppfattar vad som är manligt och

kvinnligt.

Särskild redovisning

Uppföljning av introduktionsförskola

Introduktionsförskolan i Vårberg startades i augusti 2017 och är en kombination av introduktionsförskola och öppen förskola dit alla är välkomna. Barn och vårdnadshavare som besöker introduktionsförskolan kan ta del av aktiviteter som sång, lek, SFI för föräldralediga, språkcafé och olika besök från samverkanspartners.

Introduktionsförskolan ska vara en väg in för barn till förskola och för föräldrar till arbete, försörjning och/eller sociala sammanhang och nätverksbyggande. Därför har introduktionsförskolan i Vårberg ett nära samarbete med förvaltningens förskolor, stadsdelsmammor och medborgarvärdar som informerar och lotsar besökare till verksamheten. Verksamheten har även tät kontakt med medborgarkontor, köhandläggare till förskolan och föräldrarådgivare. Dessa länkande arbetssätt har även de öppna förskolorna, vilket är en viktig utveckling sedan starten av verksamheten. Vidare finns ett nära samarbete med Jobbtorg, Arbetsförmedlingen och Stadsmissionen i Vårberg. BVC och mödravårdscentralen (MVC) är samarbetspartners som regelbundet besöker introduktionsförskolan och håller tematräffar kring olika ämnen för besökarna. Det länkande arbetssättet till även dessa aktörer är även det en viktig utveckling av verksamheten sedan starten. Introduktionsförskolan, liksom övriga öppna förskolor, fungerar som en samlingspunkt för många nyanlända och deras barn men även för andra besökare som varit i Sverige längre men inte tidigare blivit del av ett sammanhang och en gemenskap.

Under året har introduktionsförskolan i genomsnitt haft cirka 20 besökare per dag (både barn och vuxna), varav fler barn än vuxna eftersom vissa föräldrar kommer med flera barn. Verksamheten har öppet fem dagar i veckan.

Av de 19 personer som besvarat på introduktionsförskolans brukarenkät så har 4 svarat det näst högsta svarsalternativet och 15 svarat det högsta svarsalternativet på frågan om huruvida de skulle rekommendera verksamheter till andra. Besökare har även fått svara på hur de fått kännedom om verksamheten. Fler än hälften har svarat att de hittat verksamheten genom BVC och föräldrarådgivare, cirka en fjärdedel andra föräldrar och övriga genom sociala medier.

Förvaltningen har ingen statistik över antal barn som besökt introduktionsförskolan som skrivits in i ordinarie förskoleverksamhet.

Verksamhetens budget för 2022 uppgick till 1,1 mnkr och kostnaderna uppgick till 1,7 mnkr.

Arbetet med barns rättigheter

Förvaltningens förskolor arbetar utifrån stadens program för barnets rättigheter och inflytande. Förvaltningens förskolor arbetar på olika sätt med att öka medarbetares och barns kunskaper kring FN:s barnkonvention och barnens rätt till lika möjligheter. Flera förskolor väljer att fördjupa sig i utvalda artiklar från barnkonventionen med barnen, bland annat i projektarbeten. Undervisningen organiseras kontinuerligt i mindre grupper så att alla barn ska

kunna vara delaktiga och göra sin röst hörd. Barnen involveras i olika beslut ur ett demokratiperspektiv och förskolornas projekt utgår utifrån barnens intressen och frågor.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbete med att erbjuda en likvärdig och tillgänglig förskola
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbete med att erbjuda en likvärdig och tillgänglig förskola
- Mål 4 - God utbildning för alla (arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
 - Tillgången till förskola
 - Den undervisning och det språkarbete som bedrivs på förskolan
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Språkarbete, att ge undervisning och att undervisa om demokrati
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Tillgången till förskola
 - Förskolans betydelse som skyddsfaktor och det språkarbetet som bedrivs på förskolan
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
 - Tillgången till förskola

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33,8 %	1,3 %	32,5 %	38 %	33 %	33 %	VB 2022
Analys							
Analys i skillnader i utfall gällande kön							
Förvaltningen har enbart tre manliga förskollärare vilket utgör en låg andel. Vid rekrytering av förskollärare är det få manliga sökande vilket förklaras av att det är få män som läser utbildningen. Enligt Universitetskanslersämbetet hade program mot förskolläraryxamen i Sverige könsfördelningen 94 % kvinnor och 6 % män läsåren 2019/2020. På förskolorna i Sverige utgör männen cirka 3 % av samtliga förskollärare, enligt Statistiska centralbyrån.							
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	77 %	76 %	77 %	78 %	88 %	88 %	2022
Analys							
Utfallet uppgår till 77 % och årsmålet om 88 % uppnås delvis. Fem av förvaltningens 22 förskolor når årsmålet om andelen nöjda föräldrar till barn i förskolan. Två av dessa förskolor finns i Sätra, en i Skärholmen, en i Bredäng och en i Vårberg. Utfallet för samtliga förvaltningens förskolor på 77 % är en procentenhet lägre jämfört med föregående år. I flera av de öppna svaren för enkäten framgår det bland annat önskemål om mer information kring barnens dag på förskolan, fler aktiviteter och bättre språkkunskaper i det svenska språket hos pedagoger. Flera vårdnadshavare kommenterar Skolplattformen som krånglig. Resultatet på frågan om vårdnadshavare upplever att det är enkelt att kommunicera digitalt med förskolan sjunker, från 72 % år 2020 till 60 % år 2022.							
Åtgärdsplan							
Förvaltningen fortsätter att stödja och visa vårdnadshavare in i Skolplattformen samt hänvisa till supporten vid tekniska problem. Det dagliga mötet vid hämtning och lämning är viktigt för vårdnadshavarnas insyn och förskolorna behöver säkerställa att varje vårdnadshavare får information om barnets dag. Restriktioner under pandemin har inneburit att vårdnadshavare inte fått gå in i förskolans lokaler och se en del av miljön. Förskolorna arbetar vidare med att på ett tydligt sätt synliggöra verksamheten och arbeta med bemötandefrågor kopplat till frågorna i förskoleundersökningen.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal barn per grupp	15,6 barn/avd.			15 barn/avd.	16	16	VB 2022
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,1 st			4,9 st	4,9	4,9	VB 2022
Analys Antalet barn varierar under året och fler barn skrevs in i förskolan under november och december än beräknat. Jämfört mot augusti är det 40 fler barn inskrivna.							
Åtgärdsplan Förskolorna arbetar kontinuerligt med att dela in barnen i mindre gruppen under dagen. Den faktiska närvaron av barn skiljer sig mot antalet inskrivna och dagligen arbetar förskolorna med att anpassa bemanningen utifrån behovet.							
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,4			3,4	3,6	3,6	2022
Analys Utfallet uppgår till 3,4 och årsmålet om 3,6 uppnås delvis. Utfallet på 3,4 är detsamma som föregående års utfall. Flertalet förskoleenheter har ökat antalet självvärderingar från en grundläggande till en utvecklad nivå. Totalt fyra arbetslag, fördelade på tre förskolor, skattar sig på nivå 2. Exempel på faktorer som påverkar att en grundläggande nivå inte uppnås är att det saknas ett rikligt material tillgängligt för barnen samt att barn inte medvetet stöttas i olika sammanhang för att vidga sitt ordförråd.							
Åtgärdsplan Rektorer och pedagogiska utvecklingsledare deltar när arbetslagen genomför skattningarna för att möjliggöra en dialog om verksamheten utifrån ledningens och pedagogernas perspektiv. Vidare kommer arbete ske med att konkretisera olika begrepp och kriterier som står i kvalitetsindikatorn samt diskutera läroplanens olika delar och vad det betyder för pedagogernas konkreta arbete i barngrupp.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Skärholmens förskolebarn når sin fulla potential i en trygg förskola med hög pedagogisk kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Utveckling av en tydlig systematik och utveckling av arbetssätt kring regelbunden uppföljning av förskolans utbildning synliggör lärandet hos varje barn.
- Språkutvecklande arbetssätt i förskolan, som utgår från barns erfarenheter och kunskaper. Höja pedagogernas kunskap i det svenska språket.
- Utvecklad samverkan med utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa.
- Öka vårdnadshavares delaktighet genom att utveckla systematiska arbetssätt för dialog kring barnens utveckling.
- Genomföra en orsaksanalys i relation till inskrivningsgraden i förskolan och identifiera åtgärder för att öka andelen barn i förskolan.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Varje förskola har en skriftlig plan som synliggör det systematiska språkutvecklande arbetet. Samtliga avdelningar har en legitimerad förskollärare som ansvarar för undervisningen. Förskoleundersökningens resultat ökar på frågan om "Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs".

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat där ett uppnås och två uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där fyra av sex uppnås och två uppnås delvis
- genomförande av sju av åtta nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel förskolor med en skriftlig plan som synliggör det systematiska språkutvecklande arbetet	100 %				100 %		VB 2022
 Andel inskrivna barn i förskolan (2-5 år)	90,07 %			87,12 %	90 %		VB 2022
  Andel vårdnadshavare som upplever att deras barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs	66 %	67 %	64 %		73 %		2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 66 % och årsmålet om 73 % uppnås delvis. Utfallet för samtliga förvaltningens förskolor på 66 % är två procentenheter lägre jämfört med föregående år.</p> <p>Elva av förvaltningens 22 förskolor når årsmålet om andelen vårdnadshavare som upplever att deras barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs. Fyra av dessa förskolor finns i Skärholmen, tre i Vårberg, två i Sätra och två i Bredäng. Vårdnadshavare till pojkar är mer nöjda än vårdnadshavare till flickor. Förskolorna publicerar information och bilder via Skolplattformen och under våren fick vårdnadshavarna återigen komma in på förskolorna. De individuella lärloggarna på Skolplattformen uppskattas av vårdnadshavare samtidigt som flera uttrycker frustration över verktyget.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Pedagoger fortsätter att hänvisa vårdnadshavare till Skolplattformen samt plattformens support vid behov. Förskolorna bjuder in till föräldramöten och enskilda utvecklingssamtal för dialog kring barnens utveckling och lärande. Mötet vid lämning och hämtning är fortsatt ett viktigt möte och flera förskolor ser över scheman så att det är ordinarie avdelningspersonal som möter vårdnadshavarna i så stor utsträckning som möjligt.</p>							
 Antal avdelningar som saknar en legitimerad förskollärare	4 st				0 st		2022
<p>Analys</p> <p>Totalt har förvaltningen 74 avdelningar varav fyra saknar legitimerade förskollärare vilket berör fyra olika förskolor. Vid årsskiftet kommer två av dessa förskolor slås ihop och har då legitimerade förskollärare på alla avdelningar. På övriga två förskolor utbildar sig en person till förskollärare, med planerad examen under våren 2023, och den andra är föräldraledig och väntas åter vid årsskiftet. Förvaltningen arbetar aktivt för att säkerställa förskollärarkompetens på samtliga avdelningar.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Pedagogiska utvecklingsledare alternativt förskollärare från grannavdelningar deltar vid planering, uppföljning och utvärdering av verksamheten på de avdelningar som saknar legitimerade förskollärare. För samtliga avdelningar som saknar legitimerade förskollärare finns en åtgärdsplan där det framgår hur förskollärladd undervisning säkerställs. Inom förvaltningen finns det fem personer som studerar till förskollärare och beräknas ta examen under nästa år.</p>							
 Pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,5			3,5	3,5		2022
 Språklig och kommunikativ utveckling i Kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,5			3,5	3,5		2022

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen söker budgetjustering för Introduktionsförskola.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Förvaltningen söker medel för språkkurs i svenska från Omställningsfonden	2022-01-01	2022-12-31	
!	Förvaltningen söker medel för utbildning i lågaffektivt bemötande från Omställningsfonden	2022-01-01	2022-12-31	Avvikelse
Analys				
Förvaltningen har gjort bedömningen att avvakta med en utbildning kring lågaffektivt bemötande för anställda inom förskolan.				
✓	Förvaltningen söker statsbidrag för bättre språkutveckling i förskolan från Skolverket	2022-01-01	2022-04-30	
✓	Förvaltningen söker statsbidrag för läslyftet i förskolan från Skolverket	2022-01-01	2022-04-30	
✓	Förvaltningen söker statsbidrag för specialpedagogik för lärande från Skolverket	2022-01-01	2022-04-30	
✓	Förvaltningen söker vikarieersättning för språkkursen från kompetensutvecklingsansatsningen	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Förvaltningen söker vikarieersättning för vidareutbildning till förskollärare från staden	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där 10 av 19 indikatorer uppnås, fyra indikatorer uppnås delvis och fem indikatorer uppnås inte.
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås helt och delvis

Förvaltningen har under året arbetat med att utveckla och genomlysa arbetssätt, processer och metoder i syfte att nå enskilda individer med förebyggande och tidiga insatser samt för att kunna erbjuda insatser med kvalitet, evidens och rättssäkerhet. Förvaltningen har utvecklat och utökat både intern och extern samverkan för att exempelvis nå en god och trygg skolgång för fler barn, förebygga och erbjuda insatser för unga i kriminalitet samt tillgodose behov hos målgrupper med komplexa behov, som är i behov av stöd från flera olika verksamheter inom socialtjänsten.

Förvaltningen har intensifierat arbetet med att stärka barns delaktighet och möjlighet att få återkoppling i de utredningar som rör dem. Arbetet med att öka barns delaktighet pågår både genom metoder för barnsamtal samt genom att uppmärksamma och diskutera utmaningar och hinder kring att stärka barns delaktighet i forum med medarbetare. Förvaltningen har

samlokaliserade medarbetare hos polis och har ett pågående samarbete med polis avseende allvarssamtal och verkar för att fort kunna nå fler barn och unga som begår eller misstänks för förstagångsbrott samt deras vårdnadshavare.

I syfte att säkerställa att placerade barns behov av stöd och vård tillgodoses under hela placeringstiden har förvaltningen under året reviderat rutinen för uppföljning av skolresultat och hälsoundersökningar. Rutinen avser alla placeringsformer för barn och unga och innebär att en begäran om fysisk, psykisk och oral hälsoundersökning skickas till regionen vid varje tillfälle ett barn placeras. Vidare innebär rutinen en kontinuerlig uppföljning av barns fysiska, psykiska och orala hälsa samt skolresultat under hela placeringen fram till avslut. Medarbetarna har en checklista som stöd i arbetet och kontroll att rutinen efterlevs genomförs av närmaste chef. Vid utvärdering av arbetssättet i slutet av året framgår det att implementeringen av arbetssättet som genomförts i en arbetsgrupp varit framgångsrikt. Rutinen har efterföljts och uppföljningsfilen som används som en form av kontroll säkerställer att placerade barns behov av stöd och vård tillgodoses. Nästa steg är att implementera arbetssättet vidare.

Förvaltningen har under året på olika sätt arbetat för att minska antalet brukare som upplever diskriminering. Exempelvis lyfts frågan på olika forum och på olika nivåer i förvaltningen, bland annat på ledningsgruppsmöten och verksamhetsmöten. Under 2022 genomför förvaltningens utförarverksamheter en större utbildningssatsning i lågaffektivt bemötande och *Motiverande samtal* (MI). Målen med dessa utbildningssatsningar är att medarbetarna ska få en ökad förståelse och kunskap kring att bemöta människor i oro, hur man med ett lågaffektivt bemötande kan minska eller undvika konflikter/utbrott samt öka kunskapen om MI och hur samtalsmetoden kan användas i mötet med målgruppen. Andra mål för utbildningssatsningarna är att främja utvecklingsarbete med bemötandefrågor, arbetet med icke-diskriminering samt att främja ett gott arbetsklimat och en god och säker arbetsmiljö. Flera utförarverksamheter i egen regi har även genomgått HBTQ- och normkritisk utbildning för att öka kunskapen och förutsättningarna för en inkluderande boendemiljö och öka kunskapen om inkluderande bemötande av brukarna.

Prioriterade insatser

Verka för en stabil och fungerande skolgång för barn som riskerar att inte nå kunskapsmålen samt för de barn vars levnadsförhållanden innebär kända riskfaktorer.

och

Förvaltningens förebyggande och främjande arbete stärks och systematiseras i nära samverkan med polis och stadsdelsnämndsområdets grundskolor.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* En pilot har genomförts med fritidsledare/fältassistenter i resurs- och trygghetsteam på ett antal grundskolor i stadsdelsnämndsområdet ☞ Strukturer för skolsociala team är upprättade på alla grundskolor i stadsdelsnämndsområdet. Skolsociala team är för närvarande implementerade på tre av sju grundskolor ☞ En pilot har genomförts med uppsökande kurator på Ungdomsmottagningen ☞ Öppen fritidsverksamhet för mellanstadiet i form av fritidsklubb bedrivs i samverkan med

Sätraskolan ☞ Gruppledarutbildning av fritidsledare, skolkuratorer och pedagoger från förvaltningens öppna förskola samt skolornas resursteam för att tillgängliggöra föräldrastöd och föräldrastödsprogram för fler föräldrar i stadsdelsnämndsområdet ☞ Pilot av föräldrastödsprogrammet "på rätt väg" för föräldrar till barn i riskzon för kriminalitet har inletts ☞ Utökad samarbete inom ramen för Skärholmens Familjecentral, som en följd av detta har länkningarna från barnvårdscentralen (BVC) och mödravården (MVC) till föräldrarådsgivningen ökat. Inflödet av råd och stödsamtal hos föräldrarådsgivarna har ökat från 65 samtal under perioden januari till oktober 2021 till 150 samtal i jämförelse med samma period 2022.

Socialtjänstens evidensbaserade metoder och insatser utvecklas.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Förvaltningens upprättade samverkan med Södertörns högskola fortsätter och innefattar bland annat följeforskning på flera av socialtjänstens enheter ☞ Arbetet med föräldrastödsprogrammen har intensifierats. Totalt har 11 stycken program genomförts i år i jämförelse med 4 stycken 2021 ☞ Kartläggning av behov av ett lokalt MI-coachnätverk för socialsekreterare och biståndshandläggare är genomförd. Kartläggningen konstaterar att det i dagsläget inte finns ett behov av MI-coachnätverk ☞ Idéforum inför utlysningar av forskningsmedel tillsammans med Södertörns högskola och Umeå universitet har genomförts under hösten 2022. Syftet är att föra dialog kring hur förvaltningen, lokalpolisområdet och lärosätena kan koppla ihop forskning och praktik samt eventuella gemensamma projekt. Samverkan mellan förvaltningen och lärosätena kommer att löpa på.

Fortsatt utveckla arbetet för att säkerställa att barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Egenkontroll i stickprovsform har genomförts av barnrättsambassadörsnätverket vid två tillfällen under året. Resultatet visar att socialtjänstens enheter i hög grad ser till barns perspektiv och använder sig av barnkonsekvensanalyser. Respektive verksamhet har upprättat en handlingsplan för att arbeta med de förbättringsområden som identifierats i granskningen.

Fortsatt utveckling av den kommunala utförarverksamheten så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av hög kvalitet, självbestämmande och delaktighet.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Insatser och utbildning inom det pedagogiska ramverket som stärker chefernas roll i kvalitetsutvecklingen ☞ Aktiviteter erbjuds för att främja användandet av välfärdsteknologi som bidrar till ökat brukarinflytande i utformningen av insatser ☞ Delaktighetsmodellen används inom flera LSS-enheter i syfte att stärka den enskildes självbestämmande.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Utveckla verksamheterna genom att bland annat anställa personal med varierad yrkesutbildning utifrån den kartläggning av

kompetensbehov som genomfördes under föregående år.

Utveckling av digitala hjälpmedel, införande av välfärdsteknik samt utveckling av personalens pedagogiska stöd i LSS-verksamheter och inom socialpsykiatrins utförarverksamhet.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Genom projekt välfärdsteknologi testar och erbjuder brukare att få insatser utförda genom digitalt stöd istället för personligt besök ☞ Installation av fler digitala lås inom LSS-bostäder i syfte att skapa utökade möjligheter till självbestämmande.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Uppbyggnad av underlag till ett digitalt planeringsverktyg, som ska stödja personalen i deras yrkesutövning och på sikt bidra till ökad kvalitet i insatserna ☞ Stärka personalens kompetens i användandet av digitala hjälpmedel.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Antalet kvinnor i hemlöshet minskar i relation till föregående hemlöshetsräkning.

Det förväntade resultatet gällande att antalet kvinnor i hemlöshet ska minska i relation till föregående hemlöshetsräkning kan inte redovisas då resultatet för hemlöshetsräkningen 2022 inte presenteras förrän under våren 2023.

Uppnådda resultat

En högre andel våldsutövare får insatser att bryta sitt beteende i relation till föregående år.

Förvaltningen uppnår årsmålet om 75 % och har ett utfall om 88 %. Utfallet är högre än föregående års utfall om 75 %. Det förväntade resultatet uppnås och en högre andel våldsutövare har fullföljt sin behandling i jämförelse med föregående år. En av orsakerna till att andelen är högre är att målgruppen är mindre på totalen än målgruppen våldsutövar och att utfallet därför påverkas mer. Våldsutövare kommer främst i kontakt med förvaltningen genom den våldsutövar. Det innebär att de i första hand inte själva tar initiativ till kontakt och att de initialt inte alltid är motiverade till behandling. Det finns dock även fall då våldsutövare har hög motivation till att förändra sitt beteende då de fortfarande lever ihop med den våldsutövar partnern och önskar att vara kvar i den relationen. Möjligheten att fullfölja behandling ökar om våldsutövaren får insikt och motivation till att upphöra med våld. Förvaltningen har arbetat aktivt med att nå våldsutövar och våldsutövare genom olika aktiviteter såsom deltagande vid möten där våld framkommit samt att informera om stöd och hjälp som erbjuds både till interna och externa aktörer.

Andelen personer med funktionsnedsättning som har insatsen LSS-bostad och upplever sig trygga ligger på en fortsatt hög nivå.

Förvaltningen uppnår målet om 75 % och har ett utfall om 87 %. LSS-verksamheter inom förvaltningen har låg personalomsättning vilket ger kontinuitet i arbetet och bedöms i sin tur påverka den upplevda tryggheten hos brukarna. Kompetenssatsningar (lågaffektivt bemötande, funktionsnedsättning och sexualitet, Studio 3 samt Motiverande samtal) som genomförts har ökat personalens kompetens och lett till en tryggare vardag för personer med

funktionsnedsättning. Effekten av kompetenssatsningen leder till bättre bemötande, individuell pedagogik och anpassade samtalsmetoder som i sin tur skapar trygghet för brukaren. Eftersom satsningarna gjorts inom hela området (grupp-, servicebostäder och dagverksamhet) kan brukarna förvänta sig samma pedagogiska kompetens oavsett vilken verksamhet de befinner sig, detta är ytterligare trygghetsskapande.

Delvis uppnådda resultat

En högre andel våldsutsatta i relation till föregående år fullföljer sin behandling på RVC Sydväst

Förvaltningen uppnår årsmålet om 75 % och har ett utfall om 84 %. Utfallet är dock lägre än föregående års utfall om 85,7 % och det förväntade resultatet bedöms därför uppnås delvis. I jämförelse med föregående år har det blivit en minskning av våldsutsatta som fullföljer sin behandling. En aspekt är att våldets mekanismer och dess konsekvenser påverkar på så vis att klienter pendlar i sin motivation till att ta emot stöd och hjälp för en förändring i livet samt har en ambivalens till att lämna våldsutövande partnern. Dessa klienter kan avbryta kontakten mitt i behandling. En annan orsak är att en större andel våldsutsatta lider av psykisk ohälsa som en konsekvens av våldet och där förvaltningens insatser inte varit tillräckliga. Dessa klienter har avbrutit sin behandling och remitterats vidare till vård inom regionen.

Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning ökar.

Förvaltningen uppnår målet om 80 % och har ett resultat på 82 %. Däremot har inte resultatet ökat från föregående år och bedömningen blir därmed att det förväntade resultatet delvis uppnås. Flera möjliga förklaringar kan finnas till att andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsen minskar. Under pandemin har det exempelvis funnits begränsningar kring att röra sig fritt i de allmänna utrymmena samt viss begränsad möjlighet till arbete på daglig verksamhet. Det behövs ett vidare arbete för att öka antalet funktionsnedsatta som upplever att de kan påverka insatsens utformning. Under året har satsningar gjorts på kompetensförsörjning av olika slag inom området för LSS. Tidigare kompetenssatsningar som gjorts såsom pedagogiska ramverket synliggör begrepp som delaktighet och självbestämmande, vilket i sin tur kommit brukare till gagn i det dagliga arbetet. Brukarna uppmuntras till självständiga beslut i valsituationer och får ökad medvetenhet om sina egna rättigheter.

Fler placerade barn i skolåldern klarar målen i kärnämnen i grundskolan i relation till föregående år.

Förvaltningen uppnår delvis årsmålet om 80 % och har ett utfall för året om 71,43 %. Förvaltningen har ett lägre utfall än senaste rapporteringen och uppnår inte det förväntade resultatet om att öka andelen placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan i relation till föregående år. En orsak är att flertalet placerade barn i skolålder blivit omplacerade under året och befinner sig jourhem i väntan på nytt familjehem. Dessa barn finns därför inte med i statistiken längre då indikatorn inte innefattar jourhemsplaceringar. I syfte att förhindra sammanbrott i placeringar har förvaltningen intensifierat arbetet med familjehem genom med att erbjuda extra förstärkt familjehemsvård i form av familjebehandling samt Marte-Meo terapeut. Förvaltningen fortsätter arbetet med att erbjuda insatsen Skolfam till familjehemsplacerade barn i syfte att stärka deras förutsättningar

i skolan. Under året har även förvaltningens kontaktverksamhet tillhandahållit skolcoacher i egen regi till de barn där Skolfam inte gett önskat resultat. Förvaltningen kommer även systematisera arbetssätt för ärendegenomgång mellan biträdande enhetschef samt socialsekreterare för att säkerställa att frågan om skola tas upp i tidigt skede vid en placering.

Goda exempel

Digital informationsöverföring

LSS-bostäderna inom förvaltningens egen regi ingår i ett pilotprojekt för användandet av en säker digital informationsöverföring mellan personal vid gruppboendena och LSS-Hälsan genom systemverktyget *Trusted Dialog*. Syftet med projektet är att skapa en effektiv informationsöverföring för att stärka och utveckla stödet för boenden inom LSS-bostäderna.

Samarbete med Södertörns högskola

Förvaltningen har sedan hösten 2020 haft ett fördjupat samarbete med Södertörns högskola. Samverkan har bland annat innefattat att följeforskare har deltagit i socialtjänstens verksamheter. Följeforskarna har gett reflektioner på de olika verksamheterna och delat med sig av erfarenheter i sin egen forskning som men också bidragit till socialtjänstavdelningens utveckling. Det fördjupade samarbetet har även inneburit att enhetschef inom socialtjänsten har föreläst om kvantitativa metoder i socialt arbete för socionomstudenter varje termin sedan våren 2021. Det pågår även en planering för att fler funktioner inom socialtjänsten ska föreläsa för studenter.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens jämställdhetsarbete inom de berörda verksamhetsområdena sker integrerat i ordinarie verksamhet och är ett ständigt pågående arbete som stärks genom utbildningsinsatser och kompetenshöjande aktiviteter för medarbetarna.

Vid jämställdhetsanalyser av olika processer och arbetssätt i socialtjänstens verksamheter har vissa skillnader mellan kvinnor/flickor och män/pojkar uppmärksammats. I en del målgrupper sticker kvinnor/flickor ut och i andra män/pojkar. Framförallt uppmärksammas skillnader avseende målgruppen inom våld i nära relationer, där kvinnor i större utsträckning är utsatta och målgruppen unga samt vuxna i kriminalitet, där män och pojkar i större utsträckning är aktuella. Skillnader uppmärksammas även inom andra målgrupper såsom hemlöshet och funktionshinderområdet. Förvaltningen integrerar jämställdhetsperspektivet vid alla processer och aktiviteter genomgående i arbetet med utsatta individer i behov av stöd i syfte att möta den enskildes individuella behov likställigt oavsett kön. Vidare arbetar förvaltningen med att nå fler av det kön som är underrepresenterat i en målgrupp i syfte att arbeta normöverskridande i frågan om kön.

Särskilda redovisningar

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019– 2022

Förvaltningens arbete i enlighet med strategin och den lokala handlingsplanen för att nå målen med strategin fortlöper. Strategin utgår från fyra övergripande utgångspunkter som innefattar särskilt utpekade områden inom vilka vissa aktiviteter, arbetssätt och åtgärder ska genomföras på lokal nivå. De fyra utgångspunkterna är:

- systematisk samhandling,
- förskola, skola och fritid som skyddsfaktorer,
- våldsprevention med ett jämställdhetsperspektiv och
- civilsamhället.

Familjecentralen är ett relevant arbetssätt inom systematisk samhandling. Som en följd av ett utökat samarbete inom ramen för Skärholmens Familjecentral har länkningarna från barnavårdscentralen (BVC) och mödravården (MVC) till föräldrarådgivningen ökat. Öppna förskolans uppsökande pedagog och stadsdelsmammor tillgängliggör samtliga verksamheter inom familjecentralsarbetet för fler. Därtill stöttar och lotsar de vidare till öppna verksamheter som riktar sig till barn, unga och familj.

Förvaltningen följer andelen inskrivna barn i stadsdelsnämndsområdet månadsvis genom nyckeltal. Förvaltningen har genomfört en enkätundersökning i stadsdelsnämndsområdet som utgjort en del av orsaksanalysen i relation till inskrivningsgraden i förskolan. I orsaksanalysen har flera åtgärder identifierats för att öka andelen inskrivna barn, bland annat att kommunicera mer om förskolan. Förskolan informerar om förskolans uppdrag till föräldrarådgivare som är de som besöker nyblivna föräldrar inom hembesöksprogrammet. Tillsammans uppdateras informationen om förskola som ges till nya föräldrar. Förskolan kommer, med stöd från kommunikatör, undersöka förutsättningar för kommunikation om förskolan samt synas mer på förvaltningens instagramkonto.

Strukturer för skolsociala team är upprättade på alla grundskolor i stadsdelsnämndsområdet. Skolsociala team är för närvarande implementerade på tre av sju grundskolor. De arbetar för att identifiera och motivera barn med frånvaroproblematik till högre skolnärvaro och ett ökat välbefinnande. Öppen fritidsverksamhet för mellanstadiet i form av fritidsklubb bedrivs i samverkan med Sätterskolan.

Förvaltningens arbete med sociala insatsgrupper (SIG) fortlöper. Förvaltningen har sedan i början av året tillsatt en lokal styrgrupp för SIG i syfte att ha en gemensam riktning för SIG inom förvaltningen. Målet är att arbetet med SIG ska vara sammanhållet över målgrupperna och enheterna som arbetar med SIG, att dela kunskap och erfarenhet samt att kvalitetssäkra och likställa arbetet utifrån rådande vägledningar. Under året har ett samarbete pågått mellan Barn och ungdomsenheten, Förebyggande och främjande enheten samt polisen i syfte att förtäta samarbetet mellan socialsekreterare, SIG-samordnare, fältare, fritidsledare och lokalpolis. SIG-vuxna har fortsatt arbetet mot närmare samverkan kring personer i kriminalitet.

Förvaltningen har under året initierat frågan om gemensam handledning tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar, det var dock inte aktuellt utifrån förvaltningarnas olika omständigheter och behov. Frågan om anhörigstöd har aktualiserats på förvaltningsövergripande nivå och där kommer även stödet för anhöriga till personer inom SIG att ingå. Inom förvaltningens öppenvård i egen regi finns ett ungdomsteam som arbetar för att erbjuda behandlingsinsatser för ungdomar som riskerar att dras in i kriminalitet. Under året fattades beslut om att utbilda behandlarna i Funktionell familjeterapi (FFT) inom ramen för SIG.

Arbetet med målgruppen vuxna från 20 år och uppåt har under året inte kunnat bedrivas enligt planering med anledning av personalomsättning som inneburit att tjänsten för SIG-samordnare inte varit tillsatt under större delen av perioden. En SIG-samordnare för målgruppen vuxen är på plats sedan oktober 2022. Ambitionen var att kunna arbeta med fler individer inom ramen för SIG, vilket inte kunnat uppnås under året. Hitintills har tre vuxna individer beviljats SIG-insats och fem vuxna individer är eller har varit under motivationsarbete i syfte att ta emot insatsen. Arbetet med målgruppen unga 12 till 20 år har fortlöpt, det finns dock ett fortsatt behov av att utveckla verksamheten för att nå fler ungdomar. SIG-samordnare för unga är lokaliserad hos polis i syfte att öka samverkan med polisen och identifiera unga i behov av insatsen i tidigt skede. Hitintills i år har totalt fem SIG-insatser beviljats för ungdomar, varav fyra är avslutade.

Förvaltningen har sedan 2021 haft en socialsekreterare vars uppdrag är att finnas i polisens verksamheter i syfte att öka samverkan mellan socialtjänst och polis gällande unga som begår brott. I uppdraget ingår att tillsammans med polisen utveckla arbetssätt kring allvarssamtal inom 48 timmar för de barn och ungdomar som misstänks för brott.

Uppföljning av utvecklad samverkan mellan skola, förskola socialtjänst, fritidsverksamhet samt polis och region

Övergripande struktur för samverkan mellan skola, socialtjänst och polis beskrivs i den lokala samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, polismyndigheten och utbildningsförvaltningen. Det finns ytterligare en samverkansöverenskommelse mellan socialtjänst, skola, förskola, prevention och fritidsverksamhet. Med stöd i dessa samverkansöverenskommelser genomfördes ett internat för alla involverade aktörer under september månad i syfte att utveckla samverkansformer kring barn och unga på temat trygghet. Ett resultat av arbetet var att det identifierades behov av utvecklad operativ samverkan kring barn och unga mellan förskola, skola, socialtjänst och polis samt berörda delar av förvaltningens öppna verksamheter. Därtill identifierades behov av utvecklade operativa informationsflöden på både kort och lång sikt.

Utöver de två samverkansöverenskommelserna finns *Stockholms stads strategi för att förhindra att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet* samt *Stödmaterial för samverkan mellan skola och socialtjänst*. De olika styrdokumenterna anger samma syfte och mål kring samverkan för målgruppen. För att undvika flera parallella spår utifrån olika dokument har förvaltningen valt att införliva samtliga inom ramen för den övergripande samverkansöverenskommelsen.

Förvaltningen har inom ramen för det förebyggande och främjande arbetet fortsatt utvecklingen av förebyggande insatser och aktiviteter såsom skolsociala team, fritidsledare och fält (se närmare beskrivning under särskild redovisning *Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019– 2022*).

Arbetet för att placera barn har en skolplanering och klarar kärnämnen i grundskolan fortgår. Förvaltningen arbetar enligt modellen *SAMS -samverkan socialtjänst skola – obruten skolgång för placerade barn och unga* och utifrån de fyra viktiga komponenter, för att placerade barn ska klara målen i kärnämnen i grundskolan, som lyfts enligt den modellen:

barnets egna förutsättningar, att familjehemmet/boendet är engagerade i barnets skolgång, skolans resurser och socialtjänstens uppföljningsarbete. Förvaltningen arbetar enligt modellens faser och använder stödmaterial samt statistikför och rapporterar avbruten skolgång. Förvaltningen fortsätter arbetet med att erbjuda insatsen Skolfam till familjehemsplacerade barn. Förvaltningen erbjuder även skolcoacher som förvaltningens kontaktverksamhet tillhandahåller som ett komplement till de barn där Skolfam inte gett önskat resultat.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Stockholms stad har högt ställda mål för att garantera alla som bor och verkar i Stockholm full delaktighet i samhällslivet och för att öka tillgängligheten i staden och delaktigheten i samhället för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen arbetar aktivt med de åtta fokusområden som finns i stadens program. Inom fokusområdet *Rätten till arbete och försörjning* arbetar förvaltningen för att öka förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning ska få sin arbetsförmåga utredd, ta sig in på den reguljära arbetsmarknaden, ta sig ut på praktik och in på utbildningar genom externa samarbetspartners och interna resurser. Inom fokusområdet *Rätten att delta i demokrati* och *Rätten till information och kommunikation* har förvaltningen på olika sätt arbetat för att nå ut med information om valet 2022 och information om möjligheten att rösta till personer med funktionsnedsättning. Exempelvis genomfördes en kampanj där informationsmaterial från Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för tillgängliga medier, tidningen Lättläst och satsningar inom public service användes. Inom fokusområdet *Rätten att få tillgång till ny teknik* bedriver förvaltningen olika projekt, till exempel podcasten *Unika Folket*, där brukare och personal tillsammans delar erfarenheter. Ett annat projekt avseende ny teknik är projektet välfärdsteknologi som möjliggör testning av ny teknik och där brukare exempelvis erbjuds att få insatser utförda genom digitalt stöd istället för personligt besök. Förvaltningens LSS-bostäder har även börjat installera digitala lås i syfte att skapa utökad självbestämmande för personer med funktionsnedsättning. Utifrån fokusområdet *Rätten till meningsfull fritid* samarbetar förvaltningen med idrottsförvaltningen och fritidsutvecklarna i Stockholms stad för att kunna erbjuda ett tillgängligt kultur- och fritidsutbud för personer med funktionsnedsättning. Varje vecka får medarbetare tips med alla former av fritid, motion, idrott, kultur, friluftsliv och social samvaro som brukarna kan delta i en aktiv och meningsfull fritid. Inom fokusområdet *Rätten till individuellt stöd* har förvaltningen under 2022 genomfört en större utbildningsinsats i lågaffektivt bemötande och *Motiverande samtal* (MI) för medarbetare som jobbar med personer med funktionsnedsättning. Målet med utbildningssatsningen är höja kvaliteten och främja utvecklingsarbete med bemötandefrågor samt arbetet med icke-diskriminering.

Arbetet med barns rättigheter

Förvaltningens arbete utgår från stadens *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad*. Arbetet med barnperspektivet och barnrättsperspektivet inom framförallt socialtjänstens myndighetsutövande delar utvecklas och implementeras med utgångspunkt i Barnkonventionen. Förvaltningens främjande och förebyggande verksamhet arbetar i enlighet med Barnkonvention och med ett genomgående barnrättsperspektiv. Förvaltningen arbetar för att öka barns inflytande i socialtjänstens utredningar och i planerandet av insatser i syfte att

säkerställa att barn alltid ska komma till tals i frågor som berör dem.

Inom avdelningen för socialtjänst finns ett barnrättsnätverk som består av en barnrättssamordnare, som har det övergripande och samordnande ansvaret för implementeringen av barnrättsperspektivet, samt barnrättsambassadörer i varje verksamhet inom socialtjänsten. Barnrättssamordnarens uppdrag är bland annat att kartlägga och följa upp hur barnrättsperspektivet beaktas inom socialtjänsten. Barnrättsambassadörerna i respektive verksamhet arbetar specifikt med de utvecklingsområden kring barn som uppmärksammas i den egna verksamheten. Exempelvis har beställarenheten omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning under året haft kontinuerliga träffar med socialsekreterare och biståndshandläggarna där de diskuterar barnkonsekvensanalyser samt delger varandra goda exempel. Även inom verksamheten för missbruk delger man goda exempel i syfte att få en ökad samsyn kring barnkonsekvensanalyser och lyfta barnrättsperspektivet och barnets bästa i utredningar och beslut. Inom öppenvården i egen regi implementeras *BRA-samtal* (barns rätt som anhöriga). Vidare används skattningsmaterialet *Session rating scale* (SRS) inom öppenvården för att utvärdera hur barn, ungdomar och föräldrar upplever sin behandling. Skattningen fokuserar på frågor som rör bemötande och om upplevelsen av att man har fått ta upp det man själv tycker är viktigt under behandlingens gång.

Barnrättsnätverket har vid två tillfällen under året granskat ärenden i socialtjänstens alla verksamheter i syfte att säkerställa barnperspektivet. Alla verksamheter har upprättat en handlingsplan avseende förbättringsområden utifrån granskningens resultat.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Arbetet med barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen i socialtjänstens samtliga verksamheter
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Arbetet med att erbjuda en aktiv fritid inom egen-regi verksamheterna för personer med funktionsnedsättning samt mötesplatser för socialpsykiatrins målgrupp
- Fältassistenternas uppsökande arbete
- Mål 4 - God utbildning för alla (arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
- Arbetet med att ge stöd så att familjehemsplacerade barn ska klara skolgången
- Arbetet med att säkerställa att barn som är medföljande till skyddande boenden ska klara skolgången
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Arbetet med att analysera könsuppdelad statistik samt att genomföra jämställdhetsanalyser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Förvaltningens samverkan med rådet för funktionshinderfrågor
- De insatser som förvaltningen beviljar med stöd av SoL och LSS efter individuella behovsbedömningar
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och

kulturförvaltningen)

- Arbetet med den lokala samverkansöverenskommelsen samt samverkan med bland annat polisen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	20 %			31,58 %	45 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 20 % och årsmålet om 45 % uppnås inte.</p> <p>Under året har det hittills inkommit 236 meddelanden om uppsagda kontrakt, varav 15 underrättelser om avhysning från Kronofogdemyndigheten. Ur Kronofogdemyndighetens statistik över antalet verkställda avhysningar i Stockholms stad framgår att drygt hälften av alla inkomna ansökningar om avhysning verkställs. Vidare framgår en ökning från år 2020 då 179 avhysningar verkställdes i staden, i jämförelse med 197 verkställda avhysningar under år 2021. Stadens rådande bostadsbrist och relativt långa kötider leder till att fler människor tvingas bo i otillåten upplåtelseform.</p> <p>Samtliga 15 avhysningar inom stadsdelsnämndområdet avser avhysning från hyresvärdar inom allmännyttan, varav 12 avhysningar har verkställts, tre har återkallats. Anledningen till att tre avhysningar återkallades var att hyresgästen återlämnat lägenheten till respektive hyresvärd innan verkställighet, så kallad <i>dold avhysning</i>. Sju av de verkställda avhysningar grundar sig i domar från hyresnämnd och domstol, fem avhysningar har utslag (skuld) som avhysningsorsak. Två avhysningar berör barnfamilj med totalt fem barn (för mer information om barn se indikator <i>Antal vräkningar som berör barn</i>).</p> <p>Det är en relativt jämn könsfördelning för de uppsagda kontrakten, 42 % av kontrakten innehas av kvinnor och 58 % innehas av män. Resultatet är likställigt med utfallet för 2021 där 225 meddelanden om uppsagda kontrakt inkommit, varav 19 underrättelser om avhysning från Kronofogden. 13 avhysningar verkställdes, sex återkallades. Även könsfördelningen är relativt jämförbart då 45 % av de uppsagda kontrakten innehades av kvinnor och övriga 55 % av män.</p> <p>Förvaltningen har begränsat handlingsutrymme när det kommer till att avvärja avhysningar, i synnerhet om det har beslutats via dom från olika instanser. Förvaltningen arbetar aktivt för att avhysningar inte ska komma till stånd genom vräkningsförebyggande arbete. Arbetet är vanligtvis uppsökande och handlar om att skapa en relation med de personer som riskerar avhysning för att identifiera möjliga lösningar. Arbetet utförs av förvaltningens hyresrådgivare som har en tät samverkan med stadsdelsnämndsområdets hyresvärdar samt andra viktiga aktörer som exempelvis Kronofogdemyndigheten.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen ser ett ökat behov av att i större utsträckning arbeta vräkningsförberedande genom att förbereda och planera för avflytt innan en avhysning kommer till stånd. Förvaltningens hyresrådgivare fortsätter det löpande arbetet med månadsvisa avstämningar med de kommunala hyresbolagen (Stockholmshem och Svenska bostäder) där varje till förvaltningen ankommen avisering om uppsagt kontrakt diskuteras. Förvaltningen har även vid behov kontakt med de privata värdarna samt vissa bostadsrättsföreningar. Förvaltningen fokuserar på att redan från början få hyresvärdens inställning i ärendet, hur de avser driva ärendet vidare som exempelvis hänskjutande till Hyresnämnd eller stämningsansökan i tingsrätt.</p>							
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100	VB 2022
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	25 %	24,2 %	25,9 %	24,2 %	24 %	24 %	VB 2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 25 % och årsmålet om maximalt 24 % uppnås delvis.</p> <p>För att barn och unga inte ska bli aktuella inom 12 månader efter avslutad insats arbetar förvaltningen målmedvetet med att säkerställa att så adekvata insatser som möjligt ges till de barn och ungdomar som bedöms ha ett vårdbehov. Förvaltningen har under året uppmärksammat att man inte alltid når fram med att motivera till insatser i tidigt skede eller att de insatser som beviljats och verkställts inte varit tillräckliga.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen kommer att fortsätta granska och analysera tidigare beviljade insatser för att utvärdera om rätt insats har</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>beviljats den enskilde. Förvaltningen kommer även under 2023 att prioritera och utveckla systematisk uppföljning av insatser.</p> <p>Analys av skillnader i utfallet mellan kön</p> <p>I antal är det fler pojkar än flickor som återaktualiserats efter avslutad utredning. Procentuellt är det dock fler flickor som blivit återaktualiserade efter avslutad utredning än pojkar. Skillnaderna mellan utfallet gällande pojkar och flickor ligger på 1,7 procentenheter och har minskat i jämförelse med föregående år, då skillnaden låg på 3,8 procentenheter. Indikatorn räknar med alla insatser som beviljats och avslutas och därav är det svårt att analysera orsaken till skillnaderna.</p>							
 	Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	54,4 %	45,5 %	78,3 %	86,8 %	70 %	Tas fram av nämnd VB 2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 54,4 % och årsmålet om 70 % uppnås inte.</p> <p>Förvaltningen genomför samtal med barn/ungdomar och/eller deras vårdnadshavare inom 48 timmar i hälften av de aktuella ärendena. Av de samtal som inte genomförs inom 48 timmar äger ändå allvarssamtalen rum i 70 av 79 ärenden. I de ärenden där samtalen inte genomförs alls rör det sig i ungefär hälften av fallen om att kontaktpuppgifter till vårdnadshavare saknas, och i andra hälften av fallen att man inte får kontakt med vårdnadshavare vid kontaktförsök. I de fall då telefonnummer saknas skickas en kallelse postledes till vårdnadshavare, vilket innebär att tid för postgången hindrar möjligheten att samtalet ska ske inom 48 timmar. Förvaltningen har uppmärksammat att vårdnadshavare som kallats till samtalen brevlades tenderar att komma i mindre utsträckning i jämförelse med när kontakt tagits via telefon.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningens samverkan med polis rörande allvarssamtal fortlöper genom ett nära samarbete mellan socialsekreterare hos polis samt polisen. I samverkan med polisen har en kontaktperson hos polisen utsetts som ska ansvara för allvarssamtalen.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Fler pojkar än flickor är aktuella för allvarssamtal inom 48 timmar. Däremot kallas flickor i större utsträckning än pojkar på allvarssamtal, där flickornas utfall är 78,3 % och pojkarnas utfall är 45,5 %. Skillnaden är signifikant, 32,8 procentenheter, i jämförelse med senaste rapporteringsperiod då skillnaden var 8 procentenheter. En av orsakerna till skillnaden mellan antalet pojkar och flickor kan vara att pojkar generellt begår fler brott än flickor och därmed blir föremål för 48 timmarsamtal. Förvaltningen gör ingen skillnad i arbetssätt utifrån kön avseende utsträckning att kalla till samtal men ska undersöka orsaksfaktorer till dessa skillnader framöver.</p>							
 	Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	80 %	83 %	77 %	83 %	85 %	öka 2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 80 % och årsmålet om 85 % uppnås delvis.</p> <p>Flera möjliga förklaringar finns till att årsmålet för indikatorn inte uppnås. Svårighet att förstå betydelsen av ordet diskriminering är en möjlighet. Det är därför viktigt att i samband med brukarundersökningen är presentera och förklara begreppet på ett pedagogiskt sätt. Det viktiga är att skilja på begreppet diskriminering från fall av olikhet i bemötande, resurser eller valfrihet. Sådana olikheter kan uppfattas negativa av brukaren även när de är motiverade och inte exempel på diskriminering.</p> <p>I enlighet med nivåbedömningar ges individuellt anpassat stöd till brukare. Brukare med högre nivåbedömning har ofta högre personalbemanning och mer stöd i vardagen. Detta kan väcka känslor av orättvisa hos brukare som inte har fullt så mycket stöd. Vidare sker affektutbrott bland brukare i LSS-verksamheter. Den affektpåverkade brukaren kan i samband med detta uttrycka nedvärderande ord till andra brukare i närheten vilket kan leda till en känsla av diskriminering. En avgörande faktor att beakta för att minimera upplevelsen av diskriminering är att brukarna är i en naturlig beroendeposition till medarbetaren vilket medför att maktövertag kan förekomma exempelvis begränsningar i brukarens valfrihet. Upplevd diskriminering kan också vara en effekt av Covid-19 restriktioner. Under pandemin har det funnits begränsningar kring att röra sig fritt i de allmänna utrymmena samt viss begränsad möjlighet till arbete på daglig verksamhet, upplevelserna av diskriminering kopplat till pandemin kan till eventuellt kvarstå hos brukarna.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen fortsätter arbeta mot att så få som möjligt ska känna sig diskriminerade. Ett särskilt arbete behöver riktas mot kvinnor som i högre utsträckning än män känner sig diskriminerade. Utifrån diskrimineringsgrunderna ska lämpligt material för målgruppen plockas fram som kan användas i samtal med brukaren för att tydliggöra ordets mening och ge medarbetare</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period	
<p>en större förståelse av vilka sammanhang som brukaren i så fall känner sig diskriminerad i. Förvaltningen fortsätter arbetet med brukarens inflytande, alla ska få sin röst hörd och få sina åsikter respekterade. Vikten av integritetsfrågor ska också belysas genom exempelvis filmer som <i>Stopp min kropp</i>. Att bekräfta varandras olikheter och öka förståelsen för varandra är viktiga budskap för medarbetare att sprida. Stöd ska ges till brukare som känner sig diskriminerade och även till den som orsakat händelsen. Kontinuerliga diskussioner om maktövertag som förekommer i verksamheterna behöver belysas så att de förekommer i så liten utsträckning som möjligt. Befintliga rutiner kring diskriminering ska ses över och åtgärdsplaner uppdateras så att enhetschefer och medarbetare bättre kan möta brukare som upplever diskriminering.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön Utfallet för män uppgår till 83 % och utfallet för kvinnor uppgår till 77 %. En anledning till detta kan vara att upplevd diskriminering hos kvinnor är större generellt i befolkningen. Enligt en undersökning som statistiska centralbyrån gjort (<i>Delmål 10.3 – Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota diskriminering (scb.se)</i>) rörande andel av befolkningen som uppger sig upplevt diskriminering de senaste 12 månaderna är utfallet för kvinnor 13 % och utfallet för män 8 %. Detta resultat påvisar att kvinnor i större utsträckning än män upplever att de blir diskriminerade och resultatet speglas även i vår undersökning.</p>								
  	Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	95 %	97 %	92 %	92 %	95 %	öka	2022
  	Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	86 %	87 %	85 %	87 %	81 %	80 %	2022
  	Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	71,43	66,67 %	75 %	81,25	80 %		VB 2022
<p>Analys Utfallet uppgår till 71,43 % och årsmålet om 80 % uppnås delvis. Förvaltningen har ett lägre utfall än senaste rapportering samt prognos och uppnår inte det förväntade resultatet om att öka andelen placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan i relation till föregående år. Ett flertalet placerade barn i skolålder har under året blivit omplacerade och befinner sig i dagsläget jourhem i väntan på nytt familjehem och finns därför inte med i denna statistik. Andra orsaker för att mål i kärnämnen inte nås är språksvårigheter samt eventuella diagnoser i form av lågbegåvning som är under utredning. Generellt kan man se att de barn som är placerade en kortare tid såsom till exempel på HVB-hem har svårigheter med sig från tidigare skolgång innan placering har skett och varken skola eller socialtjänst har hunnit påbörja arbetet kring att säkerställa att dessa barn når godkända betyg i kärnämnen. Det är dock få barn i grundskoleålder som placeras på HVB eller SiS. Förvaltningen arbetar enligt modellen <i>SAMS -samverkan socialtjänst skola – obruten skolgång för placerade barn och unga</i> och använder stödmaterial samt statistikför och rapporterar avbruten skolgång.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen fortsätter arbetet med att erbjuda insatsen Skolfam till familjehemsplacerade barn i syfte att stärka deras förutsättningar i skolan. Under 2022 har även förvaltningens kontaktverksamhet tillhandahållit skolcoacher i egen regi till de barn där Skolfam inte gett önskat resultat. I syfte att förhindra sammanbrott i placeringar har förvaltningen intensifierat arbetet med familjehem genom med att erbjuda extra förstärkt familjehemsvård i form av familjebehandling samt Marte-Meo terapeut. Förvaltningen ska även systematisera arbetssätt för ärendegenomgång mellan biträdande enhetschef samt socialsekreterare för att säkerställa att frågan om skola tas upp i tidigt skede vid en placering.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön Andelen placerade pojkar som klarar målen i kärnämnen i grundskolan är lägre än andelen flickor. Att flickor klarar målen i skolan i högre utsträckning än pojkar följer den statistik som gäller i skolan nationellt. Förvaltningen fortsätter arbetet med att placerade barn och unga ska nå målen i kärnämnen avsett kön.</p>								
  	Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	100	100 %	100 %	100	70 %	Tas fram av nämnd	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	94 %	94 %	95 %	90 %	90 %	90 %	2022
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	82 %	82 %	82 %	82 %	80 %	79 %	2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	71,43	66,67 %	75 %	69,23	68 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys							
Analys av skillnader i utfall gällande kön 66,67 % av männen och 75 % av kvinnorna uppgav att de fått förbättrad situation av insatsen. Utifrån att underlaget för undersökningen är litet bedömer förvaltningen att resultatet inte representativt. Förvaltningen har inte lyckats arbeta för att en högre andel personer deltar i undersökningen i år i jämförelse med föregående års underlag.							
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	91,3	88,89 %	100 %	76,92	68 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys							
Analys av skillnader i utfall gällande kön 88,89 % av männen och 100 % av kvinnorna uppgav att de fått förbättrad situation av insatsen. Utifrån att underlaget för undersökningen är litet bedömer förvaltningen att resultatet inte representativt. Förvaltningen har lyckats arbeta för att en högre andel personer deltar i undersökningen i år i jämförelse med föregående års underlag, totalt har 10 personer fler deltagit i år.							
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	44,07	42,05 %	46,07 %	71,73	80 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys							
Utfallet uppgår till 44 % och årsmålet om 80 % uppnås inte. Utfallet baseras på tre enheter (barn- och ungdomsenheten, resursenheten och beställarenheten), varav barn- och ungdomsenhetens utfall står för 94 % av förvaltningens totala utfall. Barn- och ungdomsenheten uppnår inte årsmålet. Resursenheten och Beställarenheten uppnår årsmålet. Indikatorn grundar sig i att tre kriterier ska vara uppfyllda; information om utredning och delaktighet (möjlighet att uttrycka sig) och återkoppling. Förvaltningen bedömer att barn är delaktiga i sin utredning genom att samtal med barnen äger rum. Förvaltningen ser att utmaningarna i att ge återkoppling till barn i samband med avslutad utredning dels rör sig om att barnen är små/unga i ålder (0-5 år) där återkoppling sker med hänsyn och bedömning av mognad och utveckling. Vidare rör det sig om att vårdnadshavare inte samtycker till att förvaltningen träffar barn i samband med att utredningen avslutas då de anser att det inte är lämpligt för barnet att ta del av återkopplingen. Förvaltningen informerar redan i början av utredningen föräldrarna om att avslutningssamtal alltid ingår för att öka antalet barn som ges återkoppling av utredningen. Ungefär 11 % av de barn som inte varit delaktiga och fått återkoppling har det rört sig om barn under 5 år och där förvaltningen gjort en bedömning att barnet utifrån sin mognadsnivå inte ska vara delaktigt eller få återkoppling. Ytterligare faktorer som påverkar							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>återkoppling är att socialsekreterare har en hög arbetsbelastning och inte hinner ha fysisk återkoppling utan kommunicerar utredning skriftligt. Personalomsättningen på Barn- och ungdomsenheten för året ligger på 56 %, vilket är högt i relation till andra verksamheter inom avdelningen för socialtjänst samt till stadens mått. När det gäller utredningar enligt LSS ser förvaltningen även ett behov av att fortsätta utveckla kommunikationsmaterial anpassade efter olika funktionsnedsättningar för att både öka delaktighet och återkoppling.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen fortsätter lyfta vikten av delaktighet och återkoppling. Förvaltningen ser därför över möjligheterna att återkoppla till barn via telefonsamtal eller digitala möten samt utvecklar kommunikationsverktyg för barn med särskilda behov. Flera socialsekreterare har deltagit i Sveriges kommuner och regioners (SKR) utbildning <i>Samtal med barn</i> där en central del är i hur man kan göra barnet mer delaktigt. Kunskapen från utbildningen sprids vidare till kollegor genom olika forum. Vidare har förvaltningen accepterat Socialförvaltningens erbjudande om det digitala verktyget <i>Viewpoint</i>, som syftar till att öka barns delaktighet och återkoppling. I verktyget ingår uppföljning av utredning tillsammans med barnet. Planen är att införa <i>Viewpoint</i> i början av 2023.</p> <p>Analys av skillnader i utfall mellan kön Andelen barn och unga som varit delaktiga och fått återkoppling i sina utredningar är lägre för pojkar än för flickor. En orsak till detta kan vara att andelen varierar beroende på de barn som har pågående utredningar och vilket kön som till större del är yngre. Utredningen återkopplas inte om det inte bedöms lämpligt utifrån barnets ålder. Då delges endast vårdnadshavarna informationen. Vad gäller yngre barn är det ibland svårt att få vårdnadshavares samtycke till att förvaltningen träffar barnet i samband med att utredningen avslutas. Ungdomar i större utsträckning direkt kontakt med sin handläggare och vill själva ha återkoppling om utredningen.</p>							
	Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	62,07	65,52 %	57,43 %	61,7	95 %	Tas fram av nämnd VB 2022
<p>Analys Utfallet uppgår till 62 % och årsmålet om 95 % uppnås inte.</p> <p>Statistiken för indikatorn rör samtliga utredningar för barn och unga oavsett ålder, om skolgång är aktuell eller inte samt hur kännedom om barnet inkommit till socialtjänsten, det vill säga både anmälningar/ansökningar/yttranden samt olika anmälare. När anmälaren är skola eller förskola vidtalas alltid skola eller förskola, vid andra fall görs en individuell bedömning kring relevans för utredningen att vidtala skola/förskola med hänsyn till individens integritet och sekretess. I vissa fall där skola/förskola inte vidtalats rör det sig om att barnet är för ung för förskola eller unga i gymnasieålder som inte har en skolgång. Fördelning avseende ålder i relation till skolplikt av de barn som varit eller är under utredning under året är följande; ca 56 % är skolpliktiga barn/unga i grundskoleålder (6-15 år), ca 18 % rör barn i förskoleålder (1-5 år), ca 22 % unga i gymnasieålder (16 år-21 år) och 4 % rör barn upp till ett år.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen fortsätter arbetet med att delta i samverkan med förskola och skolan enligt aktuellt arbetssätt. För att öka andelen utredningar i vilka kontakter med förskola/skola har förvaltningen som rutin att utgå ifrån att skola/förskola ska vidtalas i alla utredningar där det finns en förskole- eller skolplacering, dock med undantag där det uppenbart inte är nödvändigt med hänsyn till barnets/den unges integritet. Undantagen från regeln att ta kontakt med skola/förskola rapporteras till ledning och följs upp. Nyanställda socialsekreterare informeras om arbetssättet i samband med introduktion. Förvaltningen har även under detta år utvecklat statistikfilen för denna indikator med parametrar rörande ålder för att närmare kunna följa och analysera resultatet.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön Utfallet för flickor uppgår till 57,43 % och utfallet för pojkar till 65,52 %. Skillnaden mellan utfallen för flickor och pojkar har minskat lite sedan föregående rapportering, tertiärrapport två, från 18,32 procentenheter till en skillnad på 8 procentenheter i verksamhetsberättelsen. Skillnaden kan bero på att flickors problematik i orosanmälningar oftare inte är skolrelaterad utan handlar mer om hemsituationen.</p>							
	Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	17			15	15	Tas fram av nämnd 2022
<p>Analys Förvaltningen uppnår delvis årsmålet om 15 barnfamiljer och har ett utfall för 2022 om 17 barnfamiljer som beviljats akutboendelösning på hotell/vandrarhem. 14 hushåll har ordnat boende på annat sätt, till exempel avtalat boende via SHIS, första- eller andrahandskontrakt eller inneboendekontrakt. Tre hushåll med totalt sju barn är för tillfället kvar i akutboendelösning. Hushållens boendetid i akutboendelösning varierar från en vecka upp till sex månader.</p> <p>Vanligast förekommande orsak till bostadslöshet gällande barnfamiljer är upphört inneboendekontrakt eller uppnådd maximal boendetid på SHIS. Övriga orsaker är utlandsvistelse och relationsvård. Förvaltningens arbetssätt med barnfamiljer i</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period	
<p>bostadslöshet har lyfts i Socialtjänstrapporten 2021 som ett gott exempel och minskningen av barnfamiljer i tillfälliga boendeformer härleds till boteamet som aktivt och systematiskt arbetar med att stötta bostadslösa individer och familjer till att finna hållbara boendelösningar (<i>Socialtjänstrapporten 2021</i>). Boteamet fortsätter att prioritera arbetet med bostadslösa barnfamiljer där fokus ligger i att placeringstiden i akutboendelösning ska bli så kort som möjligt. Bolots kopplas in i tidigt skede i syfte att snabbt hjälpa familjen till stadigvarande eller säkrare boendeformer.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen fortsätter att prioritera barnfamiljer i osäkra boenden i det förebyggande arbetet och förvaltningens bo-team arbetar med att ge stöd till hushåll som bor i tillfälliga boenden för att få en stabil och långsiktig boendelösning. Under året har teamet fokuserat på att förbättra samverkan med SHIS och förvaltningens medborgarvårdar för att säkerställa att barnfamiljerna som bor på SHIS flyttar till säkrare boendeförhållanden innan maximal boendetid uppnåtts. Arbetet sker genom regelbundet samarbete och träffar med medborgarvårdar, bovårdar på SHIS och de boende där individuella boendepå planer upprättas. Under dessa träffar säkerställs att de boende står i bostadskö och söker bostad aktivt samt att bostadsvägledning tas emot när behov finns. Samverkansträffarna kommer att fortsätta eftersom det har varit ett effektivt sätt att följa upp uppföljningsarbetet. Sedan hösten arbetar bo-teamet även med uppföljningar av avtalade boenden genom ekonomiskt bistånd på SHIS.</p>								
  	Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	454 st		402 st	400 st	Tas fram av nämnd	2022	
  	Antal vräkningar som berör barn	1			0	Tas fram av nämnd	2022	
<p>Analys Förvaltningen uppnår inte årsmålet om 0 barnfamiljer och utfallet uppgår till 1 barnfamilj där vräkning skett och berört barn. Utifrån Kronofogdemyndighetens statistik över antalet verkställda avhysningar i Stockholms stad som berört barn så har antalet mer än fördubblats. År 2020 var tio barn i staden berörda av avhysning och år 2021 hade antalet ökat till 25 barn. Enligt hyresvärdar i området finns en mycket hög andel misstänkt olaga andrahandsuthyrning, detta är en förverkandegrund enligt hyreslagen. Utifrån rådande situation på bostadsmarknaden där nästintill 700 000 människor står i Stockholms stads bostadskö är många hänvisade till denna typ av osäkert boende.</p> <p>Under perioden januari till december 2022 har två barnfamiljer med totalt fem barn avhysts inom stadsdelsnämndområdet. Båda lägenheterna har varit utflyttade vid verkställighet och ingen av familjerna har sökt bistånd till akut logi. Förvaltningen bedömer att avhysningen av den ena familjen inte direkt berört barnen då de sedan tidigare är placerade av socialtjänsten och bodde inte på den aktuella adressen. Gällande den andra familjen så framkommer ur folkbokföringen att barnen inte längre är folkbokförda på den aktuella adressen och att de är sedan dagen efter verkställighet är folkbokförda hos modern på annan adress.</p> <p>Förvaltningen fortsätter arbetet med att i ett så tidigt skede som möjligt att etablera kontakt med den avhysningshotade hyrestagare och dennes hyresvärd. Fokus i arbetet ligger på det vräkningsförberedande arbetet då få avhysningar återkallas. Så snart det står klart att hyresvärd ansökt om avhysning och där grunderna är korrekta och en återtagning av lägenheten är obefintlig stöttar förvaltningen hyrestagaren och rekommenderar avflytt samt återlämnande av lägenhet till hyresvärd innan verkställighet. Genom detta undviker hyrestagaren att få en avhysningsmarkering hos Kronofogden vilket ger dem bättre förutsättningar att erhålla hyreskontrakt och boende i framtiden.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningens hyresrådgivare fortsätter det löpande arbete med månadsvisa avstämningar med de kommunala hyresbolagen (Stockholmshem och Svenska bostäder) där varje till förvaltningen ankommen avisering om uppsagt kontrakt diskuteras. Förvaltningen har även vid behov kontakt med de privata värdarna samt vissa bostadsrättsföreningar. Förvaltningen fokuserar på att redan från början få hyresvärdens inställning i ärendet, hur de avser driva ärendet vidare som exempelvis hänskjutande till Hyresnämnd eller stämningsansökan i tingsrätt. När barn finns med i bilden undersöks om en aktualitet på barn- och ungdomsenheten finns. Vid de fallen meddelar hyresrådgivare berörd handläggare och en samverkan kring bostadssituationen sker. När aktualitet saknas och det framkommer en oro för barnets grundläggande behov, det vill säga boendet, upprättas en orosanmälan.</p>								
  	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	91 %	81 %	79 %	75 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys Analys av skillnader i utfall gällande kön</p>								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Utfallet för män uppgår till 91 % och för kvinnor till 81 %. En anledning till detta kan vara att män inom målgruppen personer med funktionsnedsättning generellt upplever större trygghet än kvinnor.</p> <p>Enligt undersökningen SKR:s nationella brukarundersökning, som redovisas i Socialstyrelsens lägesrapport 2022 om stöd till personer med funktionsnedsättning är det tydligt att kvinnor upplever sämre trivsel och trygghet än män. Socialstyrelsen menar att det finns <i>markanta skillnader mellan könen när det gäller rädsla men att resultaten kring rädsla är svårtolkade då frågan inte behöver specifikt handla om personalen, utan kan också handla om annat såsom andra boende eller boendemiljön.</i></p> <p>Förvaltningen fortsätter aktivt att arbeta för att brukares upplevelse av trygghet ska vara hög för både kvinnor och män. Ett särskilt arbete behöver riktas mot kvinnor som i högre utsträckning känner sig otrygga. Förvaltningen ska genomföra en översyn av befintliga rutiner kring bemötande och förhållningssätt samt revidera åtgärdsplaner i syfte att utveckla arbetet med trygghetsskapande insatser med särskilt fokus på kvinnor. Fortsatta utbildnings- och kompetenshöjande insatser genomförs för att samtliga medarbetare har rätt kompetens, förhållningssätt och bemötande som är anpassat utifrån den specifika brukaren, till exempel genom alternativ kompletterande kommunikation.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera genomförda åtgärder för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en centralisering av hälso- och sjukvårdsansvaret inom socialpsykiatriens särskilda boenden, i likhet med LSS-hälsan. Utredningen ska inkludera en kostnadsanalys	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta arbetet med STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda formerna för ett tryggt mottagande från LVM-vård	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur bolotsar kan ge förstärkt praktiskt stöd till barnfamiljer vid SHIS Bostäders boenden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda införandet av en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser. En pilotverksamhet ska genomföras	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samordning av handläggning av personlig assistans	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om förmedlingsprocessen för bostäder med särskild service kan effektiviseras	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av profilboenden inom bostäder med särskild service	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa riskerna för ökad våldsutsatthet som en möjlig effekt av covid-19-pandemin	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel samt arbeta enligt ANDTS-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna hur man kan utveckla och använda boendestöd inom missbruk	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: I Skärholmen får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Verka för en stabil och fungerande skolgång för barn som riskerar att inte nå kunskapsmålen samt för de barn vars levnadsförhållanden innebär kända riskfaktorer.
- Förvaltningens förebyggande och främjande arbete stärks och systematiseras i nära samverkan med polis och stadsdelsnämndsområdets grundskolor.
- Socialtjänstens evidensbaserade metoder och insatser utvecklas.
- Fortsatt utveckla arbetet för att säkerställa att barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen.
- Fortsatt utveckling av den kommunala utförarverksamheten så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av hög kvalitet, självbestämmande och delaktighet.
- Utveckling av digitala hjälpmedel, införande av välfärdsteknik samt utveckling av personalens pedagogiska stöd i LSS-verksamheter och inom socialpsykiatrins utförarverksamhet.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning ökar.

Andelen personer med funktionsnedsättning som har insatsen LSS-bostad och upplever sig trygga ligger på en fortsatt hög nivå.

En högre andel våldsutsatta i relation till föregående år fullföljer sin behandling på RVC Sydväst

En högre andel våldsutövare får insatser att bryta sitt beteende i relation till föregående år.

Fler placerade barn i skolåldern klarar målen i kärnämnen i grundskolan i relation till föregående år.

Antalet kvinnor i hemlöshet minskar i relation till föregående hemlöshetsräkning.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås/uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där fyra av fem uppnås och en uppnås inte.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel barn som varit medföljande på skyddat boende där skolgång kunnat säkerställas	100 %	100 %	100 %	100 %	98 %		2022
 Andel familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten där en barnkonsekvensanalys är genomförd	100 %			100 %	99 %		2022
 Andel kartläggningar med familjer som genomförs enligt Signs of Safety i samband med utredningar	32 %			21 %	55 %		2022

Analys

Förvaltningen bedömer att årsmålet inte kommer att nås på grund av en fortsatt hög personalomsättning inom verksamheten. Personalomsättningen för perioden januari till december 2022 ligger på 56%, vilket är högt i relation till andra verksamheter inom avdelningen för socialtjänst samt till stadens mått. Konsekvensen av den höga personalomsättningen är en fördröjning i att utbilda och implementera Signs of Safety bland medarbetare samt bibehålla den kompetens som finns. Förvaltningen arbetar med att internutbilda medarbetare i Signs of Safety. Nya medarbetare introduceras i Signs of Safety's förhållningssätt samt verktyg av mentorer.

Åtgärdsplan

Förvaltningens arbete med Signs of Safety fortlöper. Gemensamma ärendegenomgångar används som ett läroforum där

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
man genomför kartläggningar enligt Signs of Safety i syfte att öka kunskapen bland medarbetare. Planering av utbildning för alla medarbetare av en certifierad utbildare pågår och förväntas kunna genomföras under våren 2023. Vidare vidtas åtgärder som syftar till sänka personalomsättningen, såsom exempelvis omorganisering och introduktion.							
 ♀	Andel våldsutsatta som fullföljer sin behandling på RVC Sydväst	82 %	85,71 %	81,82 %	85,7 %	75 %	2022
Analys Analys av skillnader i utfall gällande kön Totalt har 106 våldsutsatta personer erhållit behandling, av dessa har 87 fullföljt behandlingen. Av dessa har 99 våldsutsatta varit kvinnor och 7 våldsutsatta män. Det är en markant skillnad mellan män och kvinnor, vilket speglar hur det ser ut på nationell nivå. Dels är en större andel kvinnor utsatta av våld i nära relation/partnervåld än män (BRÅ) och dels rörde sig om att få män som är våldsutsatta träder fram i samhället och söker stöd. Till skillnad från föregående år då samtliga våldsutsatta som deltog och fullföljde sin behandling på RVC var kvinnor, har det ändå skett en mindre förändring och ökning av män.							
 ♀	Andel våldsutövare som fullföljer sin behandling på RVC Sydväst	88 %	88 %		75 %	75 %	2022
Analys Analys av skillnader i utfall gällande kön Generellt är det färre våldsutövare som söker stöd än våldsutsatta. Av de våldsutövare som har deltagit och haft möjlighet att fullfölja sin behandling under året har samtliga varit män, även om våldsutövande kvinnor också erhållit behandling. Därför finns inte något utfall för kvinnor. Det är en lägre andel våldsutövande kvinnor som ansöker om stöd som våldsutövare i jämförelse med män. Detta kan förklaras med att det finns ett mörkertal gällande våldsutövande kvinnor.							
 ♀	Antal personer som lever i hemlöshet				200 st		2022
Analys Utfallet från hemlöshetsräkningen redovisas först under våren 2023. Därför kan resultatet inte redovisas i verksamhetsberättelsen.							

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där sex av 14 indikatorer uppnås, fem indikatorer uppnås delvis och tre indikatorer inte uppnås.
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås helt respektive delvis.

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet uppfylls helt trots att några indikatorer inte uppnås samt att en av de prioriterade insatserna löpt delvis enligt plan. Det är främst utfall för indikatorer som kommer från Socialstyrelsens brukarundersökning *Vad tycker de äldre om*

äldreomsorgen? som inte uppnås. Utfallen för tre av indikatorerna ligger dock mycket nära att uppnås (mellan en till tre procentenheter från årsmålen). Enligt Socialstyrelsens analys av utfallen på en nationell nivå har resultaten från undersökningen generellt förändrats i en negativ riktning eller förblivit oförändrade. De negativa förändringarna är störst jämfört med 2020 när undersökningen genomfördes senast, och då resultaten var ovanligt positiva jämfört med tidigare år. Socialstyrelsen poängterar även att resultaten från undersökningen bör tolkas i kontexten av att Covid-19 pandemin pågått i två år när svaren samlades in. Svansfrekvenserna för stadsdelsnämndsområdet är 57 % vad gäller hemtjänst och 36 % vad gäller vård- och omsorgsboende.

Arbetet inom verksamhetsområdet har haft en intensiv återhämtning efter pandemin. Exempelvis har beläggningsgraden på Sätra vård- och omsorgsboende ökat jämfört med under pandemin och är nu åter på den nivå som den var förut. Återhämtningen har påverkat riktningen för de utvecklingsprojekt som har planerats. Fokusområden under året har varit att återöppna samt skapa ökade och anpassade sociala mötesplatser för äldre. Det ändrade omvärldsläget har också inneburit ett intensivt arbete med kontinuitetsplanering i syfte att fortsätta bygga ut krisberedskapen inom verksamhetsområdet.

Prioriterade insatser

Fortsatt utveckling av kvalitén med fokus på digital välfärdsteknik.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Arbeta med digitala inköp till brukare inom hemtjänsten i egen regi ☞ Utsedda superanvändare i verksamheterna har kompetensutvecklats inom välfärdsteknik och är nu ett stöd till kollegor och medarbetarna i hur de ska använda den digitala tekniken som ett komplement i det dagliga arbetet ☞ Efter utförd inventering framkommer det att äldre har kunskap och kompetens om digitala verktyg och att planerad satsning därmed inte kommer genomföras.

Äldre som lider av ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Fortsatt samarbete med kulturförvaltningen i syfte att öka kulturaktiviteterna inom ramen för de öppna mötesplatserna ☞ Erbjudanden om insatser och aktiviteter i syfte att bryta den sociala isoleringen vid måltidssituationen, och stärka mat- och måltidssupplevelsen för äldre, har fortsatt inom ramen för projektet *Matlyftet* ☞ Satsningar inom digital teknik har erbjudits äldre vid de öppna träffpunkterna i syfte att stärka förmågan till användandet av digital teknik i vardagen ☞ Anhörigstödsarbetet, och de aktiviteter som riktar sig till anhörigmålgruppen, har stärkts i syfte att de som vårdar en närstående ska orka och erbjudas avlastning genom rätt förebyggande insatser. Detta sker inom ramen för det löpande arbetet.

Äldre med komplexa behov får sammanhållna och riktade stödinsatser.

Arbetet har under året delvis löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Stärkt kompetens kring personer med komplexa behov genom arbetet med specialiserade hemtjänstteam ☞ Arbeta för en fortsatt hög personalkontinuitet inom hemtjänsten i egen regi, genom stärkt samordning runt den äldres behov och ökad flexibilitet, för att tillmötesgå den äldres önskemål inom ramen för biståndsbeslutet ☞ Främjat arbetssätt utifrån Silviahemscertifieringen ☞ Gemensam handledning med hemtjänsten i egen regi och beställarenheten omsorg om äldre och funktionsnedsatta, som en del av projektet med förstärkande av arbetet kring de mest sårbara äldre med komplexa behov.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Utredning av möjligheter och förutsättningar för att starta demenscentrum vid Sätra vård- och omsorgsboende.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Andelen omsorgstagare inom äldreomsorgen som är trygga med de insatser som ges ökar. Inom vård- och omsorgsboende är utfallet 98 % medan hemtjänsten har ett utfall på 82 %. Utfallen är en ökning sedan senaste mätningen 2020. För vård- och omsorgsboende i privat regi svarade 100 % att de är trygga med de insatser som ges. För hemtjänstutförare i privat regi uppgår utfallet till 85 %.

En faktor som bedöms påverka upplevd trygghet i hemtjänsten är hur lätt eller svårt det är att få kontakt med hemtjänsten. I stadsdelsnämndsområdet är det fler som uppger att de tycker att det mycket lätt eller ganska lätt att komma i kontakt med hemtjänsten i brukarundersökningen 2022 än i tidigare undersökningar. Hemtjänsten i egen regi fortsätter därför att arbeta med tydliga kontaktvägar till verksamheten. En annan faktor som påverkar upplevd trygghet är om den enskilde känner sig trygg med den personal som kommer hem. I stadsdelsnämndsområdet är det fler som uppger att de känner att det är mycket tryggt eller ganska tryggt att bo hemma med stöd av hemtjänst i undersökningen 2022 än tidigare år. Det är också fler personer med hemtjänst som uppger att de har förtroende för personalen 2022 än 2020.

Upplevd trygghet på vård- och omsorgsboende kan kopplas samman med om den enskilde känner förtroende för och känner sig bra bemött av personalen. I stadsdelsnämndsområdet är det fler som i brukarundersökningen 2022 uppger att de känner sig ganska trygga med att bo på vård- och omsorgsboende men färre som uppger att det är mycket tryggt. Det är också fler som uppger att de har förtroende för flertalet av personalen 2022 jämfört med 2020 men något färre som uppger att de har förtroende för alla i personalen jämfört med 2020. Av de personer som bor på vård- och omsorgsboende, och som svarat i årets brukarundersökning i stadsdelsnämndsområdet, är det fler som uppger att det alltid känner sig bra bemötta av personalen 2022 än vad det var 2020, däremot är det färre som uppger att de oftast känner sig bra bemötta 2022 jämfört med 2020.

Utförarverksamheterna inom egen regi är Silviahemscertifierade vilket innebär att alla medarbetare har fått en grundutbildning i demenskunskap. Arbetsledare har utbildats i teamarbete och minst två medarbetare per enhet eller avdelning har fått reflektionsledarutbildning. Utbildad personal, gott ledarskap och en gemensam vårdfilosofi är tre viktiga delar för att uppnå hög kvalitet i vård och omsorg. Silviahemmets

certifieringsprogram har fokus på dessa tre områden. På förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi utvecklas arbetet med bemötande och trygghet i linje med den Silviahems-certifiering som verksamheten har. I det arbetet ingår bland annat regelbunden reflektion i personalgrupperna och systematiska riskbedömningar. Hemtjänsten i egen regi fortsätter sitt kvalitetshöjande arbete utifrån verksamhetens Silviahems-certifiering där bland annat bemötandefrågor och teamarbete är centralt.

Delvis uppnådda resultat

Andelen omsorgstagare inom äldreomsorgen som är nöjda med de insatser som ges är fortsatt hög.

Inom vård- och omsorgsboende är utfallet 80 % och hamnar tre procentenheter över rikssnittet och tre procentenheter över stadens snitt. Utfallet är tre procentenheter högre än föregående mätning 2020. För utförare av vård- och omsorgsboende i privat regi är utfallet totalt 84 %. För hemtjänsten är utfallet 80 % och hamnar sex procentenheter under rikssnittet och två procentenheter under stadens snitt. Resultatet är en procentenhet högre än föregående mätning 2020. För utförare av hemtjänst i privat regi är utfallet 85 %.

För att öka brukarnöjdheten fortsätter verksamheterna i egen regi, inom ramen för Silviahems-certifieringen, att arbeta utifrån de fyra hörnstenarna i Silviahemmets vårdfilosofi: *symtomkontroll* (för att följa hur den enskildes demenssjukdom progresserar och anpassa omsorgen efter detta, exempelvis kring måltidssituation och utevistelse), *anhörigstöd* (för att arbeta tillsammans med de anhöriga, exempelvis för att kunna få värdefull information om vad den enskilde tidigare har tyckt om för musik och arbeta individanpassat med det, stötta den anhörige i den process som det är att en närstående utvecklar en demenssjukdom), *teamarbete* (för att säkerställa att alla professioner arbetar i samverkan med varandra, det kan exempelvis handla om att prova ut hjälpmedel som fungerar utomhus eller vid måltiden) samt *kommunikation och relation* (för att stärka kunskaperna att kommunicera och skapa en relation med den enskilde för att kunna skapa en personcentrerad omvårdnad som passar den enskilde där den befinner sig just då).

Hemtjänsten i egen regi fortsätter en starkt samverkan kring personer med komplexa behov, med hemsjukvården och beställarenheten, för att öka brukarnöjdheten. Genomförandeplanen är även ett viktigt instrument för att dokumentera och tydliggöra hur den enskilde görs delaktig i hur hjälpen utförs och för att på så sätt öka brukarnöjdheten. Hemtjänsten arbetar också hälsofrämjande. För att motverka ofrivillig ensamhet sker ett samarbete med aktivitetscenter. En ny tjänst som äldrefältare kan ytterligare stärka det hälsofrämjande arbetet för äldre i Skärholmen.

Andelen omsorgstagare inom äldreomsorgen som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs ökar.

Inom vård- och omsorgsboende är utfallet 74 % vilket är tre procentenheter under rikssnittet och tre procentenheter över stadens snitt. Resultatet är nio procentenheter sämre än föregående mätning 2020. För utförare av vård- och omsorgsboende i privat regi är utfallet totalt 81 %. För hemtjänsten är utfallet 83 % vilket ligger en procentenhet under rikssnittet och en procentenhet under stadens snitt. För utförare av hemtjänst i privat regi är utfallet 86 %.

För att öka brukarnöjdheten fortsätter verksamheterna i egen regi att arbeta inom ramen för Silviahems-certifieringen. Genomförandeplanen är även ett viktigt instrument för att dokumentera och tydliggöra hur den enskilde görs delaktig i hur hjälpen utförs. Hemtjänsten i egen regi fortsätter att utveckla genomförandeplanen som ett viktigt arbetssätt för att skapa delaktighet i insatserna. Det finns en möjlighet att lyfta ut väsentliga delar ur genomförandeplanen till de mobiler som hemtjänsten använder för att logga och dokumentera sitt arbete. I och med att specifik information om hur den enskilde vill ha sitt stöd, exempelvis detaljer om önskemål kring frukost eller hur hygienstöd ska genomföras, ökar möjligheten att alla hemtjänstmedarbetare kan göra ett gott arbete hos den enskilde.

En annan konkret åtgärd att arbeta vidare med är kommunikation med den enskilde. Detta görs bland annat genom arbete med kontaktmannaskap där en medarbetare ges möjlighet att skapa en relation med den enskilde och därmed kan vara än mer följsam till den enskildes önskemål. En god dokumentation, där även ändringar i preferenser kommuniceras mellan medarbetarna, ökar också möjligheten för att den enskildes önskemål tas tillvara direkt.

Goda exempel

Matlyftet

Förvaltningen har fortsatt med projektet *Matlyftet* som syftar till att minska ofrivillig ensamhet och risken för undernäring. På stödverksamheten har det ordnats matlagningsgrupper inriktade på frukost och mellanmål. Skärholmens hemtjänst har fortsatt med *Lunch i gemenskap* där äldre med matlåda erbjudits möjlighet att komma till två olika verksamheter för att äta gemensamt med andra. Nytt för i år har även varit att socialpsykiatrins träffpunkt anordnat lunch i gemenskap och på så sätt skapat utrymme för möten mellan äldre och träffpunktens besökare.

Kultur i vården

I samverkan med kulturförvaltningen har de öppna verksamheterna och Sätra vård- och omsorgsboende arbetat för att öka antalet kulturaktiviteter i likhet med regionens beprövade modell *Kultur i vården*. Modellens syfte är att genom kulturinsatser öka det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet vid en rad olika tillstånd. En kulturunderstödd vård ses därför som en viktig pusselbit som kan bidra till en mer effektiv och personcentrerad vård och omsorg.

Seniordagarna

Under hösten har förvaltningen anordnat seniordagarna vilka pågick i tre dagar. Där kunde de seniora besökarna delta i en mängd olika aktiviteter som exempelvis veteranloppet, musikunderhållning, antikruna, dans samt att inta god förtäring. Aktörer såsom polismyndigheten, beställarenheten, syn- och hörselkonsulenterna samt stödverksamheten hade informationsmontrar för att kunna nå ut med information till stadsdelens seniorer. Seniordagarna har bland annat resulterat i att stödverksamheten har fått nya besökare som regelbundet besöker verksamheten för att ta del av olika aktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Tidigare mätningar har visat att förebyggande insatser, bland annat anhörigstöd och öppna träffpunkter, främst nyttjas av kvinnor. Resultatet ligger till grund för den analys av förebyggande insatser som görs kopplat till aktivitetscentren och till anhörigstödet, där målet bland annat är att utveckla fler aktiviteter som också efterfrågas av män, och på så sätt kunna

bidra till målet om en jämställd hälsa med fokus på det förebyggande folkhälsoarbetet.

Särskilda redovisningar

Äldrevänlig stad

Förvaltningen samlar och strukturerar sitt arbete med en äldrevänlig stad genom utveckling så att verksamheterna är tillgängliga samt både förenklar och berikar livet för stadsdelsnämndsområdets seniorer. Genom dialoger med bland annat pensionärsrådet får förvaltningen relevant input och underlag för att möta äldres behov.

Inom ramen för äldrevänlig stad pågår ett pilotprojekt för att målgruppsanpassa ett antal av stadens naturreservat, för att just öka äldres möjlighet och intresse att besöka reservaten. Projektet leds av trafikkontoret och Skärholmens stadsdelsförvaltning deltar i arbetet med att stärka Sätorskogens naturreservat som målpunkt för äldre. En central del av arbetet är just att det sker i dialog med målgruppen. En undersökning genomförs bland äldre anslutna till stadens medborgarpanel. Förvaltningen kommer, tillsammans med trafikkontoret och projektledare, att hålla en workshop med pensionärsrådet i januari 2023 för att få input till planeringen. Rådet bidrar på detta sätt till att förvaltningen säkerställer viktiga aspekter i utvecklingen av den offentliga miljön.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbetet med förebyggande insatser genom öppna träffpunkter och mötesplatser
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med att analysera könsuppdelad statistik samt att genomföra jämställdhetsanalyser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - De insatser som förvaltningen beviljar med stöd av SoL efter individuella behovsbedömningar
 - Förvaltningens samverkan med pensionärsrådet
 - Arbetet med nationella minoriteter och aktiviteter inom finskt förvaltningsområde

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	68 %	75 %	63 %		69 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys <p>Utfallet uppgår till 68 % och årsmålet om 69 % uppnås delvis.</p> <p>Förvaltningens utfall ligger två procentenheter över rikssnittet och tre procentenheter över stadens snitt. Förvaltningens resultat har förbättrats sedan senaste undersökningen 2020 med en procentenhet. Såväl svarsfrekvenser som resultat varierar stort mellan olika vård- och omsorgsboenden i stadsdelsnämndsområdet. Utfallet kan kopplas samman med resultatet på nöjdhet kring boendemiljö och hur den enskilde upplever att maten smakar. Undersökningen visar att även dessa indikatorer kan förbättras ytterligare.</p> <p>Utfallet för verksamheten i egen regi uppgår till 74 % och för verksamheterna i privat regi var utfallet i snitt 64 %.</p> <p>Utfallet för verksamheten i egen regi har analyserats utifrån eget skattat hälsotillstånd och vem som har svarat på enkäten samt över tid. Tidigare har andel negativa svar varit högre när det endast är någon annan som har svarat på enkäten. I 2022</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>års undersökning har det vänt och andelen positiva svar är högre när det är endast någon annan som svarat. Enhetschefer för vård- och omsorgsboende i egen regi har framhållit att det är en stor andel anhöriga som svarar på brukarundersökningen (2022 var det en ökning till 69 % som besvarades enbart av någon annan än den äldre själv) och att resultatet till viss del återspeglar deras upplevelse. Boendet har därför flera kommunikationskanaler för att kommunicera med anhöriga och bland annat visa hur de arbetar med mat och måltider, i synnerhet i samband med högtider. Utifrån vad 2022 års brukarundersökning visar tycks detta arbete ha gett effekt för verksamheten i egen regi. Analys utifrån självskattat hälsotillstånd visar också att de som skattar sitt hälsotillstånd som "någorlunda", "ganska dåligt" eller "mycket dåligt" uppger att de sällan eller aldrig upplever att måltidssituationen är en trevlig stund på dagen.</p> <p>Åtgärdsplan Som en del i att öka nöjdheten kring måltidssituationen på vård- och omsorgsboende i egen regi har verksamheten anordnat nobellunch och fest med mexikanskt tema för de boende. Högtider uppmärksammas även med bland annat traditionsenlig mat. Inom ramen för en viltpilott som genomfördes under året har förvaltningen på vård- och omsorgsboendet i egen regi serverat viltkött vid två tillfällen. En matvecka har även anordnats på vård- och omsorgsboendet med olika föreläsningar och workshops för personalen. Åtgärder som planeras inför 2023 är att fortsätta kommunicera med anhöriga och lyfta fram arbetet med måltider, i synnerhet vid högtider, då detta har gett ett positivt gensvar från de anhöriga. För att lyfta upplevelsen av måltidssituationen i vardagen behöver boendet även stärka det personcenterade arbetet, det vill säga att kunna planera och arbeta utifrån individen och hur denne helst ser sin måltidssituation, i synnerhet hos de med försämrade hälsotillstånd så att måltiden ändå kan upplevas som positiv.</p> <p>Analys av skillnader gällande kön Resultatet visar att män är mer nöjda med måltidssituationen än kvinnor, utfallet för män överträffar årsmålet med sex procentenheter. Kvinnors resultat hamnar däremot sex procentenheter under årsmålet. Män är dock överrepresenterade när det gäller det självskattade hälsotillståndet där fler män än kvinnor skattar sitt hälsotillstånd som "ganska dåligt" eller "mycket dåligt". Det verkar inte heller finnas någon signifikans på könsskillnaderna när det gäller vem som har svarat på enkäten. Det är dock fler kvinnor än män som rapporterar att de besväras av oro, ångslan eller ångest, både lätta och svåra besvär. En möjlig förklaring till att kvinnor är mer missnöjda med måltidssituationen än män skulle kunna vara att den generation kvinnor som bor på vård- och omsorgsboende idag i större utsträckning ansvarade för mat och måltider i sina hem och att de upplever förändringen att flytta till ett vård- och omsorgsboende som större och svårare kring just mat och måltider. Därmed är det än viktigare att arbeta personcenterat och att kunna anpassa måltidssituationen till den enskilde individen och dennes dagsform när det gäller både fysisk och psykisk hälsa.</p>							
 	Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	50 %	57 %	45 %	63 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys Utfallet uppgår till 50 % och årsmålet om 63 % uppnås inte. Förvaltningens utfall ligger fyra procentenheter under rikssnittet och två procentenheter över stadens snitt. Förvaltningens resultat är en försämring på åtta procentenheter från föregående mätning 2020. Svarefrekvensen på hela brukarundersökningen var mellan 40-60 % och flera enheter har så få svar att ett resultat inte kan redovisas. Utfallet för verksamheterna i egen regi uppgår till 45 % och för verksamheterna i privat regi var utfallet totalt 54 %.</p> <p>Andelen i brukarundersökningen som bor på vård- och omsorgsboende i stadsdelsnämndsområdet som svarat att de upplever möjligheterna att komma utomhus som mycket bra eller ganska bra har försämrats år 2022 jämfört med tidigare år. En del av försämringen står troligtvis kvinnor för då de 2019 var mer nöjda med möjligheten till utevistelse än vad männen var.</p> <p>Förvaltningen gör bedömningen att resultatet bör ses i relation till pandemin då arbetet på vård- och omsorgsboende förändrades och bland annat utevistelser fick genomföras på ett annat sätt än tidigare. I brukarundersökningen finns 2022 en ny fråga om den enskilde har varit ute mer eller mindre under pandemin jämfört med tidigare. För stadsdelsnämndsområdet uppger 64 % att de har varit ute mindre under pandemin jämfört med tidigare.</p> <p>Förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi arbetar med att återgå till tidigare rutiner för utomhusvistelser, dock med hänsyn till att genomföra dem på ett smittsäkert sätt. Arbetet med utomhusvistelser handlar till stor del om att erbjuda och motivera den enskilde till utomhusvistelse både enskilt och i grupp. Arbetet kan kopplas samman med arbetet kring aktiviteter under dagen då planerade aktiviteter ska genomföras utomhus om vädret tillåter. Verksamheten har investerat i utemiljön runt boendet för att underlätta dagliga utomhusaktiviteter. Utomhusvistelse är också en del av de boendes genomförandeplaner och den regelbundna symtomkontroll som görs utifrån demenssjukdom när verksamheterna följer upp de boende. Utevistelse kan vara ett verktyg för att lindra oro och ångest som är kopplade till den boendes demensdiagnos.</p> <p>En annan faktor som påverkar utfallet är att det oftare är någon annan än den äldre själv som svarar på brukarundersökningen. I stadsdelsnämndsområdet har 69 % angett att det är någon annan som svarar i undersökningen för 2022. Det kan medföra att svaren till viss del speglar den svarandes bild av verksamheten. Det är därför viktigt att arbeta med anhörigstöd och att exempelvis se om verksamheten kan planera utevistelse i samband med den anhöriges besök, om</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
det passar den enskilde.							
Åtgärdsplan							
Förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi arbetar vidare med att stärka rutiner för utomhusvistelse inom ramen för det personcentrerade omvårdnadsarbetet. Detta för att stärka arbetet med att planera och genomföra hur den enskilda individen vill ha sin utvistelse beroende på dagsform.							
Förvaltningens egenregiverksamhet är Silviahemscertifierade och fortsätter att arbeta med de fyra hörnstenarna i Silviahemmets vårdfilosofi: <i>symtomkontroll</i> (för att följa hur den enskildes demenssjukdom progresserar och anpassa omsorgen efter detta), <i>anhörigstöd</i> (för att arbeta tillsammans med de anhöriga, kan vara särskilt värdefullt om just utvistelse bör planeras i samband med att anhöriga besöker den enskilde), <i>teamarbete</i> (för att säkerställa att alla professioner arbetar i samverkan med varandra, när det gäller utvistelse kan det exempelvis handla om att prova ut hjälpmedel som fungerar utomhus) samt <i>kommunikation och relation</i> (att stärka kunskaperna att kommunicera och skapa en relation med den enskilde för att kunna skapa en personcentrerad omvårdnad som passar den enskilde där den befinner sig just då).							
Analys av skillnader gällande kön							
Utfallet är starkt differentierat när det gäller män och kvinnor där kvinnorna är signifikant mindre nöjda med möjligheten till utvistelse. För 2022 var det 14 % män som uppgav att de tyckte att möjligheterna till utomhusvistelse var "ganska dåliga" eller "mycket dåliga" medan motsvarande andel för kvinnor var 48 %. Det är också färre kvinnor än män som uppgav att möjligheterna till utomhusvistelse är "varken bra eller dåliga", det är 29 % män mot 7 % kvinnor. En jämförelse med tidigare år visar att det 2020 var det omvända, då var män mer missnöjda än kvinnor. Analysen visar att missnöjet ökar med 3 procentenheter om det endast är någon annan som besvarat enkäten. I 2022 års brukarundersökning finns en extra fråga om hur ofta man har varit utomhus under pandemin jämfört med tidigare. I stadsdelsnämndsområdet svarade 64 % att de varit ute mindre än tidigare. Bland dem sticker kvinnor ut med 20 procentenheter högre än män där de svarat de varit ute i mindre utsträckning än före pandemin. En möjlig förklaring skulle kunna vara att när utvistelser blev svårare att genomföra på ett säkert sätt under pandemin prioriterades de boende utifrån hur de uttryckte en önskan om utvistelse där det är möjligt att män är mer tydliga kring sina önskemål. Det bör dock förtydligas att detta inte understöds av något annat resultat.							
	 Andel digital natttillsyn i hemtjänsten	0 %			0 %	Tas fram av nämnd	2022
	 Andel digitala inköp i hemtjänsten	0 %			0 %	Tas fram av nämnd	2022
	 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	83 %	87 %	81 %	86 %	86 %	2022
Analys							
Utfallet uppgår till 83 % och årsmålet om 86 % uppnås delvis.							
Förvaltningens utfall ligger en procentenhet under rikssnittet och en procentenhet under stadens snitt. Förvaltningens resultat är en procentenhet högre än föregående mätning 2020. Svarsfrekvensen på hela brukarundersökningen var totalt mellan 40-80 % och flera enheter har så få svar att ett resultat inte kan redovisas.							
Utfallet för verksamheterna i egen regi uppgår till 79 % och för verksamheterna i privat regi var utfallet i genomsnitt 86 %.							
Åtgärdsplan							
Genomförandeplanen är ett viktigt instrument för att dokumentera och tydliggöra hur den enskilde görs delaktig i hur hjälpen utförs. Hemtjänsten i egen regi fortsätter att utveckla genomförandeplanen som ett viktigt arbetssätt för att skapa delaktighet i insatserna. Det finns en möjlighet att lyfta ut väsentliga delar ur genomförandeplanen till de mobiler som hemtjänsten använder för att logga och dokumentera sitt arbete. I och med att specifik information om hur den enskilde vill ha sitt stöd, exempelvis detaljer om önskemål kring frukost eller hur hygienstöd ska genomföras, ökar möjligheten att alla hemtjänstmedarbetare kan göra ett gott arbete hos den enskilde.							
En annan konkret åtgärd att arbeta vidare med är kommunikation med den enskilde. Detta görs bland annat genom arbete med kontaktmannaskap där en medarbetare ges möjlighet att skapa en relation med den enskilde och därmed kan vara än mer följsam till den enskildes önskemål. En god dokumentation, där även ändringar i preferenser kommuniceras mellan medarbetarna, ökar också möjligheten för att den enskildes önskemål tas tillvara direkt.							
Analys av skillnader gällande kön							
Utfallet per kön visar skillnad på män och kvinnors upplevelser av hur de kan påverka hemtjänsten. Kvinnor ligger fem procentenheter under årsmålet medan männen ligger en procentenhet över årsmålet. Analysen av Skärholmens resultat visar att andelen kvinnor som uppgav att de sällan eller aldrig upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten hade minskat i 2020 års undersökning men sedan ökat igen 2022. Andelen som uppgav att de ibland upplever att de kan							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>påverka har inte förändrats under åren 2019-2022. Det självskattade hälsotillståndet påverkar hur en person svarat på frågan där de som skattar sitt hälsotillstånd som "någorlunda", "ganska dåligt" eller "mycket dåligt" oftare uppger att de upplever att de sällan eller aldrig kan påverka hur hjälpen utförs. I Skärholmen är det fler kvinnor än män som skattar sitt hälsotillstånd som "ganska dåligt" eller "mycket dåligt". Det är också fler kvinnor än män som uppger att de har vissa eller stora svårigheter att röra sig inomhus eller att de inte kan gå alls. En nedsatt mobilitet leder ofta till ett ökat behov av hjälp och hjälpmedel, hur hjälpmedel används är svårt att individanpassa då till exempel lyftar kräver ett enhetligt användningssätt. Detta kan vara en del av anledningen till att fler kvinnor än män upplever att de sällan eller aldrig kan påverkas hur hjälpen utförs. Därför är det än mer viktigt att arbeta personcentrerat och använda genomförandeplan och dokumentation som verktyg för att tillse att individens önskemål tillvaratas och tillmötesgås.</p>							
   	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	74 %	72 %	76 %	80 %	78 %	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 74 % och årsmålet om 80 % uppnås delvis.</p> <p>Förvaltningens utfall ligger 3 procentenheter under rikssnittet och tre procentenheter över stadens snitt. Resultatet är 9 procentenheters försämring ifrån föregående mätning 2020. Svarsfrekvensen på hela brukarundersökningen var totalt mellan 40-60 % och flera enheter har så få svar att ett resultat inte kan redovisas.</p> <p>Utfallet för verksamheterna i egen regi uppgår till 65 % och för verksamheterna i privat regi var utfallet totalt 81 %.</p> <p>Faktorer som kan påverka den här indikatorn är hur den enskilde upplever sig bli informerad om tillfälliga förändringar och hur den enskilde upplever att medarbetarna har tid att utföra sitt arbete. Undersökningen visar att dessa faktorer kan förbättras ytterligare. En annan faktor som kan påverka resultatet är i hur hög grad den enskilde upplever att denne är involverad i planering av aktiviteter till exempel kring samvaro och måltider.</p> <p>Analysen visar att det självskattade hälsotillståndet påverkar hur man upplever att man kan påverka hur hjälpen utförs där de som skattar sitt hälsotillstånd som "någorlunda", "ganska dåligt" eller "mycket dåligt" oftare uppger att de upplever att de sällan eller aldrig kan påverka hur hjälpen utförs.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningens verksamhet i egen regi är Silviahemscertifierade och fortsätter att arbeta med de fyra hörnstenarna i Silviahemmets vårdfilosofi: <i>symtomkontroll</i> (för att följa hur den enskildes demenssjukdom progresserar och anpassa omsorgen efter detta), <i>anhörigstöd</i> (för att arbeta tillsammans med de anhöriga exempelvis för att få värdefull information om hur den enskilde har levt sitt liv tidigare, om det finns preferenser kring exempelvis sänggående, frukostvanor etcetera), <i>teamarbete</i> (för att säkerställa att alla professioner arbetar i samverkan med varandra när det gäller den enskildes medicinska vård, omvårdnad, habilitering och hjälpmedel) samt <i>kommunikation och relation</i> (för att stärka kunskaperna att kommunicera och skapa en relation med den enskilde, för att kunna skapa en personcentrerad omvårdnad som passar den enskilde där den befinner sig just då).</p> <p>Analys av skillnader gällande kön</p> <p>Utfallet per kön visar att både män och kvinnor hamnar åtta respektive fyra procentenheter under årsmålet. Kvinnorna ligger närmare målet än männen. Inga kvinnor på särskilt boende i stadsdelsnämndsområdet uppger att det är sällan eller aldrig som personalen inte tar hänsyn till deras åsikter och önskemål när det gäller hur hjälpen ska utformas. Andelen män som uppger att det sällan eller aldrig upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs har minskat mellan 2020 och 2022. Kvinnor uppger också i hög utsträckning än män att de upplever att personalen på deras vård- och omsorgsboende har tillräckligt med tid för att utföra sitt arbete hos dem. Ingen signifikans mellan svaren och vem som besvarat enkäten kunde ses i analysen.</p>							
 	Andel smarta lås i hemtjänsten	0 %			50 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys</p> <p>Införande av smarta lås i hemtjänsten har försenats och förväntas starta under våren 2023. Äldreförvaltningen styr över tidplanen för införandet och förvaltningen har därför inte någon möjlighet att påverka utfallet.</p>							
   	Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	82 %	88 %	80 %	80 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys</p> <p>Analys av skillnader gällande kön</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Utfallet per kön visar skillnad på andelen män och kvinnor som är trygga omsorgstagare i hemtjänsten. Kvinnornas utfall ligger precis på årsmålet medan männens ligger åtta procentenheter över årsmålet. Fler kvinnor än män uppgav att de var ganska eller mycket missnöjda med hemtjänsten både under 2020 och 2022. I stadsdelsnämndsområdet är det fler kvinnor än män som skattar sitt hälsotillstånd som "ganska dåligt" eller "mycket dåligt". Det är även fler kvinnor än män som uppger att de har vissa eller stora svårigheter att röra sig inomhus eller att de inte kan gå alls. Det är också fler kvinnor än män i stadsdelsnämndsområdet som uppger att de har vissa eller svåra besvär av oro, ångslan eller ångest och fler som uppger att de ofta besväras av ensamhet. Det finns ett klart samband mellan att må sämre både fysiskt samt psykiskt och missnöje.</p> <p>Åtgärdsplan För att öka tryggheten arbetar hemtjänsten hälsofrämjande och för att motverka ofrivillig ensamhet. Exempelvis sker ett samarbete med aktivitetscenter där just en majoritet av deltagarna är kvinnor. En ny tjänst som äldrefältare kommer ytterligare stärka det hälsofrämjande arbetet för äldre i stadsdelsnämndsområdet. Inom ramen för satsningen <i>matlyftet</i> fortsätter hemtjänsten med projektet <i>lunch i gemenskap</i> samt bjuder in till månadsfika på HUB 127. Månadsfikan syftar också delvis till att hemtjänsten skapar en god relation till stadsdelens äldre vilket i sin tur kan bidra till en ökad trygghet för kvinnor som bor hemma med hemtjänst.</p>							
 	Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	98 %	100 %	97 %	80 %	Tas fram av nämnd	2022
	Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar	26,1 %			20 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys Utfallet uppgår till 26,1 % och årsmålet om 20 % uppnås inte. Resultatet ligger 4,8 procentenheter över stadens snitt på 21,3 %. För vård- och omsorgsboende i egen regi är resultatet 20,1 % vilket är samma som stadens snitt för vård- och omsorgsboende. För hemtjänsten i egen regi är resultatet 37,3 % vilket är 13,8 procentenheter över stadens snitt för hemtjänst. Orsaker som bedöms ha påverkat utfallet negativt är pandemirelaterade rekommendationer att stanna hemma vid minsta förkylningssymptom samt en hög sjukfrånvaro. Ett område inom stadsdelen har även krävt extra bemanning utifrån social oro.</p> <p>Åtgärdsplan Fler månadsanställningar har genomförts, och kommer även fortsättningsvis att genomföras, utifrån regler i nya LAS (Lagen om anställningsskydd). Arbetsledningen kommer att utökas under 2023 vilket i sin tur bland annat skapar möjligheter till en mer effektiv planering.</p>							
 	Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	100 %	100 %	100 %	94 %	93 %	2022
 	Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	80 %	78 %	81 %	86 %	86 %	2022
<p>Analys Utfallet uppgår till 80 % och årsmålet om 86 % uppnås delvis. Förvaltningens utfall ligger sex procentenheter under rikssnittet och två procent under stadens snitt. Resultatet är en procentenhet högre än föregående mätning 2020. Svarsfrekvensen på hela brukarundersökningen var totalt mellan 40-80 % och flera enheter har så få svar att ett resultat inte kan redovisas. Utfallet för verksamheterna i egen regi uppgår till 74 % och för verksamheterna i privat regi var utfallet i genomsnitt 85 %. Sambandet mellan självskattat hälsotillstånd och nöjdhet är klart, fler som skattar till hälsotillstånd som "någorlunda", "ganska dåligt" eller "mycket dåligt" uppger också att de är ganska eller mycket missnöjda med hemtjänsten. Andelen som uppger att de är ganska eller mycket missnöjda ökar något om det är enbart någon annan som har svarat på enkäten. Analyserna kring självskattat hälsotillstånd, besvär av oro, ångslan och ångest samt rörlighet inomhus visar på skillnader mellan stadsdelsnämndsområdet, staden och riket. I stadsdelsnämndsområdet är det exempelvis en större del av de som skattar sitt hälsotillstånd som ganska eller mycket dåligt i de lägre åldersgrupperna 65-74 år och 75-84 år. I den första gruppen (65-74 år) är det ovanligt att ens behöva stöd av hemtjänsten vilket tyder på att kan finnas inslag av sämre folkhälsa i stadsdelsnämndsområdet.</p> <p>Åtgärdsplan Hemtjänsten i egen regi fortsätter en stärkt samverkan kring personer med komplexa behov, med hemsjukvården och beställarenheten, för att öka brukarnöjdheten. Genomförandeplanen är även ett viktigt instrument för att dokumentera och</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>tydliggöra hur den enskilde görs delaktig i hur hjälpen utförs och för att på så sätt öka brukarnöjdheten. Hemtjänsten arbetar också hälsofrämjande och för att motverka ofrivillig ensamhet sker ett samarbete med aktivitetscenter. En ny tjänst som äldreåldrefältare kan ytterligare stärka det hälsofrämjande arbetet för äldre i stadsdelsnämndsområdet.</p> <p>Analys av skillnader gällande kön</p> <p>Utfallet per kön visar skillnad på andelen män och kvinnor som är nöjda omsorgstagare i hemtjänsten. Kvinnor ligger fem procentenheter under årsmålet medan män ligger på åtta procentenheter under årsmålet. Fler kvinnor än män uppgav att de var ganska eller mycket missnöjda med hemtjänsten både under 2020 och 2022. I stadsdelsnämndsområdet är det fler kvinnor än män som skattar sitt hälsotillstånd som "ganska dåligt" eller "mycket dåligt". Det är också fler kvinnor än män som uppger att de har vissa eller stora svårigheter att röra sig inomhus eller att de inte kan gå alls. Det är också fler kvinnor än män i stadsdelsnämndsområdet som uppger att de har vissa eller svåra besvär av oro, ångslan eller ångest och fler som uppger att de ofta besväras av ensamhet. Det finns ett klarlagt samband mellan att må sämre både fysiskt och psykiskt och missnöje, analysen tyder på att en sämre folkhälsa i stadsdelsnämndsområdet även är ett jämställdhetsproblem då fler kvinnor än män rapporterar sämre hälsotillstånd både fysiskt och psykiskt.</p>							
  	Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	80 %	87 %	75 %	82 %	82 %	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 80 % och årsmålet om 82 % uppnås delvis.</p> <p>Förvaltningens utfall ligger tre procentenheter över riksgenomsnittet och tre procentenheter över stadens snitt. Utfallet är 3 procentenheter högre än föregående mätning 2020.</p> <p>Utfallet för verksamheterna i egen regi uppgår till 74 % och för verksamheterna i privat regi var utfallet totalt 84 %.</p> <p>Svarsfrekvensen på hela brukarundersökningen var mellan 40-60 % och flera enheter har så få svar att ett resultat inte kan redovisas. Flera faktorer påverkar den övergripande nöjdheten: de något försämrade resultaten gällande måltidssituation, möjlighet till utevistelse samt att kunna påverka hjälpens utformning. Detta är alla faktorer som kan ha bidragit till att resultatet för nöjdhet uppnås delvis.</p> <p>Andelen som svarat att de är ganska eller mycket missnöjda med sitt vård- och omsorgsboende har minskat under åren 2019-2022, dock har fler svarat att de är "varken nöjd eller missnöjd". Enhetschefer för vård- och omsorgsboende i egen regi har framhållit att det är en stor andel anhöriga som svarar på brukarundersökningen (2022 var det en ökning till 69 % som besvarades enbart av någon annan än den äldre själv) och att resultatet till viss del återspeglar deras upplevelse. Det är därför viktigt att arbeta med anhörigstöd, både för att få nycklar till att arbeta personcentrerat med den enskilde men också för att skapa förtroende och trygghet hos den anhörige. Anhörigstöd är viktigt för att kunna stödja den anhörige i processen när en närstående drabbas av en demenssjukdom.</p> <p>Sambandet mellan självskattat hälsotillstånd och nöjdhet är klarlagt då fler som skattar till hälsotillstånd som "nägorlunda", "ganska dåligt" eller "mycket dåligt" också uppger att de är ganska eller mycket missnöjda med sitt vård- och omsorgsboende.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningens egen regi verksamhet är Silviahemscertifierade och fortsätter att arbeta med de fyra hörnstenarna i Silviahemmets vårdfilosofi: <i>symtomkontroll</i> (för att följa hur den enskildes demenssjukdom progresserar och anpassa omsorgen efter detta exempelvis kring måltidssituation och utevistelse), <i>anhörigstöd</i> (för att arbeta tillsammans med de anhöriga, exempelvis för att kunna få värdefull information om vad den enskilde tidigare har tyckt om för musik och att arbeta individanpassat med det samt att stötta den anhörige i den process som det är att en närstående utvecklar en demenssjukdom), <i>teamarbete</i> (för att säkerställa att alla professioner arbetar i samverkan med varandra, det kan exempelvis handla om att prova ut hjälpmedel som fungerar utomhus eller vid måltiden) samt <i>kommunikation och relation</i> (för att stärka kunskaperna att kommunicera och skapa en relation med den enskilde för att kunna skapa en personcenterad omvårdnad som passar den enskilde där den befinner sig just då).</p> <p>Analys av skillnader gällande kön</p> <p>Utfallet per kön visar skillnad i hur män och kvinnor uppger nöjdhet med sitt vård- och omsorgsboende. Resultatet för män hamnar över årsmålet med fem procentenheter medan kvinnors utfall är signifikant längre med sju procentenheter under årsmålet. Inga män i stadsdelsnämndsområdet uppger att de är ganska eller mycket missnöjda med sitt vård- och omsorgsboende medan andelen kvinnor som uppger det har ökat med en procentandel sedan 2020. Kvinnor på vård- och omsorgsboende som svarat på enkäten skattar i mindre utsträckning än män sitt hälsotillstånd som "nägorlunda", "ganska dåligt" och "mycket dåligt". Däremot är det fler kvinnor än män som rapporterar att de besväras av oro, ångslan eller ångest, både lätta och svåra besvär. En möjlig förklaring till utfallet skulle kunna vara att ett försämrat psykiskt hälsotillstånd påverkar nöjdheten negativt.</p>							
 	Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen	8,6		8,5	9	Max 10 personer	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
möter under en 14-dagarsperiod							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholms hem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vräkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatriskt stöd	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda Äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
! Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31	Avvikelse
Analys			
Under utredningens gång har äldreförvaltningen uppmärksammat ett flertal komplicerade aspekter som behöver vidare granskas. Fortsatt utredning behöver väga in förutsättningar gällande organisation, personal, ekonomi och kvalitet. Arbetet och utredningen kommer att fortgå under 2023.			
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetsätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelshantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Skärholmens äldre invånare är trygga och har tillgång till insatser som präglas av hög kvalitet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Fortsatt utveckling av kvalitén med fokus på digital välfärdsteknik.
- Äldre som lider av ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.
- Äldre med komplexa behov får sammanhållna och riktade stödinsatser.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen omsorgstagare inom äldreomsorgen som är trygga med de insatser som ges ökar
Andelen omsorgstagare inom äldreomsorgen som är nöjda med de insatser som ges är fortsatt hög.

Andelen omsorgstagare inom äldreomsorgen upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs ökar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås/uppnås delvis
- genomförande av två av tre nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen söker budgetjustering för Aktivitetscenter.	2022-01-01	2022-12-31	
! Påbörja arbetet, tillsammans med externa aktörer, med att upprätta Demenscentrum vid Sätra vård- och omsorgsboende. Finansiering sker genom externa projektmedel.	2022-01-01	2022-12-31	Avvikelse
Analys Förvaltningen har fått prioritera om sin verksamhet under året på grund av pandemin och därefter nystart. Denna aktivitet har därför fått skjutas fram.			
✓ Öka tillgängligheten vid förvaltningens träffpunkter och öppna mötesplatser. Finansiering sker genom budgetjustering och externa projektmedel.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Måluppfyllelse

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att fyra av de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt och ett ha uppfyllts delvis. Avseende nämndmålen är bedömningen att fem nämndmål har uppfyllts helt och ett har uppfyllts delvis.

Arbete inom respektive prioritering

Se respektive verksamhetsområdesmål för information om vilka åtgärder arbetet bygger på.

Prioritering	Status
Identifiera och driva prioriterade åtgärder för att utveckla näringslivet i stadsdelsnämndsområdet, tillsammans med berörda aktörer och som en del av Växla upp-satsningen	Enligt plan
Investeringar och reinvesteringar sker med fokus på att skapa trygga och attraktiva miljöer med plats för kultur och idrott.	Enligt plan
Förutsättningarna att ta sig fram med gång och cykel möjliggörs för fler invånare genom samverkan med de kommunala bostadsbolagen och andra befintliga samt nya fastighetsägare.	Enligt plan

Prioritering	Status
Insatser för ökad kulturnärvaro i centrummiljö som en del av platssamverkan samt på andra offentliga mötesplatser med fokus på barn, unga och deras familjer.	Enligt plan
Breddning av fritidsverksamheten för att nå och erbjuda ändamålsenlig verksamhet för nyanlända, tjejer, HBTQ-personer samt personer med funktionsnedsättning.	Delvis enligt plan
Utbudet i förvaltningens öppna verksamheter för barn och unga utvecklas för att erbjuda en bredd av ledarledda aktiviteter av hög kvalitet och fler barn och unga ges tillgång till ett professionellt kulturutbud genom Kulan och en bredd av kulturpedagogiska aktiviteter/insatser genom nära samverkan med Kulturskola och Stadsbibliotek.	Enligt plan
Det språkutvecklande arbetet inom förskolan stärks genom tillgång till ett professionellt kulturutbud och samverkan med biblioteken.	Enligt plan
Fortsatt arbete enligt stadens miljöprogram med fokus på energieffektivisering, recirkulation, inköp och upphandlingar.	Enligt plan
Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark. Särskilt fokus på ek- och tallmiljöer samt livsmiljöer för groddjur.	Enligt plan

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- arbete med planerade insatser utifrån framtagna prioritering
- att samverkan med berörda parter i arbetet utökats och intensifierats med ett metodiskt angreppssätt
- förväntade resultat uppnås.

Växla upp-satsningen i stadsdelsnämndsområdet är konkretiserad och omsatt till beslutade mål och åtgärdsområden, som sedan prioriterats och nu bryts ned till konkreta åtgärder. Arbetet har skett i samverkan med samtliga berörda aktörer i staden.

Prioriterade insatser

Identifiera och driva prioriterade åtgärder för att utveckla näringslivet i stadsdelsnämndsområdet, tillsammans med berörda aktörer och som en del av Växla upp-satsningen.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Konkretisering och planering av åtgärder i linje med beslutad inriktning i Växla upp-arbetet ☞ Planering av arbetet inom ramen för samverkansöverenskommelsen med Huddinge kommun ☞ Utförande av planerade åtgärder, i samverkan med fler berörda aktörer ☞ Genomförande av workshop i Open lab för att definiera Tech/Innovation lab Skärholmen.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Gemensamma långsiktiga mål identifierats och långsiktiga åtgärder identifierats och inlets, med utgångspunkt i aktuell behovsbild.

En gemensam inriktning bestående av mål och delmål har arbetats fram med grund i förutsättningarna för stadsdelsnämndsområdet, exempelvis trygghetsläget, marknadsområdet, statistik från stadens områdesanalyser och Skärholmens roll i den regionala kärnan Skärholmen - Kungens kurva.

Styrgrupp och arbetsgrupp för Växla upp-satsningen har formerats och har förståelse för sina respektive uppdrag.

Ett styrgruppsmöte har genomförts i syfte att fatta beslut om den gemensamma inriktningen. Arbetet enligt inriktningen har skett i ett antal arbetsgrupper som träffats flera gånger under året under koordinering av stadsdelsförvaltningen.

Goda exempel

Arbetsmodell för Växla upp-arbetet

Förvaltningens upplägg/modell för arbetet med att i samverkan konkretisera och driva och samordna Växla upp-satsningen tillsammans med andra berörda parter i staden, se särskild redovisning nedan.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen ser behov av att uppdatera nulägesbilden av det lokala näringslivet efter pandemins påverkan. Behov finns även av att utveckla statistikunderlaget ur ett jämställdhetsperspektiv. Detta är en del av arbetet framåt.

Särskild redovisning

Näringslivsfrämjande arbete

Förvaltningen har under året arbetat med den Växla upp-satsning som staden initierat med prioritet på Skärholmen, Kista och City.

I stadsdelsnämndsområdet drivs Växla upp-arbetet i en arbetsgrupp bestående av representanter för förvaltningen, Stockholm Business Region, exploateringskontoret, trafikkontoret, stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen. Inriktning sätts och strategiska beslut fattas av en styrgrupp som består av Fokus Skärholmens näringslivsutskott. I denna styrgrupp sitter förvaltningen, Stockholm Business Region, exploateringskontoret, stadsledningskontoret, trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret.

Förvaltningen har inom ramen för Växla upp Skärholmen tagit rollen som processledare och i och med detta lett arbetet med att tillsammans med övriga definiera gemensamma mål och åtgärdsområden, att göra en första prioritering av dessa samt att bryta ned respektive prioriterat åtgärdsområde till mer konkreta åtgärder (det senare pågående). Förvaltningen har också tagit rollen att samordna arbetet med genomförandet av åtgärderna.

Arbetet för att ta fram förslag på inriktning för Växla upp Skärholmen (gemensamma mål samt åtgärdsområden) genomfördes under tertial 1 2022. Under tertial 2 har beslut om

inriktning fattats av styrgrupp, vilket skedde den 12 maj 2022. I juni 2022 gjordes ovan nämnda prioritering av arbetsgruppen och ett initialt arbete skedde för att bryta ned prioriterade mål och åtgärdsområden till mer konkreta åtgärder, ett arbete som fortgick i augusti. Växla upp Skärholmen drivs nu i fyra mindre arbetsgrupper med följande fokus, enligt den beslutade inriktningen (se nedan):

Beslutad inriktning för Växla upp Skärholmen:

1. Dialog - behov/möjligheter (Sammankallande och ansvarig: SBR)

Initialt prioriterade mål och åtgärdsområden:

Stödja existerande företag att utvecklas och växa.

Genom att:

- Stödja samt genomföra aktiviteter med näringslivet, baserat på en kontinuerlig dialog om behov
- Verka för att byggaktörers och fastighetsägares investeringar inom ramen för Fokus Skärholmen kommer det lokala näringslivet till godo

2. Etablering, lokaler och mark (Sammankallande och ansvarig: SBR)

Initialt prioriterade mål och åtgärdsområden:

Stödja existerande företag att utvecklas och växa.

Genom att:

- Verka för att kunna möta behov av lokaler och mark

Verka för etablering av verksamheter som bidrar till att bevara och förstärka Skärholmen-Kungens kurvas roll som central, regionalhandelsplats och stadskärna.

Genom att:

- Verka för etablering av ett konkurrenskraftigt utbud som fortsatt kombinerar det småskaligt lokala och det storskaligt globala
- Verka för att kunna möta behov av lokaler och mark

Verka för etablering av verksamheter som breddar och förstärker det stadsmässiga utbudet.

Genom att:

- Verka för etablering av verksamheter som breddar utbudet inom handel, restaurang, service och kultur och ger en levande stad under fler timmar av dygnet
- Främja tillgång till ytor och lokaler som möjliggör ett stadsmässigt utbud, både i befintlig bebyggelse och i stadsutvecklingsprocessen

3. Regionala kärnan Skärholmen - Kungens Kurva (Sammankallande och ansvarig: förvaltningen)

Initialt prioriterade mål och åtgärdsområden:

Verka för etablering av verksamheter som bidrar till att bevara och förstärka Skärholmen-Kungens kurvas roll som regional handelsplats och stadskärna.

Genom att:

- Intensifiera samarbetet med Huddinge kommun i arbetet med detta delmål

4. Rent, tryggt och snyggt (Sammanställande och ansvarig: förvaltningen)

Initialt prioriterade mål och åtgärdsområden:

Skapa levande torg och attraktiva miljöer att etablera sig och verka på i alla stadsdelar.

Genom att:

- Skapa fler besöksanledningar och naturliga mötesplatser
- (I Skärholmen) Välja strategi för torgen
- Intensifiera städning, underhåll och upprustning av utomhusmiljöerna så att områdena uppfattas rena, snygga och trygga

Förvaltningen har utöver ovan också planerat och genomfört en workshop i syfte att definiera Tech/Innovation lab Skärholmen, tillsammans med Open lab, representanter i staden samt olika relevanta externa aktörer. Under hösten gjordes också en gemensam planering inför 2023 med representanter för samtliga arbetsgrupper.

Näringslivspolitik

Mer konkret kopplat till förvaltningens uppdrag enligt näringslivspolicyn summeras genomförda åtgärder nedan:

Fokusområde 1: Stimulera tillväxt och företagsamhet

- Utveckling av samverkansöverenskommelse med Huddinge kommun avseende bland annat näringslivsutveckling i relation till den regionala kärnan
- Tryggare centrummiljöer som en möjliggörare för tillväxt, inom ramen för platssamverkan

Fokusområde 2: Förbättrad service, tillgänglighet och myndighetsutövning

- Fortsatt implementering av utvecklad avtalsprocess inom socialtjänsten med utökad seriositetsprovning för att minska risken för välfärdsbrott
- Lansering av introduktionsutbildning i hur välfärdsbrott kan motverkas
- Kontinuerlig dialog med Sättra Segeltorp företagargrupp i syfte att utgöra en ingång för olika frågor som staden hanterar

Fokusområde 3: Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

- Implementering av en ny arbetsmodell och organisation för platssamverkan i syfte att gemensamt identifiera prioriterade behov och tillsammans arbeta mer effektivt för att möta dessa
- Aktiviteter för att öka tryggheten inom stadsdelsnämndsområdet och involvera näringslivet i arbetet

Fokusområde 4: Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens

- Aktiviteter för att erbjuda feriejobb

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
 - Arbetet, i samverkan med SBR, för att främja och utveckla företagandet i stadsdelsnämndsområdet
- Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (stadsledningskontoret och trafikkontoret)
 - Arbetet, i samverkan med SBR, för att främja och utveckla företagandet i stadsdelsnämndsområde

Nämndmål: Näringslivet i Skärholmen växer och är en aktiv part i arbetet för att omhänderta stadsdelsnämndsområdets potential

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Identifiera och driva prioriterade åtgärder för att utveckla näringslivet i stadsdelsnämndsområdet, tillsammans med berörda aktörer och som en del av Växla upp-satsningen.

Förväntat resultat

Så länge förvaltningens näringslivsarbete är i en uppbyggnadsfas finns det inte några indikatorer kopplade till nämndmålet. De förväntade resultaten följs därför upp inom ramen för arbetet med internkontroll.

Att gemensamma långsiktiga mål identifierats och långsiktiga åtgärder identifierats och inletts, med utgångspunkt i aktuell behovsbild.

Att styrgrupp och arbetsgrupp för Växla upp-satsningen har formerats och har förståelse för sina respektive uppdrag.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- arbete med planerade insatser utifrån framtagna prioritering
- utfall från kommunfullmäktiges indikator som uppnås
- förväntat resultat kopplat till underliggande nämndmål som uppnås delvis.

Fokus Skärholmen är ett av stadens profilprojekt för socialt hållbar stadsutveckling. Den nära samverkan mellan förvaltningen och exploateringskontoret samt stadsbyggnadskontoret, i såväl specifika projekt som vid utveckling och uppföljning av strategiska styrdokument, skapar goda förutsättningar för en hållbar stadsutveckling. Investeringar för trygga och attraktiva gröna och blåa miljöer stärker såväl trygghet som tillgänglighet. Inom Fokus Skärholmen är över 8 500 bostäder i olika bygg- och planeringsskeden. Större detaljplaner såsom Skärholmsdalen och Stångholmsbacken har under året antagits av kommunfullmäktige och vunnit laga kraft. Genomförandet av den första etappen av projektet Mälaräng har påbörjats.

Förvaltningens investeringsprojekt har under året huvudsakligen fokuserats på upprustning av Sätredalsparken samt stadsdelsområdets fyra parklekar.

Prioriterade insatser

Investeringar och reinvesteringar sker med fokus på att skapa trygga och attraktiva miljöer med plats för kultur och idrott.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Förvaltningen har beviljats trygghetsinvesteringsmedel för att skapa en tryggare utemiljö vid parkleken Kulan i Sätra. Rodelbanan är upprustad och ny belysning har tillkommit. Upprustningen av rodelbanan var ursprungligen ett medborgarförslag ☞ Etapp två av upprustningen av Sätredalsparken har genomförts. Ett utegym har uppförts vid Skådebanan i Bredäng, som ersättning för utegymmet vid Sätra IP, som revs i samband med Ellevios arbete i området ☞ Upprustning av parklekarna Kulan, Vårgården, Ekholmen och Ängen har genomförts ☞ Förvaltningen fick avslag på den kompletterade ansökan för att skapa en tryggare utemiljö vid parkleken Ängen som lämnades in i samband med tertialrapport 1 ☞ Upprustning av Trissans småbarnslek har slutförts.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Delvis uppnådda resultat

Invånare i stadsdelsnämndsområdet vet var de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av sin stadsdel

Utfallet uppgår till 36 % och årsmålet om 43 % uppnås delvis. En möjlig orsak till att årsmålet uppnås delvis är att förvaltningen de senaste två åren har haft fokus på genomförande av stora projekt såsom Vårbergstoppen, Sätredalsparken och Vårgården. Under

2021 och 2022 har förvaltningen, i linje med parkinvesteringsplanen, inte initierat nya parkinvesteringsprojekt där dialog med medborgarna är en del av processen. Lanseringen av den planerade digitala plattformen för medborgarförslag har heller inte kunnat genomföras enligt tidsplan. Förvaltningen bedömer att genomförandet möjligen hade kunnat påverka resultatet positivt.

Goda exempel

Samarbete med fastighetskontoret om upprustning av samtliga parklekar inom stadsdelsnämndsområdet

Upprustning av parklekarna Kulan, Vårgården, Ekholmen och Ängen har genomförts. Arbetet har skett i samverkan med fastighetskontoret, utifrån gemensamt budgetuppdrag om att renovera och utveckla stadens parkleksbyggnader. I dialog har förvaltningarna undersökt hur upprustningen kan stärka möjligheterna att utveckla verksamheterna samtidigt som byggnadernas standard höjs. Förvaltningen har säkerställt att de ökade driftkostnaderna som upprustningen medför inte påverkar möjligheten att bedriva en aktiv verksamhet för målgruppen.

Bastu vid Sätrastrandsbadet

Förvaltningen har sedan 2017 arbetat för att etablera en bastu vid Sätrastrandsbadet. Arbetet bygger på ett medborgarförslag. Projektet är nu genomfört och bastun är på plats. En ideell lokal förening har bildats för att driva verksamheten enligt avtal med stadsdelsförvaltningen. Principen för verksamheten är att den ska vara öppen för allmänheten, det vill säga att inget medlemskap krävs. Förvaltningen konstaterar att intresset för och uppskattningen av anläggningen är hög.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen analyserar regelbundet könsfördelningen vid deltagande i dialogprocesser gällande investeringar i stadsmiljön. Mellan 60 % och 70 % av deltagarna i dessa dialoger har under de senaste tre åren varit kvinnor. Förvaltningen har tidigare sett positivt på att kvinnor i något högre utsträckning än män deltar i dialogprocesser kring de investeringar som görs i stadsmiljön eftersom kvinnor i större utsträckning än män upplevt otrygghet i stadsmiljön. Medborgarundersökningen 2021 visade exempelvis på en skillnad på 20 procentenheter mellan kvinnors och mäns upplevelse av trygghet i stadsdelsnämndsområdets parker och grönområden.

I årets medborgarundersökning svarar kvinnor i stadsdelsnämndsområdet att de i högre grad än män känner sig trygga i parker och grönområden. 65 % av kvinnorna och 50 % av männen uppger att de känner sig trygga på dessa platser. Kvinnors upplevda trygghet när de går ensamma hem på kvällen i den stadsdel där de bor uppges också vara högre än mäns. Enligt Origo som genomfört medborgarundersökningen är den statistiska säkerheten för denna fråga närmare ±8 procentenheter, vilket innebär att mäns upplevelse av trygghet skulle kunna uppgå till 58 % och för kvinnor till 57 %. Förvaltningen kommer fortsätta följa utfall avseende upplevd trygghet fördelat på kön för att se om det skett ett trendbrott avseende kvinnors upplevda trygghet eller inte.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Upprustning och utveckling av parker och naturområden för goda möjligheter till utevistelse och rörelse samt för ett mer jämlikt och jämställt nyttjande.
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Upprustning och utveckling av parker och naturområden för goda möjligheter till utevistelse och rörelse samt för ett mer jämlikt och jämställt nyttjande.
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Förvaltningens deltagande i Fokus Skärholmen som är stadens profilprojekt för socialt värdeskapande stadsutveckling för en stad som växer för fler och där fler olika möts i vardagen
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
- Förvaltningens deltagande i Fokus Skärholmen som är stadens profilprojekt för socialt värdeskapande stadsutveckling för en stad som växer för fler och där fler olika möts i vardagen
- Arbetet med nyproduktionsprojekt för LSS-bostäder
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
- Utvecklingen av digitalt dialogverktyg

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	5			0	1	Tas fram av nämnd	2022

Nämndmål: Skärholmens bostadsbyggande är hållbart och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Investeringar och reinvesteringar sker med fokus på att skapa trygga och attraktiva miljöer.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Invånare i stadsdelsnämndsområdet vet var de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av sin stadsdel.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- arbete med planerade insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntat resultat som uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer som uppnås delvis

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel personer som vet vart de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av sin stadsdel, när det gäller parker, lekplatser och parklekar	36 %	38	36	35 %	43 %		2022
Analys Utfallet uppgår till 36 % och årsmålet om 43 % uppnås delvis. En möjlig orsak till att årsmålet uppnås delvis är att förvaltningen de senaste två åren har haft fokus på genomförande av stora projekt såsom Vårbergstoppen, Sättradalsparken och Vårgården. Under 2021 och 2022 har förvaltningen, i linje med parkinvesteringsplanen, inte initierat nya parkinvesteringsprojekt där dialog med medborgarna är en del av processen. Lanseringen av den planerade digitala plattformen för medborgarförslag har heller inte kunnat genomföras enligt tidsplan. Förvaltningen bedömer att genomförandet möjligen hade kunnat påverka resultatet positivt. Åtgärdsplan Förvaltningen planerar att arbeta med medborgarnas delaktighet på flera sätt. Arbetet med att lansera en digital plattform för utvecklad hantering av medborgarförslag och verktyg för dialog fortsätter. I samband med lansering planeras informationsinsatser mot allmänheten samt riktade grupper. Förvaltningen fördjupar diskussionen med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret om hur kommunikation kring stadsutvecklingen inom Fokus Skärholmen kan öka. Därtill arbetar förvaltningen inom platssamverkansuppdraget med att öka möjligheten att lämna synpunkter och göra felanmälningar.							

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- arbete med planerade insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås delvis

Förvaltningen ser arbetet med effektiva och hållbara transporter inom stadsdelsnämndsområdet som ett långsiktigt arbete. Förvaltningen bedriver ett aktivt arbete utifrån den prioriterade insatsen om att förbättra förutsättningarna för fler invånare att ta sig fram med gång och cykel. Då förvaltningens rådighet inom området är begränsad ser förvaltningen samverka med olika aktörer som avgörande för att målet ska kunna uppfyllas.

Arbetet med förvaltningens prioritering bedrivs därför i samarbete och samverkan med flera olika aktörer.

Prioriterade insatser

Förutsättningarna att ta sig fram med gång och cykel möjliggörs för fler invånare genom samverkan med de kommunala bostadsbolagen och andra befintliga samt nya fastighetsägare.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Samarbete med Cykelfrämjandet och Skärholmens Fastighetsägare (Skafast) för att skapa bättre förutsättningar för medborgare att cykla ☞ Pop-up cykelverkstäder i samtliga fyra stadsdelar har påbörjats. I samband med dessa, har cykelkurser i trafikregler genomförts ☞ Planering av gemensam workshop för fastighetsägare, i samverkan med Skafast, kring hur de kan bidra med cykelfrämjande insatser, genom att exempelvis anlägga cykelrum, pumpstationer eller utlåning av verktyg ☞ Förvaltningens samarbete med Återbruket (SVOA) om cykelåtervinning har påbörjats. Återbruket har som en effekt av samarbetet upprättat en permanent cykelverkstad i sina lokaler. En pumpstation för cykel har också anlagts vid Återbruket i samarbete med Cykelfrämjandet ☞ Förvaltningens samarbete med trafikkontoret för att röja växtlighet genom slyröjning och trädbeskrning vid gång- och cykelstråken vid Bredängs fotbollsplan har genomförts.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Delvis uppnådda resultat

Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel på cykel

Utfallet uppgår till 70 % och årsmålet om 73 % uppnås delvis.

2021 var utfallet 72 %, vilket innebär att årets resultat är en försämring. I Stockholms stad totalt är årets utfall 74 %, vilket innebär att stadsdelsnämndsområdets utfall är något lägre. Förvaltningen bedömer att en orsak till resultatet är de vägarbeten som pågår i stadsdelsnämndsområdet.

Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel till fots

Utfallet uppgår till 78 % och årsmålet om 86 % uppnås delvis. 2021 var utfallet 85 %, vilket innebär att årets resultat är en försämring.

I Stockholms stad totalt är årets utfall 86 %, vilket innebär att stadsdelsnämndsområdets utfall är något lägre. Förvaltningen bedömer att en orsak till resultatet är de tillfälliga justeringar i gånginfrastrukturen som skett till följd av pågående utvecklingsprojekt i stadsdelsnämndsområdet.

Goda exempel

Förutsättningar för att cykla

Förvaltningen har under året påbörjat ett samarbete med Cykelfrämjandet och Skafast för att genom olika insatser skapa bättre förutsättningar för medborgare att cykla. Pop-up cykelverkstäder i samtliga fyra stadsdelar har genomförts. I samband med dessa genomförs

cykelkurser i trafikregler. Förvaltningen har tillsammans med Cykelfrämjandet anordnat åtta stycken cykelutflykter i stadsdelsnämndsområdet mellan augusti och september i syfte att få medborgare att upptäcka områdets cykelvägar. Två av dessa riktades till unga med NPF-diagnos.

Jämställdhetsanalys

Kvinnors och mäns mobilitetsval skiljer sig åt. Studien *Gender and (smart) mobility* från 2021 genomförd av Ramböll konstaterar att kvinnor i högre utsträckning än män går medan män åker bil och cyklar i högre grad än kvinnor. Genom att skapa goda förutsättningar för invånare att ta sig fram till fots och med cykel och inte enbart med bil, kan mer jämställda förutsättningar för framkomlighet i stadsdelsnämndsområdet uppnås.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Arbetet med utveckling av parkstråk och gång/cykelstråk ger ökad vistelsekvalitet, trygghet och orienterbarhet, ökar rörelsefrihet och hållbar mobilitet för fler. Ökad rörelse ger i sin tur ökad hälsa.
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Arbetet med att analysera könsuppdelad statistik samt att genomföra jämställdhetsanalyser
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna (stadsledningskontoret)
- Arbetet för ökad vistelsekvalitet, trygghet och orienterbarhet för gång/cykelstråk tillgängliggör hållbara klimatsmarta mobilitetsval för fler.

Nämndmål: I Skärholmen är det enkelt och tryggt att cykla och promenera inom och mellan stadsdelar samt till angränsande områden

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Förutsättningarna att ta sig fram med gång och cykel möjliggörs för fler invånare, genom samverkan med de kommunala bostadsbolagen och andra befintliga samt nya fastighetsägare.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel invånare i stadsdelsnämndsområdet som upplever att det är lätt att ta sig fram till fots ökar.

Andel invånare i stadsdelsnämndsområdet som upplever att det är lätt att ta sig fram med cykel ökar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- arbete med planerade insatser utifrån framtagna prioritering
- förväntat resultat som uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer som uppnås delvis.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel på cykel	70 %	68 %	76 %	72 %	73 %		2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 70 % och årsmålet om 73 % uppnås delvis. 2021 var utfallet 72 %, vilket innebär att årets resultat är en försämring. I Stockholms stad totalt är årets utfall 74 %, vilket innebär att stadsdelsnämndsområdets utfall är något lägre. Det är emellertid svårt att dra alltför generella slutsatser utifrån resultaten i medborgarundersökningen på grund av den låga svarsfrekvensen (läs mer under mål 1.2 - <i>Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i</i>).</p> <p>Förvaltningen bedömer att en orsak till resultatet är de vägarbeten som pågår i stadsdelsnämndsområdet.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen har ett pågående samarbete med Cykelfrämjandet för att underlätta för stadsdelsnämndsområdets medborgare att använda cykel som färdmedel. Förvaltningen har tillsammans med Cykelfrämjandet anordnat åtta stycken cykelutflykter i stadsdelsnämndsområdet mellan augusti och september i syfte att få medborgare att upptäcka områdets cykelvägar.</p> <p>Förvaltningen planerar att tillsammans med exploateringskontoret stärka det gemensamma arbetet med planering av genomförandeskedet i alla byggnationer som kommer att ske i området. Det handlar dels om att dela information inom staden, men också om att säkerställa god information till invånare och att arbetsplatsområden utformas på ett sådant sätt att de inte bidrar till försämrade framkomlighet eller ökad otrygghet.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Utfallet uppgår till 68 % för män/pojkar och 76 % för kvinnor/flickor. Det är en liten förändring för både män/pojkar och kvinnor/flickor jämfört med 2021 då utfallet för män/pojkar var 74 % och 70 % för kvinnor/flickor. Förvaltningen har inte tillgång uppgifter över hur stor andel av befolkningens män/pojkar respektive kvinnor/flickor i stadsdelsnämndsområdet som förflyttar sig med olika färdmedel, utan har endast tillgång till statistik på regional nivå. Anledningen till att resultatet sjunkit för män/pojkar kan bero på att män i Stockholmsregionen i högre utsträckning reser med cykel jämfört med kvinnor (<i>Information om Resvaneundersökning 2020, Region Stockholm</i>) och att de därför kan påverkas mer vid förändringar. Förvaltningen erbjuder cykelkurser i samverkan med Cykelfrämjandet. Av de cirka 100 deltagarna under 2022 så har endast ett par varit män/pojkar.</p>							
 ♀ Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel till fots	78 %	76 %	83 %	85 %	86 %		2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 78 % och årsmålet om 86 % uppnås delvis. 2021 var utfallet 85 %, vilket innebär att årets resultat är en försämring. I Stockholms stad totalt är årets utfall 86 %, vilket innebär att stadsdelsnämndsområdets utfall är något lägre. Det är emellertid svårt att dra alltför generella slutsatser utifrån resultaten i medborgarundersökningen på grund av den låga svarsfrekvensen (läs mer under mål 1.2 - <i>Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i</i>).</p> <p>Förvaltningen bedömer att en orsak till resultatet är de tillfälliga justeringar i gånginfrastrukturen som skett till följd av pågående utvecklingsprojekt i stadsdelsnämndsområdet.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Arbetet med att röja längs med gångstråk och att ta bort hinder pågår löpande, för att säkerställa att gångstråken är tillgängliga.</p> <p>Förvaltningen planerar att tillsammans med exploateringskontoret stärka det gemensamma arbetet med planering av genomförandeskedet i alla byggnationer som kommer att ske i området. Det handlar dels om att dela information inom staden, men också om att säkerställa god information till invånare och att arbetsplatsområden utformas på ett sådant sätt att de inte bidrar till försämrade framkomlighet eller ökad otrygghet.</p>							

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- arbete med planerade insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där tre av fyra indikatorer uppnås delvis och en indikator inte uppnås
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål där en uppnås och en inte uppnås.

Förvaltningen bedömer att arbetet med tre av fyra framtagna prioriteringar i stort genomförts enligt plan och att arbetet med en prioritering delvis genomförts enligt plan.

Förvaltningens arbete med kultur är i linje med *Kulturstrategiska programmet*. Kultur spelar en viktig roll i platssamverkan där förvaltningen samlar olika aktörer för praktiskt arbete med åtgärder för ökad rörelse, trygghet och trivsel vid en speciell plats. Inom platssamverkansforum i de fyra stadsdelarna arbetar aktörer gemensamt utifrån lägesbilder och behov i den offentliga miljön för att med gemensamma krafter skapa platsaktiverande insatser. Förvaltningen har under sommaren genomfört Konsertserien FOLK på gården tillsammans med föreningen FOLK i Skärholmen. Under 2023 avser förvaltningen att utveckla projektet och driva det genom platssamverkan som ett samverkanskoncept för att engagera ett flertal aktörer i de lokala centrumen.

Förvaltningen har tagit fram ett kalendarium i broschyrform som utkommer i samband med skolloven med aktiviteter för barn och unga. Förvaltningen har samverkat med biblioteken, Kulturskolan, idrottsförvaltningen, Stadsteatern, Föreningen FOLK och Jakobsbergs gård. Kalendariet har under 2022 utkommit inför sommar-, höst- och julloven. Inför 2023 planerar förvaltningen att utveckla utformningen och spridningen av broschyren så att den finns tillgänglig digitalt och på fler språk.

Under 2022 har förvaltningen påbörjat ett fördjupat samarbete med kulturförvaltningens strategiska avdelning, Biblioteken, Kulturskolan och Stadsteatern Skärholmen för att utveckla barn och ungas tillgång till kultur i stadsdelsnämndsområdet.

Prioriterade insatser

Insatser för ökad kulturnärvaro i centrummiljö som en del av platssamverkan samt på andra offentliga mötesplatser med fokus på barn, unga och deras familjer.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Kartläggning och årshjul med sammanställning av platsaktiveringsinsatser inom förvaltningen samt aktörer för civilsamhället och inom ramen för platssamverkan ☞ Professionella kulturupplevelser har erbjudits vid 34

tillfällen inom förvaltningens öppna förskolor ☞ Konsertserien FOLK på gården med totalt tio konserter genomfördes under augusti och september tillsammans med föreningen FOLK i Skärholmen ☞ Kommunikation av platsaktiveringsinsatser till medborgare.

Breddning av fritidsverksamheten för att nå och erbjuda ändamålsenlig verksamhet för nyanlända, tjejer, HBTQ-personer samt personer med funktionsnedsättning.

Arbetet har under året delvis löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Regelbundna och ledarledda aktiviteter med ökad kompetensförsörjning skapar inkluderande och tillgängliga verksamheter ☞ Förvaltningen har inventerat HBTQI-ungdomars önskemål och behov vad gäller mötesplatser ☞ Fritidsgårdarna deltar i det stadsövergripande nätverket Fritid för alla som arbetar med verksamhetsutveckling riktat till barn och unga med funktionsnedsättning. Ett studiebesök har genomförts på verksamheten Himmel och pannkaka i Hökarängen ☞ Förvaltningen har under året arbetat på att öka andelen tjejer på fritidsgårdarna.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* HBTQ-certifiering av fritidsverksamheten.

Utbudet i förvaltningens öppna verksamheter för barn och unga utvecklas för att erbjuda en bredd av ledarledda aktiviteter av hög kvalitet och fler barn och unga ges tillgång till ett professionellt kulturutbud genom Kulan och en bredd av kulturpedagogiska aktiviteter/insatser genom nära samverkan med Kulturskola och Stadsbibliotek.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Verksamhetsutveckling för att erbjuda både en plats att vara på samt en strukturerad verksamhet som är ledarledd och med hög kvalitet ☞ Program för vår, sommar och höst är genomfört på de öppna förskolorna, parklekarna och fritidsklubben ☞ Kulturskolans pedagoger finns på plats i parklekar och fritidsgårdar ☞ Samarbete med idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen ☞ Planering och genomförande av höst- och vinterprogram.

Det språkutvecklande arbetet inom förskolan stärks genom tillgång till ett professionellt kulturutbud och samverkan med biblioteken.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Sökt och beviljats språkutvecklande medel för insats med musikpedagoger och arbetsbok ☞ Professionellt kulturutbud har erbjudits på förskolor samt i dess närmiljö ☞ Förskolor i Bredäng har inlett ett fördjupat samarbete med biblioteket ☞ Implementering av arbetsbok med fokus på språkutvecklande arbete ☞ Insats med musik- och rytmikpedagoger på förskolorna.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Delvis uppnådda resultat

Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden ökar.

Utfallet uppgår till 73 % och årsmålet om 75 % uppnås delvis.

2021 var utfallet 69 %, vilket innebär att årets resultat är en förbättring. I Stockholms stad totalt är årets utfall 85 %, vilket innebär att stadsdelsnämndsområdets utfall är något lägre. Barn i årskurs 5 i stadsdelsnämndsområdet är i ungefär lika hög grad som barn i övriga staden nöjda med tillgången på idrottsaktiviteter, möjligheterna till spontanidrott samt de kulturupplevelser de får ta del av i skolan och tillgången till kulturaktiviteter generellt. Ungdomar i årskurs 8 ligger under snittet för staden i samtliga dessa kategorier (*Skolenkäten 2022, Stockholms stad*). En viktig fråga i förvaltningens utvecklingsarbete är därför hur barn i ökande grad kan fortsätta att vara involverade i kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter när de blir tonåringar.

Ej uppnådda resultat

Andel ungdomar som deltar i föreningsliv ökar.

Utfallet uppgår till 39 % och årsmålet om 65 % uppnås inte.

2021 var utfallet 36 %, vilket innebär att årets resultat är en liten förbättring. I Stockholms stad totalt är årets utfall 61 %, vilket innebär att stadsdelsnämndsområdets utfall är klart lägre. Unga från familjer med större ekonomiska resurser tenderar att delta i föreningsliv och kulturskola, medan unga i familjer med mindre ekonomiska resurser i högre grad deltar i öppen verksamhet såsom bibliotek och fritids- och ungdomsgårdar. (*Utredning av Stockholms stads fritids- och ungdomsgårdar, 2021*). Förvaltningen bedömer att en orsak till resultatet är denna generella bild. De lokala föreningar som förvaltningen har kontakt med har också upplevt minskande medlemsunderlag i och med pandemin.

Goda exempel

Parkleken Kulan

I juni 2022 invigdes ett renoverat och anpassat parklekshus i parkleken Kulan. Renoveringen har möjliggjort utökade öppettider. Renoveringen medförde också att besöksantalet ökade under sommaren då ordinarie öppen förskoleverksamhet i parkleken Kulan med ordinarie pedagoger på plats erbjöd verksamhet hela sommaren. Skillnaden mot föregående somrar är att det tidigare inte varit öppen förskoleverksamhet utan endast parkleksverksamhet öppet för alla åldrar. Det renoverade parklekshuset och utökade öppettider ger förutsättningar för att förbättra Kulans funktion som en mötesplats för småbarnsfamiljer även efter att barnen börjat förskolan och slutat besöka öppna förskolan.

Kulturpedagogiska verksamheter inom fritidsverksamheterna

Genom samverkan med Kulturskolan, inom ramen för kultur för alla, har fritidsgårdarna erbjudit barn och ungdomar att prova öppen musikproduktion. Även öppen filmproduktion och animering har erbjudits inom både parkleksverksamheten och fritidsgårdarna. Samarbetet med Kulturskolan har utvecklats med ytterliga tre tillfällen på parklek samt gemensamma sommarlovsaktiviteter. Säsonganställda kulturpedagoger har haft verksamhet på parklekarna under sommaren. Biblioteket i Skärholmen fortsätter den verksamhet som pågått sedan juni 2021 med regelbundna besök på parklekarna Vårgården och Ekholmen med högläsning och samtal om böcker för barn i åldrarna 7-12 med syfte att främja läslust och stärka barns språkutveckling.

Under sommaren har Kulturskolan genom olika pedagoger varit närvarande i verksamheterna parklek och fritidsgård. Därmed har förvaltningen kunnat erbjuda stadsdelsnämndsområdets barn utökade möjligheter till skapande och design, att prova på instrument, att spela in musik i studio samt spela in film. På de sommaröppna parklekarna Ekholmen och Vårgården var Kulturskolans pedagoger närvarande två dagar i veckan på vardera ställe. På fritidsgårdarna var pedagogerna närvarande 1-2 gånger per vecka på vardera ställe och erbjöd barn och unga möjlighet till skapande och design samt att spela in musik. Något fler flickor än pojkar har deltagit i Kulturskolans aktiviteter. Tydligast är detta inom skapande och design. Aktiviteten inspelning av musik utnyttjades emellertid av fler pojkar än flickor.

Under sommaren erbjöds barnen på parklekarna lärande inom konst, design och media två dagar i veckan genom pedagoger från *Den pedagogiska designbyrån*. Barnen som besökte parkleken Vårgården erbjöds även schackskola vid totalt tio tillfällen, fördelat på två dagar i veckan i fem veckor.

Under hösten har programverksamhet för parklekarna genomförts av Den pedagogiska designbyrån och Cirkus Cirkör samt föreställningar för barn och familjer genomförts på de öppna förskolorna.

Jämställdhetsanalys

Parklekarna har en relativt jämn fördelning mellan besökande flickor och pojkar, om än något fler pojkar. Det går att se vissa skillnader i fördelning utifrån aktivitet, där flickor ofta är i majoritet i kulturaktiviteter och pojkar i mer rörelseorienterade aktiviteter - men skillnaderna är inte signifikanta. Ett jämställt deltagande främjas av ett varierat och förutsägbart aktivitetsutbud av hög kvalitet, av en diversifierad personalgrupp samt av medvetna arbetsätt och rutiner. I fritidsgårdarna går det att se tydliga skillnader mellan "uppsökande" verksamheter med låg grad av förutsägbarhet och struktur och "ordinarie" verksamheter på plats med högre grad av förutsägbarhet och strukturerade aktiviteter. Detta är i linje med den forskning som finns som visar att pojkar i högre grad än jämnåriga flickor både vistas i det offentliga rummet och deltar i öppna fritidsaktiviteter med låg grad av strukturerade aktiviteter.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (Idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Arbetet med att säkerställa tillgång till fritid, kultur och rörelse som främjar hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Arbetet med att säkerställa att de mötesplatser som finns även möter flickors behov och preferenser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Förvaltningens öppna verksamheter som har en betydande funktion för de barn och unga som av ekonomiska skäl inte kan delta i annat fritidsutbud
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
- Arbetet med att ha en kulturnärvaro är en viktig aspekt i en hållbar stad, liksom en

god funktionsblandning med tillgång till stadskvaliteter för rekreation och fritid

- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
 - Tillgången till kultur och konst som främjar demokrati och mellanmännisklig förståelse och gemenskap

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	73	81 %	65 %	69	75 %	75 %	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 73 % och årsmålet om 75 % uppnås delvis. Utfallet är en ökning jämfört med 2021 då utfallet var 69 %. Unga från familjer med större ekonomiska resurser tenderar att delta i föreningsliv och kulturskola, medan unga i familjer med mindre ekonomiska resurser i högre grad deltar i öppen verksamhet såsom bibliotek och fritids- och ungdomsgårdar.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Fritidsverksamheten har en viktig roll i att jämna ut villkoren för ungas fritidssituation. Förvaltningens parklekar och fritidsgårdar erbjuder regelbundna och ledarledda aktiviteter inom ramen för den egna verksamheten och i samverkan med andra aktörer. Fritidsverksamheten främjar fysisk aktivitet och nyttjar stadsdelsnämndsområdets grönområden. Förvaltningen deltar i stadens arbete med att ta fram en strategi för parklekarnas verksamhet samt påbörjar därefter arbetet med att utveckla den egna verksamheten i linje med strategin. En viktig fråga i utvecklingsarbetet är hur barn i ökande grad kan fortsätta att vara involverade i kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter när de blir tonåringar. Förvaltningen kommer under 2023 att genomföra en behovsanalys och resursplanering av fritidsverksamheten, i vilka dessa frågor beaktas.</p> <p>Förvaltningen har tecknat en samverkansöverenskommelse med aktören Samhällsmatchen. Samarbetet har tidigare bland annat resulterat i spontanfotboll för barn och unga i området.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Flickor i stadsdelsnämndsområdet i årskurs 5 och 8 i grundskolan deltar i lägre utsträckning än pojkar i idrottsaktiviteter på fritiden. Flickor i stadsdelsnämndsområdet som går i årskurs 9 eller i årskurs 2 på gymnasiet deltar i lägre utsträckning än flickor i andra områden i staden i någon ledarledd fritidsverksamhet eller träning. Förvaltningen kommer under 2023 att genomföra en behovsanalys och resursplanering av fritidsverksamheten, i vilka dessa frågor beaktas. Genom att verka för att öka andelen flickor i förvaltningens egna fritidsverksamheter möjliggörs deltagande i idrottsaktiviteter samt länkningspartners såsom Kulturskolan, scouterna och andra föreningar.</p>							
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	66 %	74 %	59 %	64 %	75 %	75 %	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 66 % och årsmålet om 75 % uppnås delvis. Utfallet är en ökning jämfört med 2021 då utfallet var 64 %. Unga från familjer med större ekonomiska resurser tenderar att delta i föreningsliv och kulturskola, medan unga i familjer med mindre ekonomiska resurser i högre grad deltar i öppen verksamhet såsom bibliotek och fritids- och ungdomsgårdar.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Fritidsverksamheten har en viktig roll i att jämna ut villkoren för ungas fritidssituation. Förvaltningens parklekar och fritidsgårdar erbjuder regelbundna och ledarledda aktiviteter inom ramen för den egna verksamheten och i samverkan med andra aktörer. Fritidsverksamheten främjar fysisk aktivitet och nyttjar stadsdelsnämndsområdets grönområden. Förvaltningen deltar i stadens arbete med att ta fram en strategi för parklekarnas verksamhet samt påbörjar därefter arbetet med att utveckla den egna verksamheten i linje med strategin. En viktig fråga i utvecklingsarbetet är hur barn i ökande grad kan fortsätta att vara involverade i kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter när de blir tonåringar. Förvaltningen kommer under 2023 att genomföra en behovsanalys och resursplanering av fritidsverksamheten, i vilka dessa frågor beaktas.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Utfallet är lägre för flickor än för pojkar. Flickor i stadsdelsnämndsområdet som går i årskurs 9 eller i årskurs 2 på gymnasiet deltar i lägre utsträckning än flickor i andra områden i staden i någon ledarledd fritidsverksamhet eller träning. Förvaltningen kommer under 2023 att genomföra en behovsanalys och resursplanering av fritidsverksamheten, i vilka dessa frågor beaktas. Genom att verka för att öka andelen flickor i förvaltningens egna fritidsverksamheter möjliggörs deltagande i idrottsaktiviteter samt länkningspartners såsom Kulturskolan, scouterna och andra föreningar.</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	64 %	66 %	62 %	63 %	76 %	76 %	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 64 % och årsmålet om 76 % uppnås delvis. Utfallet är en ökning jämfört med 2021 då utfallet var 63 %. Utfallet är relativt lika mellan flickor och pojkar. Utfallet för pojkar har ökat jämfört med 2021 då utfallet var 59 %.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Fritidsverksamheten har en viktig roll i att jämna ut villkoren för ungas fritidssituation. Förvaltningens parklekar och fritidsgårdar erbjuder regelbundna och ledarledda aktiviteter inom ramen för den egna verksamheten och i samverkan med andra aktörer. Förvaltningen deltar i stadens arbete med att ta fram en strategi för parklekarnas verksamhet samt påbörjar därefter arbetet med att utveckla den egna verksamheten i linje med strategin. En viktig fråga i utvecklingsarbetet är hur barn i ökande grad kan fortsätta att vara involverade i kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter när de blir tonåringar. Förvaltningen kommer under 2023 att genomföra en behovsanalys och resursplanering av fritidsverksamheten, i vilka dessa frågor beaktas.</p>							
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	39 %	49 %	29 %	36 %	65 %	65 %	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 39 % och årsmålet om 65 % uppnås inte. Utfallet är en ökning jämfört med 2021 då utfallet var 36 %. Ungdomar i stadsdelsnämndsområdet deltar i lägre utsträckning i föreningslivet jämfört med ungdomar i staden som helhet, där utfallet är 65 %. Även i enkäten år 2021 var resultatet för stadsdelsnämndsområdet lägre än i övriga staden.</p> <p>Unga från familjer med större ekonomiska resurser tenderar att delta i föreningsliv och kulturskola, medan unga i familjer med mindre ekonomiska resurser i högre grad deltar i öppen verksamhet såsom bibliotek och fritids- och ungdomsgårdar.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Avseende samverkan med civilsamhället arbetar förvaltningen på uppdrag av stadsdelsnämnden fram en handlingsplan, som lyfts för beslut till stadsdelsnämnden under år 2023. Efter beslut kommer handlingsplanen implementeras i berörda delar av förvaltningens verksamheter. Dessa frågor beaktas i handlingsplanen.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Utfallet är lägre för flickor än för pojkar. I jämförelse med övriga staden avviker resultaten mer för flickor än för pojkar. Flickor i stadsdelsnämndsområdet som går i årskurs 9 eller i årskurs 2 på gymnasiet deltar i lägre utsträckning än flickor i andra områden i staden i någon ledarledd fritidsverksamhet eller träning. Förvaltningen kommer under 2023 att genomföra en behovsanalys och resursplanering av fritidsverksamheten, i vilka dessa frågor beaktas. Genom att verka för att öka andelen flickor i förvaltningens egna fritidsverksamheter möjliggörs deltagande i olika fritidsaktiviteter som även kan erbjudas inom föreningslivet samt länknings till samarbetspartners såsom Kulturskolan, scouterna och andra föreningar.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ska genomföra en översyn av stadens spontanidrottsytor med fokus på vad som kan tillföras platserna för att de ska bli mer attraktiva för flickor och kvinnor samt genomföra relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på pop-up idrottsytor i staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en riktad informationskampanj till prioriterade målgrupper om vikten av simkunnighet samt visa på det breda utbudet som finns att tillgå	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek i minst två stadsdelar	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningsystem för föreningsbidrag	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas	2022-01-01	2022-06-30	
✓ Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder ansvara för stadens deltagande i Wall Street Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: Skärholmens invånare har tillgång till ett modernt och varierat utbud av kultur, idrott- och fritidsaktiviteter samt öppna verksamheter

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Insatser för ökad kulturnärvaro i centrummiljö som en del av platssamverkan samt på andra offentliga mötesplatser med fokus på barn, unga och deras familjer.
- Breddning av fritidsverksamheten för att nå och erbjuda ändamålsenlig verksamhet för nyanlända, tjejer, HBTQ-personer samt personer med funktionsnedsättning.
- Fritidsverksamheten utvecklas och utbudet av organiserade aktiviteter breddas och stärks med utgångspunkt i ledarstyrda aktiviteter i samverkan med kulturskola, idrottsföreningar och bibliotek och i linje med strategin för att motverka att barn och unga dras in i kriminalitet.
- Det språkutvecklande arbetet inom förskolan stärks genom tillgång till ett professionellt kulturutbud och samverkan med biblioteken.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel ungdomar som deltar i föreningsliv ökar.

Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden ökar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- arbete med planerade aktiviteter utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från nämndindikatorer där en indikator uppnås och två indikatorer uppnås delvis.
- förväntade resultat där båda uppnås, men resultaten är låga.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel flickor och pojkar som uppger att de känner sig trygga när de besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter	84 %				85 %		2022
<p>Analys Utfallet uppgår till 84 % och årsmålet om 85 % uppnås delvis. Utfall redovisas ej uppdelat på kön eftersom det inte var en del i brukarundersökningen som ligger till grund för utfallet. Till kommande år kommer utfall uppdelat på kön kunna redovisas.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen kommer att genomföra följande åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementera framtagna hot och våldplaner för fritidsgårdar och parklekar. • Öppna ny entré samt införa tv-övervakning av densamma vid Skärholmens fritidsgård för att motverka trappushäng. • Vidareutveckling av systematiska förberedande samtal med all personal vid fritidsgårdar och parklekar i syfte att inför varje pass ha en tydlig plan och struktur för hur personalen agerar vid eventuella incidenter, samt följa upp efter genomförda arbetspass 							
 ♀ Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter per dag	80 st	50 st	30 st		80 st		VB 2022
 ♀ Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens parklekar per dag	74 st	39 st	35 st		80 st		VB 2022
<p>Analys Utfallet uppgår till 74 och årsmålet om 80 uppnås delvis. Under tertial 1 och 2 var det totalt var 80 flickor och pojkar som besökte parklekarna vilket innebär att det totalt är en liten minskning under det tredje tertialet. Det beror på att parkleken Ekholmen varit stängd för renovering från september till och med december.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen kommer under 2023 att genomföra en behovsanalys och resursplanering av fritidsverksamheten, i vilka denna fråga beaktas. Verksamhet vid parkleken Ekholmen öppnar åter den 25 januari 2023.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen söker budgetjustering för investering i Trissans småbarnslek.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen söker budgetjustering för Sportotek.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där tre av fem indikatorer uppnås. En indikator uppnås delvis och en indikator uppnås inte.
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås helt respektive delvis.

Förvaltningens arbete fortlöper i enlighet med ambitionerna i *Miljöprogrammet 2020-2023* och *Klimathandlingsplan 2020-2023*. Arbetet handlar både om fysiska investeringar och om att införa nya rutiner och arbetsätt. Som ett pilotprojekt har förvaltningen serverat viltkött, med så lokalt ursprung som möjligt, i förskolor och vård- och omsorgsboendet vid två tillfällen under året.

Prioriterade insatser

Fortsatt arbete enligt stadens miljöprogram med fokus på energieffektivisering, recirkulation, inköp och upphandlingar.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Beställning av parkdriftsbil och energisåla torkskåp till förskolelokaler ☞ Ny rutin för månatlig uppföljning av inköp av ekologiska livsmedel och måltider ☞ Översyn av miljökrav i kommande upphandlingar ☞ Översyn av rutin kring återbruk av inventarier i samband med flytt till nya lokaler ☞ Kommunikationsinsatser i syfte att förändra medarbetares beteende kring energiförbrukning har genomförts.

Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark. Särskilt fokus på ek- och tallmiljöer samt livsmiljöer för groddjur.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Planering och beställning av fågelholkar och andra boplatser för bland annat duvhök, korp eller lärkfalk, friställning av tallar och skapande av stående och liggande död ved ☞ Genomförandet av ovan planerade åtgärder ☞ Utbyte av reservatsskyltar med anvisade parkvägar för cykling samt information om naturtyper.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Andelen upphandlingar som sker i linje med stadens Miljöprogram ligger på en fortsatt hög nivå

Förvaltningen har under 2022 deltagit i två gemensamma upphandlingar med andra stadsdelsförvaltningar om lokalvårdtjänster och trygghetskapande teknik för särskilt boende där stadens relevanta miljökrav inkluderades. Dessa upphandlingar reviderades för att

innehålla relevanta klausuler för att bemöta miljöprogrammet.

Naturmiljöer tas omhand på sätt som gynnar biologisk mångfald och viktiga ekologiska funktioner

Förvaltningen har genomfört friställning av ekar i prioriterade ekmiljöer i Sätmaskogens naturreservat. Arbetet innefattar slyröjning och gallring av träd i anslutning till värdefulla ekar och andra träd med utpekade naturvärden inom stadens styrdokument avseende biologisk mångfald. Arbetena har bland annat genomförts i betesmarken Sättra ängar, samt Rostocks ängar vid Sättra varv.

Delvis uppnådda resultat

Andelen inköpta ekologiska måltider och livsmedel ökar

Utfallet uppgår till 43,66 % och årsmålet om 65 % uppnås delvis. Ett fåtal av förvaltningens enheter uppnår årsmålet men variationen är stor. Priserna på livsmedel har ökat under året vilket kan vara en bidragande faktor till att enheterna har valt bort ekologiska livsmedel till förmån för billigare livsmedel.

Goda exempel

Minskad användning av fossilbaserat drivmedel med batteridrivna arbetsmaskiner

Användningen av 15 eldrivna arbetsmaskiner i stadsmiljöverksamheten har bidragit att minska användningen av fossilbaserat drivmedel med 40 %. Förvaltningen avser att fortsätta följa och utvärdera användningen av de eldrivna arbetsmaskinerna och samtidigt bevaka utvecklingen av ny teknologi i syfte att helt fasa ut bensindrivna arbetsmaskiner under de kommande åren eller så fort detta är möjligt.

Jämställdhetsanalys

Naturvårdsverkets uppföljning av de politiska målen för friluftsliv 2019, pekar på att grupper som kvinnor och personer med funktionsnedsättning identifierar otryggheten som en barriär för att ta sig ut i naturen. Tidsbrist pekas ut som det största hindret oavsett ålder, kön eller funktionalitet. Naturvårdsverkets kartläggning av friluftsvanor från 2018 visar att större delen av människors friluftsliv sker i tätortsnära natur. Cirka 80 % besöker naturområden minst en gång per vecka om det ligger inom hundra meter från bostaden och 50 % gör det om den ligger mellan 500 meter och 1 km från bostaden. I detta avseende är bostadsnära natur av stor betydelse för att främja regelbundet utövande av friluftsliv. Det är också i sådana miljöer där arbetet för att främja trygghet och tillgänglighet blir mest avgörande. Förvaltningens insatser i naturmiljö syftar till att möjliggöra och öka incitamenten för att fler personer besöker den bostadsnära naturen. Fokus ligger på grupper som av olika skäl, i högre utsträckning än andra, avstår från att vistas i naturen, såsom kvinnor och personer med funktionsnedsättning.

Särskilda redovisningar

Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040 Samverkan

I stort är alla aktiviteter kopplade till miljöarbetet sådana som förutsätter samordning internt inom förvaltningen samt samverkan med förvaltningar inom staden och med externa aktörer. Miljöförvaltningens centrala samordning av stadens miljönätverk är nu återinsatt. Förvaltningen välkomnar tillsättning av funktionen då den utgör ett viktigt stöd vid implementering av miljöprogrammet. För att möta stadens ambitioner om att växla upp

arbetet med att minska matsvinn tog förvaltningen emot en praktikant från kursen *Klimatomställning i teori och praktik* från Röda Korsets folkhögskola som är baserad i Skärholmen. Praktikanten fungerade som stöd för genomförandet av matsvinnsmätningar inom förskolan och vård och omsorgsboende. Detta möjliggjorde ett kvalitativt stöd i introduktion, genomförande och vid analys av matsvinnsmätningarna inom förvaltningen.

Inköp

Förvaltningen arbetar med förbättrade rutiner för att garantera att upphandlingar bidrar till uppfyllelsen av flera av målen i miljöprogrammet.

Kommunikation och påverkansarbete

Förvaltningen arbetar med intern kommunikation riktad till samtliga medarbetare såväl som till nyckelfunktioner som berörs av miljöarbetet. Exempel på kommunikationskanaler är en *miljöruta* i förvaltningens medarbetarbrev och informationsträffar med särskilda målgrupper.

Innovation

Förvaltningen genomför omvärldsbevakning kring nya möjliga lösningar, arbetssätt eller analysinitiativ som har potential att bidra till att verksamhetsutveckla förvaltningens tjänster och processer. Utifrån av budgetens prioriterade uppdrag och stadsdelsnämndsområdets lokala förutsättningar utvärderar förvaltningen samarbetet med externa aktörer. Ett exempel är samarbetet med Röda Korsets Folkhögskolas kurs *Klimatomställning i teori och praktik* genom att ta emot praktikanter som bistår att genomföra planerade uppdrag inom miljöarbete. Samarbete med näringslivet, lokala aktörer eller forskningsinitiativ utvärderas med fokus på relevanta utvecklingsområden utifrån stadsdelsnämndsområdets lokala förutsättningar.

Uppföljning av åtgärder för att minska elförbrukningen

Under året har förvaltningen vidtagit ett antal åtgärder för att minska energiförbrukningen.

Kontraktet för de två lokalerna med högst förbrukning/ kvm har sagts upp. Förvaltningen har även bytt ut 124 konventionella varmluftstorkskåp till torkskåp med värmepumpsteknik i verksamheterna. Användning av julbelysning, ljusstakar, i förvaltningens kontor har tagits bort samt 85 % av LED julbelysning i Skärholmstorget är borttaget.

I syfte att underlätta för medarbetare att ändra sina rutiner kring energiförbrukning har informationsinsatser genomförts. Checklistor i syfte att underlätta arbetet där tex släcka lampor, stänga av datorer och skärmar vid avgång samt upphöra med användning av lösa värmekällor har tagits fram.

Förvaltningen har också ändrade rutiner för att undvika användning av energiuppslukande vitvaror såsom tvättmaskin, diskmaskin, torktumlare, torkskåp och andra utrustning under höglasttimmar. Förvaltningen fortsätter arbeta med framtagna åtgärdsplan/checklista för att minska energiförbrukningen inom verksamheter. Från och med januari 2023 följer förvaltningen upp energiförbrukningen och presenterar för medarbetarna i syfte att motivera till beteendeförändringen.

Förvaltningen har tillsammans med fastighetsägaren för nya förvaltningskontoret undertecknat en grön bilaga till hyreskontraktet. Målet är att komma igång med uppföljningen av bilaga för att säkerställa att identifierade energibesparande åtgärder genomförs.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbetet med bra mat och giftfria inomhusmiljöer i förskolan
 - Arbetet med ökade kulturella ekosystemtjänster i utomhusmiljöer.
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
 - Utvecklingsarbetet med avfallshantering och återvinning i förvaltningens egna verksamheter, kartläggning av avfallshantering och energiförbrukning
 - Arbetet med minskad energianvändning
 - Arbetet med inköp av ekologiska livsmedel.
 - Arbetet med stödjande och reglerande ekosystemtjänster i utomhusmiljöer
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser vid skyfall
 - Arbetet minskad klimatpåverkan från inköpt mat, upphandlade tjänster, arbetsmaskiner och vitvaror
 - Arbetet klimatanpassningar av utomhusmiljöer för att öka vatteninsamlingskapacitet samt förse med skugga.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %	100 %	100 %	2022
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	100 %			82 %	90 %	90 %	2022
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	43,66 %			54,48 %	65 %	65 %	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 43,66 % och årsmålet om 65 % uppnås inte. Ett fåtal av förvaltningens enheter uppnår årsmålet men variationen är stor. Priserna på livsmedel har ökat under året vilket kan vara en bidragande faktor till att enheterna har valt bort ekologiska livsmedel till förmån för billigare livsmedel.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen genomför informations- och utbildningsinsatser riktade till administratörer och inköpsansvariga för att höja andelen inköp av ekologiska livsmedel. Inom förskolan får de kokkar som inte uppnår målsättningen individuell vägledning i att hitta ekologiska alternativ.</p>							
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,5 kg CO2			1,5 kg CO2	1,7 kg CO2	1,70 kg CO2 per kg	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
						livsmedel	
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	1,39 GWh			1,47 GWh	1,35 GWh	1945 GWh	2022
Analys							
Utfallet uppgår till 1,39 GWh och årsmålet om maximalt 1,35 GWh uppnås delvis.							
Förvaltningens inköpta energi har under 2022 minskat, men förvaltningen når trots detta inte uppsatt årsmål. Under året har förvaltningen sagt upp kontraktet för de två lokaler med högst energiförbrukning per kvadratmeter. Förvaltningen har även bytt ut 124 konventionella varmluftstorkskåp till torkskåp med värmepumpsteknik i verksamheterna.							
Åtgärdsplan							
Förvaltningen har under hösten 2022 tagit fram en åtgärdsplan för att minska energiförbrukningen. Åtgärdsplanen innefattar bland annat nedsläckning av skyltbelysningen av förvaltningskontoret, kommunikationsinsatser till medarbetare, installation av förgreningsdosa för samtliga arbetsstationer samt förändrade standby-tider för kopiatorer, skrivare och annan utrustning. Under 2023 fortsätter förvaltningen arbetet med identifierade åtgärder.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnder och i samråd med fastighetsnämnden och de fastighetsägande bolagen AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB genomföra kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för skyfall inom utpekade riskområden	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur en indikator som mäter hur stor del av stadens växter som är pollinatörsvänliga ska utformas	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning och avfallssortering	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Ekosystemtjänster och biologisk mångfald främjas i Skärholmens naturmiljöer

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark. Särskilt fokus på ek- och tallmiljöer samt livsmiljöer för groddjur.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Naturmiljöer tas omhand på sätt som gynnar biologisk mångfald och viktiga ekologiska funktioner.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås
- utfall från nämndindikatorer där båda uppnås
- genomförande av samtliga nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel m2 naturvårdsåtgärder i prioriterade områden enligt miljöförvaltningens nya prioriteringsstöd som genomförs under året	5,54 %			5,28 %	5 %		2022
 Antal kg Co2 ekv. fångad genom trädplanteringsåtgärder i park- och naturmark	5 450				280		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen söker budgetjustering för att uppdatera skyltprogrammet i naturreservatet.	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen söker budgetjustering för biologisk mångfald för boplatzförstärkningar för fåglar, friställning och restaurering av ekmiljöer och ängsskötsel.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter är giffria och klimatsmarta

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Fortsatt arbete enligt stadens miljöprogram med fokus på energieffektivisering, recirkulation, inköp och upphandlingar.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen inköpta ekologiska måltider och livsmedel ökar.

Andelen upphandlingar som sker i linje med stadens Miljöprogram ligger på en fortsatt hög nivå.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås respektive uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där båda uppnås
- genomförande av nämndaktivitet.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel inventarier som återanvänds vid flytt till nya lokaler	60,29 %				30 %		2022
● Andel upphandlingar vars värde överstiger 1 mnkr som innehåller relevanta klausuler utifrån Miljöprogrammet	100 %				100 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen söker budgetjustering för klimatinvesteringar i form av utbyte av parkdriftbil och torkskåp.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Måluppfyllelse

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att båda de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt. Avseende nämndmålen är bedömningen att samtliga tre nämndmål uppfyllts helt.

Arbete inom respektive prioritering

Se respektive verksamhetsområdesmål för information om vilka åtgärder arbetet bygger på.

Prioritering	Status
Utveckla arbetet med att säkerställa en hög prognossäkerhet för en budget i balans	Enligt plan
Kompetensutveckling och – försörjning kopplade till förvaltningsövergripande utbildningar med utgångspunkt i förvaltningens kompetensförsörjningsplan med Skärholmsakademin som plattform.	Enligt plan
Planering av flytt till ny lokal, inklusive utveckling och implementering av nya arbetssätt	Enligt plan
Strategisk lokalplanering, med fokus på förskoleverksamheten och lokaler för öppna verksamheter för barn och unga.	Enligt plan
Stärka förvaltningens organisation kring och förmåga till avtalsuppföljning.	Enligt plan
Processkartläggning inom prioriterade områden som en del av utveckling av förvaltningens ledningssystem.	Enligt plan
Ökad regelefterlevnad genom utveckling av internkontroll.	Enligt plan
Implementering av det nya arbetssättet med digital plattformen för medborgarförslag om stadsmiljöfrågor.	Delvis enligt plan

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där samtliga indikatorer uppnås.
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås helt.

Arbetet med prioriterade insatser har genomförts i stort enligt plan. Utöver dessa har en översyn av ekonomi och verksamhetsuppföljningsprocessen genomförts i syfte att ytterligare

tydliggöra roller och ansvar. Genomgångar över förvaltningens ekonomiska situation har genomförts med samtliga chefer i syfte att skapa en grundsyn på läget och utmaningarna framåt.

Prioriterade insatser

Utveckla arbetet med att säkerställa en hög prognossäkerhet för en budget i balans.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Vidareutveckling av prognosmallar ☞ Framtagning av handlingsplaner vid befarande underskott ☞ Gemensamma ekonomigenomgångar med samtliga chefer med information och erfarenhetsutbyte kring prognosarbete ☞ Uppföljningsmöten med socialtjänstens chefer samt ledningsstöd med syfte att säkerställa att överenskomna prognosrutiner fungerar ☞ Tillsättande av arbetsgrupp med syfte att nå budget i balans ☞ Fördjupat analysarbete i syfte att få en så korrekt budgetfördelning som möjlig 2023.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Förvaltningen har en god prognossäkerhet

Ett månatligt forum, kallat kvalitets- och budgetledning, genomförs där förvaltningens ledningsgrupp samt ledningsstöd går igenom status på ekonomi och verksamhet för att få en gemensam bild av status i förhållande till verksamhetsplan. Prognossäkerheten och transparensen ökar när fler får samma bild av läget samtidigt. Genomgång av förvaltningens ekonomi har genomförts med samtliga chefer i syfte att öka transparensen och förstärka helhetssynen än mer. Uppföljningsmallar har utvecklats i syfte att knyta verksamhet ännu närmare ekonomi och få mer träffsäkra prognoser. Ett fördjupat analysarbete har påbörjats i syfte att ta fram åtgärder för att uppnå en budget i balans.

Förvaltningen har en god budgetföljsamhet

Förvaltningen har ett överskott om 0,1 mnkr före resultatöverföringar och ett överskott om 0,5 mnkr efter resultatöverföringar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			97,2 %	100 %	100 %	VB 2022
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			96,9 %	100 %	100 %	VB 2022
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			-4 %	+/-1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: Nämnden har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Utveckla arbetet med att säkerställa en hög prognossäkerhet för en budget i balans.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Förvaltningen har en hög prognossäkerhet.
Förvaltningen har en god budgetföljsamhet.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där fyra av sju indikatorer uppnås. Två indikatorer uppnås delvis och en indikator uppnås inte.
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås helt, delvis samt inte uppnås.

Indikatorerna som rör sjukfrånvaro uppnås och korttidssjukfrånvaron har minskat jämfört med utfallet i tertialrapport två.

Utfallet avseende AMI (81) ligger på samma nivå som föregående år, men årsmålet om 83 nås delvis. Utfallet gällande Bra arbetsgivare (83) ligger endast en punkt från årsmålet. I jämförelse med andra stadsdelsförvaltningar är utfallet högt då endast en stadsdelsförvaltning har ett högre utfall.

Prioriterade insatser

Kompetensutveckling och – försörjning kopplade till förvaltningsövergripande utbildningar med utgångspunkt i förvaltningens kompetensförsörjningsplan med Skärholmsakademin som plattform.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Övergripande arbetssätt förankrat i förvaltningens ledningsgrupp ☞ Uppstartsmöte avseende utveckling av *Skärholmsakademin* är genomfört. Förvaltningsövergripande utbildning avseende civilt försvar, beredskapsarbete är framtaget och tillgänglig för medarbetare på akademien.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Framtagande av anvisningar i syfte att skapa en förvaltningsplan för *Skärholmsakademin* som anger vilka utbildningar som kan vara relevanta att ta fram utifrån prioriterade områden, behov av kompetensutveckling inom förvaltningen samt uppdrag i budget.

Planering av flytt till ny lokal, inklusive utveckling och implementering av nya arbetssätt.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Nödvändiga upphandlingar av inventarier har genomförts ☞ Byggmöten har skett löpande ☞ Konkret planering av flytt ☞ Metodstöd gällande nya arbetssätt är framtaget och utskickat till berörda enheter ☞ Berörda avdelningar och enheter har arbetat med implementering av metodstödet ☞ Planering av bemanning i samband med flytten ☞ Dialog med fastighetsägaren i syfte att upprätta en trygghetspunkt i förvaltningens nya lokaler.

Strategisk lokalplanering, med fokus på förskoleverksamheten och lokaler för öppna verksamheter för barn och unga.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Regelbundna avstämningsmöten har genomförts i syfte att följa upp arbetet ☞ Framtagning av underlag för upphandling av GIS-stöd (geografiskt informationssystem) ☞ Planering för genomförande av lokalforum ☞ Genomförande av ett flertal lokalforum.

Stärka förvaltningens organisation kring och förmåga till avtalsuppföljning.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Framtagande av förslag på konkreta arbetssätt för avtalsuppföljning ☞ Dialog med berörda funktioner påbörjas under hösten.

Processkartläggning inom prioriterade områden som en del av utveckling av förvaltningens ledningssystem.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Färdigställande av påbörjade processer och kvalitetssäkring av rutiner ☞ Publicering av framtagna processer ☞ Workshop för att ta fram en förvaltningsövergripande processkarta ☞ Beslut om vilka processer som prioriteras.

Ökad regelefterlevnad genom utveckling av internkontroll.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Framtagning av systematik kring dokumentation av utförda kontroller/åtgärder ☞ Införande av funktion för att stödja arbetet med kontroller/åtgärder ☞ Kvalitetssäkring och justering av framtagna processer, arbetssätt och kontroller i väsentlighets- och riskanalysen och internkontrollplanen ☞ Månadsvisa uppföljningar av utförda kontroller och åtgärder ☞ Justering av förvaltningens arbetssätt vid identifiering av avvikelser ☞ Framtagning av tydliga bedömningskriterier för sannolikhet och konsekvens avseende oönskade händelser.

Implementering av det nya arbetssättet med digital plattformen för medborgarförslag om stadsmiljöfrågor.

Arbetet har under året delvis löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Säkerställande av krav kring informationssäkerhet inklusive GDPR ☞ Framtagning av kommunikationsmaterial till invånarna i stadsdelsnämndsområdet ☞ Ett första pilotprojekt av plattformen var planerat för lansering till vår/sommar men genomfördes inte eftersom det fanns behov av ytterligare kvalitetssäkring.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Kvalitetssäkring och beslut om process för lansering, utvärdering och återkoppling till stadsdelsnämnden.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Sjukfrånvaro

Utfallet uppgår till 7,1 % och årsmålet om 8 % uppnås.

Förvaltningen arbetar proaktivt genom att HR samverkar och har olika typer av dialoger med avdelningarna och enheterna. Förvaltningen arbetar med att ge insatser i ett tidigt skede, genomföra hälsofrämjande och rehabiliterande åtgärder som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts ligger på en fortsatt hög nivå.

Förvaltningen har under året utvecklat ett nytt arbetssätt samt förtydligat hur uppföljning av ingångna avtal ska hanteras. I slutet av september har förvaltningens ledning antagit fördelning kring roller och ansvar för avtalsuppföljningsorganisationen. Arbetet för att ta fram rutiner och checklistor för uppföljning av förvaltningens lokala avtal har påbörjats och kommer fortlöpa under 2023.

Hyreskostnadernas andel av förvaltningens budget ökar inte.

Förvaltningen har inte gjort något införhyrningar av lokaler under 2022 som påverkar hyresnivån. Hyresnivå exklusive indexhöjning överstiger inte årsmål.

Delvis uppnådda resultat

Aktivt medskapandeindex

Utfallet uppgår till 81 % och årsmålet om 83 % uppnås delvis. Förvaltningens utfall gällande delindexet styrning ligger tre enheter högre än stadens. Vad gäller delindex motivation ligger förvaltningens utfall en enhet högre än stadens. Vad avser indexet ledarskap är förvaltningens utfall en enhet lägre än stadens. Förvaltningen bedömer att det påbörjade arbetet med särskilda satsningar på arbetsmiljö och implementeringen av stadens nya chefs- och ledarprofil kommer att vara en viktig del i arbetet med att nå årsmålet för AMI. För att öka AMI fortsätter förvaltningen arbetet med kompetenshöjande åtgärder. Samtliga chefer utbildas i samverkansavtalet, ledarskapskurser kommer anordnas, samt utbildning om arbetsrätt och arbetsmiljö.

Index Bra arbetsgivare

Utfallet uppgår till 83 och årsmålet om 84 uppnås delvis då utfallet är en indexpunkt lägre än årsmålet.

Delindex *jämställdhet* uppgår till 90, delindex *attraktiv arbetsgivare* uppgår till 85 och delindex *rekommendera arbetsplatsen* uppgår till 74. Förvaltningens analys visar att det finns ett behov av åtgärder inom delindex *attraktiv arbetsgivare*.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att vidareutveckla förvaltningens arbete med att verka utifrån stadens personalpolicy genom utbildning och samverkan. Utbildningar, workshops, dialoger och framtagandet av en ny arbetsmiljöhandbok är några exempel på åtgärder som genomförs under 2022. Arbetet inom dessa områden är långsiktigt och kommer att fortgå under 2023. Under året har förvaltningen även påbörjat genomförandet av implementeringen av stadens nya chefsprofil, vilket även kommer att fortgå under nästa år. Förvaltningens bedömning är att ledarskap påverkar samtliga tre delindex och att implementeringen av chefsprofilen i kombination med övriga åtgärder kommer bidra till ett högre utfall på indexet som helhet vid nästa mätning.

Ej uppnådda resultat

Andel personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter minskar

Utfallet uppgår till 6,5 % och årsmålet om 1,5 % uppnås inte.

Till följd av flera enheters personalomsättning och därmed flera vakanta tjänster har behovet av att använda sig av externa konsulter ökat. I de fall då köp av externa konsulter inte kan undvikas använder förvaltningen i första hand upphandlade leverantörer. De upphandlade leverantörerna har dock vid ett flertal tillfällen inte kunnat leverera enligt avtalet, vilket medfört att förvaltningen behövt handla utanför avtal. Förvaltningen fortsätter arbetet med att systematiskt minska personalomsättningen genom regelbunden uppföljning, analys av avgångsorsaker samt arbetsmiljöinsatser med särskilt fokus på de enheter som har en högre personalomsättning. Förvaltningen arbetar med att se över rekryteringsprocessen för socialsekreterare och biståndshandläggare genom bland annat kompetensbaserad rekrytering samt att se över hur annonser i samband med rekrytering formuleras. Syftet är att tydliggöra förvaltningens kravprofil på yrkesgruppen. Utöver detta arbetar förvaltningen med att se över processen för introduktion av nyanställda i enlighet med det framtagna introduktionsprogrammet *Vägledning för introduktion av nyanställda socialsekreterare och biståndshandläggare i Stockholms stad*. Målsättningen är att den minskade

personalomsättningen kommer att leda till minskade konsulttimmar.

Goda exempel

Konkretiserad projektledningsmodell samt utbildning

Förvaltningen har utgått från stadens projektmodell *Lilla Ratten* och utvecklat den utifrån förvaltningens behov. Aspekter som förstärkts i modellen är bland annat kopplingen till annat utvecklingsarbete för synergieffekter och koordinering. Två utbildningsomgångar å två tillfällen vardera har också genomförts och utvärdering av dessa har genomförts.

Arbetsmiljöhandbok

I syfte att växla upp arbetsmiljöarbetet och underlätta för arbetstagare och skyddsombud att medverka i förvaltningens och stadens arbetsmiljöarbete har förvaltningen arbetat fram en arbetsmiljöhandbok. Medverkan i arbetsmiljöarbetet innebär delaktighet i alla delar av verksamheten och på alla nivåer i förvaltningen när det gäller frågor och aktiviteter i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Medverkan är särskilt viktig när det gäller planering, information och utbildning rörande arbetsmiljöfrågor. Arbetsmiljöarbetet ska vara en naturlig del i allt förvaltningen gör och i alla beslut som fattas. Handboken är ett bra stöd för medarbetare och fackliga ombud och samlar alla relevanta dokument som rör de olika delarna i arbetsmiljöarbetet.

Under hösten kommer samtliga chefer att genomföra en grundläggande arbetsmiljöutbildning som genomförs tillsammans med de fackliga parterna vilket mottagits positivt.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens verksamheter betecknas som kvinnodominerade och av förvaltningens cirka 1 000 medarbetare är 82 % kvinnor. Av förvaltningens samtliga chefer är 80 % kvinnor och i förvaltningsledningen är 60 % kvinnor. Jämställdhetsarbetet är enligt stadens riktlinjer integrerat i arbetet med lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering.

Inför årets löneöversyn har förvaltningen inte funnit några osakliga skillnader i lön mellan kvinnor och män för förvaltningens stora yrkesgrupper. Vad gäller sjukfrånvaron visar utfallet i samban med verksamhetsberättelsen att kvinnors sjukfrånvaro ligger 3,3 procentenheter högre än mäns.

I Riksrevisionens granskningsrapport *Jämställd sjukfrånvaro - bedöms män och kvinnor likvärdigt i sjukskrivningsprocessen?* framkommer att sjukfrånvaron i Sverige uppvisar ett tydligt mönster såtillvida att kvinnor är sjukskrivna mer än män. Skillnaden har vuxit stadigt sedan 1980-talets första hälft fram tills i dag då kvinnor är sjukskrivna i nästan dubbelt så hög utsträckning som män.

I rapporten konstateras att det finns tydliga skillnader i sjukskrivning mellan män och kvinnor vid samma nivå på den bedömda arbetsförmågan, men granskningen ger inte svar på om de osakliga skillnaderna beror på att kvinnor sjukskrivs mer, eller män mindre, än vad regelverket medger. Det kan, enligt rapporten, också vara en kombination av de två.

Enligt rapporten finns det flera möjliga förklaringar till skillnaderna varav en är att kvinnor i genomsnitt är mer öppna för att vara sjukskrivna än män samt att kvinnor har ett mer preventivt hälsobeteende än män.

Särskilda redovisningar

Internationalisering och internationella relationer

Förvaltningen har inte deltagit i några internationella sammanhang och/eller samverkansytor under året.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med att ha utvecklat en långsiktig effektiv lokalförsörjningsprocess för att säkerställa kapacitet och behov av förvaltningens lokaler samt att varje ny införhyrning bygger på en fördjupad analys av demografi, ekonomi, behov och jämställdhetsanalys
 - Arbetet med lika rättigheter och möjligheter och diskriminering
 - Att förvaltningen bevakar jämställdhetsvillkoren som är aktuella när lokala upphandlingar och inköp sker
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
 - Arbetet med att vid införhyrning, inköp och upphandling kontrollera att tilltänkta leverantörer har tillfredsställande arbetsvillkor för anställda
 - Trygga anställnings- och arbetsvillkor inom förvaltningens verksamheter
- Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (stadsledningskontoret och trafikkontoret)
 - Arbetet med egna innovationer
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
 - Arbetet för en effektiv och väl fungerande förvaltning

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	81	85	80	81	83	83	2022
Analys Utfallet uppgår till 81 och årsmålet om 83 uppnås delvis. Förvaltningens utfall gällande delindexet <i>styrning</i> ligger tre enheter högre än stadens. Vad gäller delindex <i>motivation</i> ligger förvaltningens utfall en enhet högre än stadens. Vad avser indexet <i>ledarskap</i> är förvaltningens utfall en enhet lägre än stadens. Förvaltningen bedömer att det påbörjade arbetet med särskilda satsningar på arbetsmiljö och implementeringen av stadens nya chefs- och ledarprofil kommer att vara en viktig del i arbetet med att nå årsmålet för AMI.							
Åtgärdsplan Förvaltningen fortsätter arbetet med kompetenshöjande åtgärder. Samtliga chefer utbildas i samverkansavtalet, ledarskapskurser kommer anordnas, samt utbildning om arbetsrätt och arbetsmiljö. Förvaltningens bedömning är att dessa åtgärder sammantaget kommer ge positiva resultat vid nästa mätning.							
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	6,5 %			3,51 %	1,5 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Utfallet uppgår till 6,5 % och årsmålet om 1,5 % uppnås inte.</p> <p>Till följd av flera enheters personalomsättning och därmed flera vakanta tjänster har behovet av att använda sig av externa konsulter ökat. I de fall då köp av externa konsulter inte kan undvikas använder förvaltningen i första hand upphandlade leverantörer. De upphandlade leverantörerna har dock vid ett flertal tillfällen inte kunnat leverera enligt avtalet, vilket medfört att förvaltningen behövt handla utanför avtal.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen fortsätter arbetet med att systematiskt minska personalomsättningen genom regelbunden uppföljning, analys av avgångsorsaker samt arbetsmiljöinsatser med särskilt fokus på de enheter som har en högre personalomsättning. Förvaltningen arbetar med att se över rekryteringsprocessen för socialsekreterare och biståndshandläggare genom bland annat kompetensbaserad rekrytering samt att se över hur annonser i samband med rekrytering formuleras. Syftet är att tydliggöra förvaltningens kravprofil på yrkesgruppen. Utöver detta arbetar förvaltningen med att se över processen för introduktion av nyanställda i enlighet med det framtagna introduktionsprogrammet <i>Vägledning för introduktion av nyanställda socialsekreterare och biståndshandläggare i Stockholms stad</i>. Målsättningen är att den minskade personalomsättningen kommer att leda till minskade konsulttimmar.</p>							
 	Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %		100 %	100 %	93 %	2022
 	Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %		50 %	50 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2022
 	Index Bra arbetsgivare	83		80	84	84	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 83 och årsmålet om 84 uppnås delvis då utfallet är en indexpunkt lägre än årsmålet.</p> <p>Jämfört med övriga stadsdelsförvaltningar ligger förvaltningen högt då endast en stadsdelsförvaltning har ett högre utfall. Delindex <i>jämställdhet</i> uppgår till 90, delindex <i>attraktiv arbetsgivare</i> uppgår till 85 och delindex <i>rekommendera arbetsplatsen</i> uppgår till 74. Förvaltningens analys visar att det finns ett behov av åtgärder inom delindex <i>attraktiv arbetsgivare</i>.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen har påbörjat arbetet med att vidareutveckla förvaltningens arbete med att verka utifrån stadens personalpolicy genom utbildning och samverkan. Utbildningar, workshops, dialoger och framtagandet av en ny arbetsmiljöhandbok är några exempel på åtgärder som genomförs under 2022. Arbetet inom dessa områden är långsiktigt och kommer att fortgå under 2023.</p> <p>Under året har förvaltningen även påbörjat genomförandet av implementeringen av stadens nya chefsprofil, vilket även kommer att fortgå under nästa år. Förvaltningens bedömning är att ledarskap påverkar samtliga tre delindex och att implementeringen av chefsprofilen i kombination med övriga åtgärder kommer bidra till ett högre utfall på indexet som helhet vid nästa mätning.</p>							
 	Sjukfrånvaro 	7,1 %	4,4 %	7,7 %	7,5 %	8 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse
<p>Analys</p> <p>För analys avseende skillnader i utfall utifrån kön, se under rubriken <i>Jämställdhetsanalys</i> under mål 3.2 - <i>Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna</i>.</p>							
 	Sjukfrånvaro dag 1-14 	2,85 %	2,3 %	3 %	2,88 %	4 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse
<p>Analys</p> <p>För analys avseende skillnader i utfall utifrån kön, se under rubriken <i>Jämställdhetsanalys</i> under mål 3.2 - <i>Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna</i>.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Förvaltningen har närvarande ledare och engagerade medarbetare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Kompetensutveckling och – försörjning kopplade till förvaltningsövergripande utbildningar med utgångspunkt enligt förvaltningens kompetensförsörjningsplan, med Skärholmsakademin som plattform.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Aktivt medskapandeindex ligger på en fortsatt hög nivå.

Index Bra Arbetsgivare ligger på en fortsatt hög nivå.

Andel personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter minskar.

Sjukfrånvaron minskar jämfört med föregående år.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås, uppnås delvis samt inte uppnås
- utfall från nämndindikator som uppnås.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel långtidssjukfrånvaro	2,91 %	1,3 %	3,3 %	2,54 %	3 %		VB 2022
Analys För analys avseende skillnader i utfall utifrån kön, se under rubriken <i>Jämställdhetsanalys</i> under mål 3.2 - <i>Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna</i> .							

Nämndmål: Nämndens verksamheter är resurseffektiva och innovativa

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Planering av flytt till ny lokal, inklusive utveckling och implementering av nya arbetssätt.
- Strategisk lokalplanering, med fokus på förskoleverksamheten och lokaler för öppna verksamheter för barn och unga.
- Stärka förvaltningens organisation och förmåga till avtalsuppföljning.
- Processkartläggning inom prioriterade områden som en del av utveckling av förvaltningens ledningssystem.
- Ökad regelefterlevnad genom utveckling av internkontroll.
- Implementering av det nya arbetssättet med digital plattformen för medborgarförslag om stadsmiljöfrågor.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts ligger på en fortsatt hög nivå.

Hyreskostnadernas andel av förvaltningens budget ökar inte.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås
- utfall från nämndindikator som uppnås.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Hyreskostnaders andel av förvaltningens budget	6,9 %				7 %		2022

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Budget 2022

Kommunfullmäktige tilldelade nämnden en budget om 1 301,2 mnkr för 2022. Under året har ytterligare totalt 14,9 mnkr erhållits för prestationsförändringar och budgetjusteringar. Förvaltningen har tilldelats budgetjusteringar för bland annat trygghetsskapande åtgärder, aktivitetscenter, introduktionsförskola, förstärkta placeringskostnader och sommarkollo. Efter budgetjusteringar uppgick nettobudgeten till 1 316,1 mnkr, vilket är 38,4 mnkr högre jämfört med 2021. Större delen av budgetökningen gick till äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt ökade prestationer inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Bokslut 2022

Förvaltningen redovisar ett överskott om 0,1 mnkr före resultatöverföringar. Efter resultatöverföringar redovisar förvaltningen ett överskott om 0,5 mnkr för 2022. Resultatenheterna har en ingående resultatfond om 22,2 mnkr från år 2021 och överför till 2023 ett överskott om 21,9 mnkr. Detta innebär en minskad resultatfond med 0,4 mnkr till år 2023.

De främsta avvikelserna mot budget finns inom verksamhetsområdena nämnd och administration, individ- och familjeomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och förskoleverksamhet.

Jämförelse med föregående år

Kostnaderna under 2022 uppgår till 1 580,3 mnkr och intäkterna till 264,4 mnkr, vilket ger en nettokostnad på 1 316 mnkr. Förvaltningens intäkter minskade med 9,7 mnkr jämfört mot 2021, vilket främst beror på minskning av statsbidrag. Kostnaderna ökade med 68,1 mnkr mot föregående år. Den främsta orsaken är högre kostnader för äldreomsorgen samt Individ- och familjeomsorgen.

Lokalkostnaderna, som inkluderar hyror och drift, uppgår till 90,8 mnkr och utgör 6,9 % av förvaltningens kostnader. Detta är i samma nivå som föregående år.

Analys av verksamhetsområden

Förvaltningen redovisar ett överskott om 0,1 mnkr före resultatöverföring och 0,5 mnkr efter resultatöverföring. Nedan redovisas resultat samt betydande händelser, uppdelat per verksamhetsområde, i enlighet med kommunfullmäktiges budgettilldelning 2022.

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021	Avvikelse 2021
------	-------------	--------------	----------------	--------------	----------------

Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1316,1	1316	0,146	1238,1	39,6
Kostnader (+)	1485,8	1580,3	-94,5	1512,2	-41,6
Intäkter (-)	-169,7	-264,36	94,66	-274,1	81,2
Avvikelse före resultatdispositioner			0,1		39,6
Resultatenheterna överskott från 2021 (+)			22,2		18,5
Resultatenheterna överskott till 2023 (-)			-21,9		-22,2
Avvikelse efter resultatdispositioner			0,5		35,9

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2022 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar
Nämnd och administration	77,0	0,0	77,0	70,3	70,3	6,8	8,1
Individ- och familjeomsorg	228,6	-22,2	206,4	224,2	224,2	-17,7	25,7
<i>varav barn och ungdom</i>	128,1	-2,2	125,9	152,8	152,8	-26,9	-6,6
<i>varav vuxen</i>	45,4	-3,2	42,2	45,9	45,9	-3,7	3,2
<i>varav socialpsykiatri</i>	41,0	-4,1	36,9	37,3	37,3	-0,4	-4,4
<i>varav nyanlända</i>	10,3	-10,3	0,0	-11,1	-11,1	11,1	30,4
Stadsmiljöverksamhet	18,5	0,0	18,5	18,7	18,7	-0,2	3,1
avskrivningar	13,0	0,0	13,0	9,8	9,8	3,2	1,7
internräntor	0,4	0,0	0,4	0,4	0,4	0,0	-0,1
Förskoleverksamhet	214,8	-19,0	195,8	189,6	189,2	6,6	0,3
Äldreomsorg	406,4	-76,0	330,4	332,8	332,8	-2,4	-0,8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	362,9	-40,2	322,7	332,0	332,0	-9,3	-11,8
Barn, kultur och fritid	36,8	0,0	36,8	31,7	31,7	5,2	2,5
Arbetsmarknadsåtgärder	24,8	-9,4	15,4	14,4	14,4	1,0	2,6

Ekonomiskt bistånd	102,4	-2,9	99,5	92,1	92,1	7,4	4,4
varav handläggare	30,7	0,0	30,7	30,7	30,7	0,0	0,0
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	-0,0	-0,0	0,0	0,0
Totalt	1 485,8	-169,7	1 316,1	1 316,0	1 315,6	0,5	35,9

Nämnd och administration

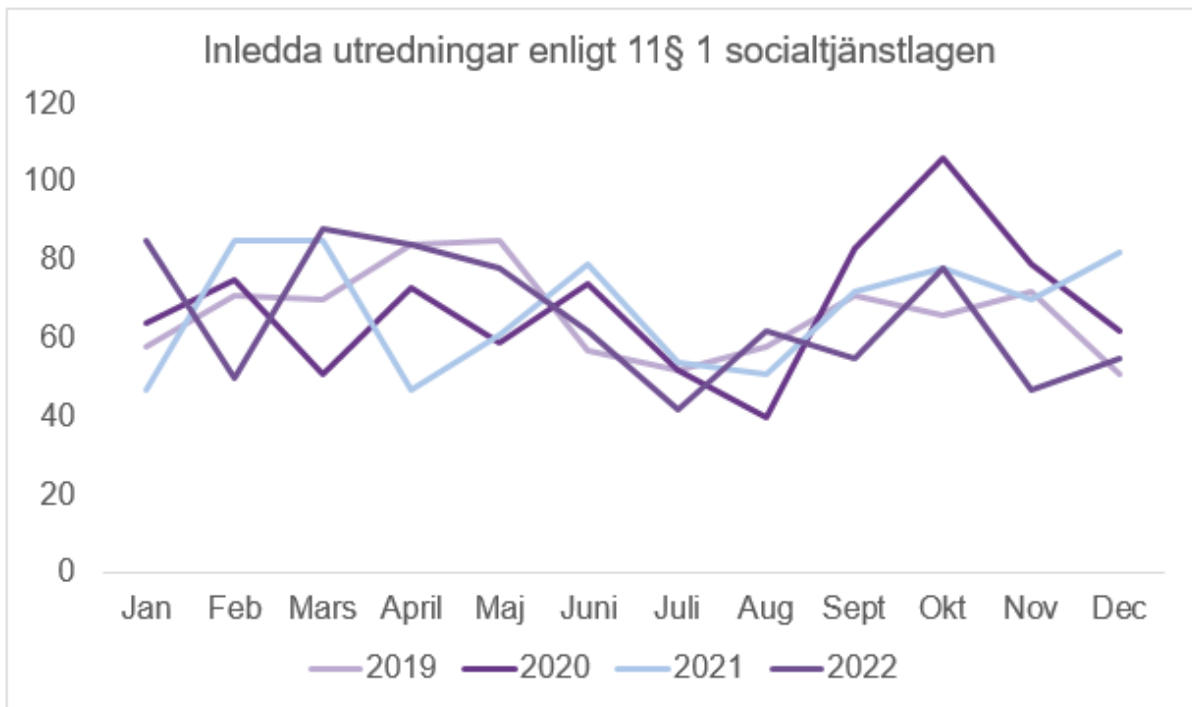
För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 6,8 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 8,1 mnkr jämfört mot budget. Överskottet 2022 beror främst på lägre driftskostnader och vakanser.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 17,7 mnkr jämfört med budget. Föregående år redovisades ett överskott om 25,7 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2022 beror främst på ökade placeringskostnader inom enheten barn och ungdom.

Barn och Unga redovisar ett underskott om 26,9 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 6,6 mnkr jämfört mot budget. Underskottet beror främst på ökade placeringskostnader. Förvaltningen har planerat flera åtgärder för att minska placeringskostnaderna, bland annat en genomlysning av samtliga placeringar och avtalsuppföljningar med leverantörer. Arbetet med att minska andelen konsulentstödda familjehem och istället använda sig av familjehem i egen regi har fortlöpt enligt plan och kommer fortsätta under 2023. Verksamheten arbetar även med att i högre utsträckning kontraktera egna jourhem istället för att vända sig till externa vårdgivare. Under perioden har 16 barn i jour- och familjehem flyttat tillbaka till sina biologiska föräldrar.

Under perioden 1 januari till och med 31 december 2022 har 2775 orosanmälningar inkommit, jämfört med 2947 för samma period 2021 (*Beslutsstöd inkommande information IoF*). Motsvarande period inleddes utredning i 811 unika ärenden för 2021. 2022 inleddes utredning i 786 unika ärenden (*Övriga rapporter, sociala system*). Förvaltningen har jämfört inkomna orosanmälningar mot andra stadsdelsnämndsområden under samma tidsperiod som ovan. Jämförelsen visar att stadsdelsnämndsområdet har en högre trend under perioden juli 2021 till mars 2022 jämfört med andra områden i staden.

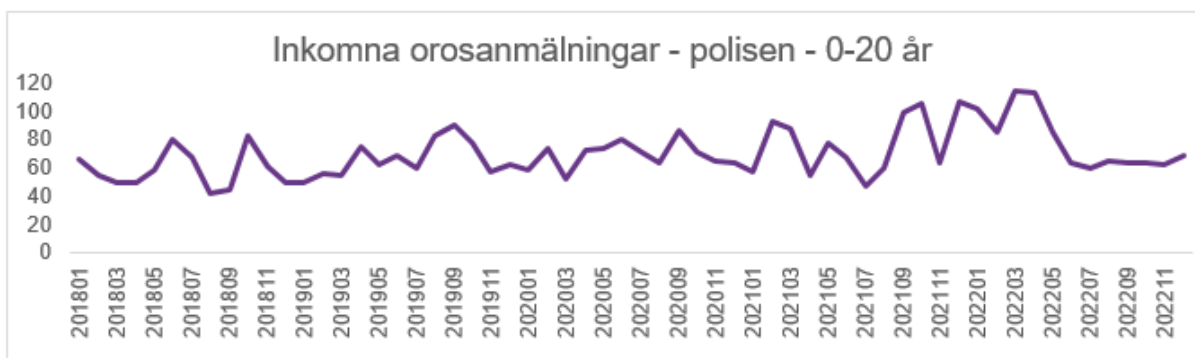

Antal inledda utredningar enligt 11 § 1 socialtjänstlagen inom barn- och ungdomsenheten

Förvaltningen har under året genomfört en genomlysning av samtliga placeringar vid ett specifikt mätdatum år 2022 och jämfört med samma period 2021. Denna har redovisats i samband med tertial 2. Genomlysningen visade en ökning av barn och unga som placeras utifrån kriminalitet och/eller på grund av missbruk.

Signaler finns på att en ökad samverkan med framförallt lokalpolisområdet skulle kunna ha en påverkan på placeringskostnaderna.

Utdraget ur beslutsstöd ger också en bild av trenden för orosanmälningar enligt 14 kapitlet 1§, socialtjänstlagen mellan år 2018-01 och 2022-11. Av statistiken går att skönja en uppgång från juli 2021 till mars 2022, där nivåerna ligger något högre än tidigare år. Trenden med ökat antal orosanmälningar förstärks något i ålderskategorin 13-20 år.

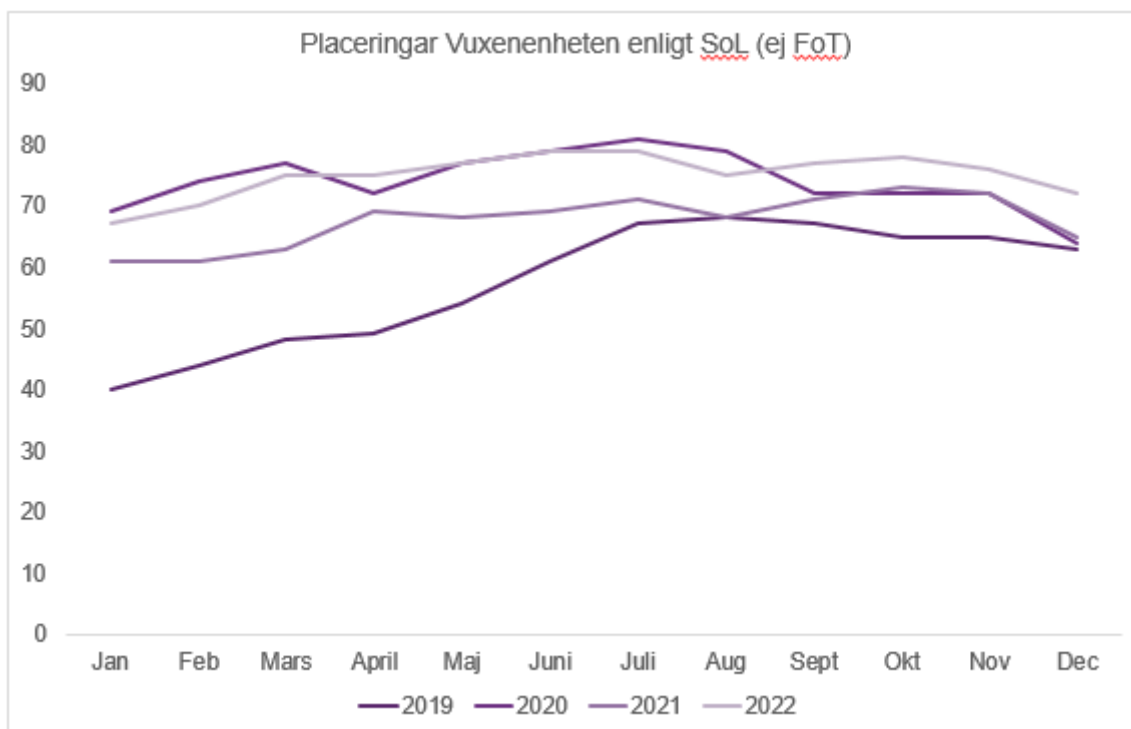

Utdrag ut Beslutsstöd

Lokalpolisområdet har ett uttalat fokus att förhindra nyrekrytering och att arbeta mot nätverkskriminalitet och skjutvapenvåld. Bland annat arbetar lokalpolisområdet i samverkan med förvaltningen i ett särskild operationscentrum. Ett uttalat fokus är att integrerat i brottsutredningarna identifiera individer i periferin, det vill säga barn och unga som inte bedöms som direkt brottsaktiva men i riskzonen för att dras in i kriminalitet.

Arbets sättet har enligt lokalpolisområdet inneburit att fler individer i riskzon identifieras samt att informationen som delas med stadsdelsförvaltningen i relation till dessa individer har förändrat karaktär och är mer detaljerad och underbyggd än tidigare. Bedömningen av en ökad frekvens och kvalitet i det löpande informationsflödet såväl som i orosanmälningarna delas av förvaltningens socialtjänst.

Vuxen redovisar ett underskott om 3,7 mnkr i jämförelse med budget. Föregående år redovisades ett överskott om 3,2 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2022 härleds till ökat antal placeringar och inköp av extern verksamhet under året. En genomlysning av placeringar har genomförts under året och kommer att fortlöpa under kommande år. En fjärdedel av underskottet kan härledas till försöks- och träningslägenheter och att man inte budgeterat för driften av dessa samt hyresskulder. Verksamheten har under året fått in 53 LVM-anmälningar, vilket är en ökning med 13 anmälningar i relation till inkomna anmälningar under år 2021. Anmälningarna kommer framförallt från regionen men även från polisen.

Antal placeringar inom vuxenenheten (Försöks- och träningslägenheter är inte inkluderade)

Verksamheten har under året arbetat med åtgärder enligt framtagen handlingsplan för att åtgärda ökade kostnader som är knutna till externa placeringar samt försöks- och träningslägenheter. Verksamheten arbetar vidare med att motverka tvångsåtgärder i de

ärenden det är möjligt genom motiverande samtal, i syfte att kunna erbjuda och bevilja insatser på frivillig väg.

Socialpsykiatri redovisar ett underskott på 0,4 mnkr i jämförelse mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 4,4 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2022 återfinns inom beställarenheten.

Beställarenheten redovisar ett underskott om 1,1 mnkr i jämförelse mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 4,4 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2022 härleds till kostnader kopplade till externt köpta boendeplaceringar. Arbete med omförhandling av dygnspriser hos externa utförare pågår och förvaltningen har uppmärksammat minskade kostnader för stödboenden och hem för vård eller boende (HVB) med totalt 600 tkr.

Utförarverksamheterna i egen regi inom socialpsykiatri och övergripande verksamhet redovisar ett samlat överskott om 0,6 mnkr. Föregående år redovisades en budget i balans. Överskottet 2022 beror på en ökad beläggningsgrad och ökade hyresintäkter.

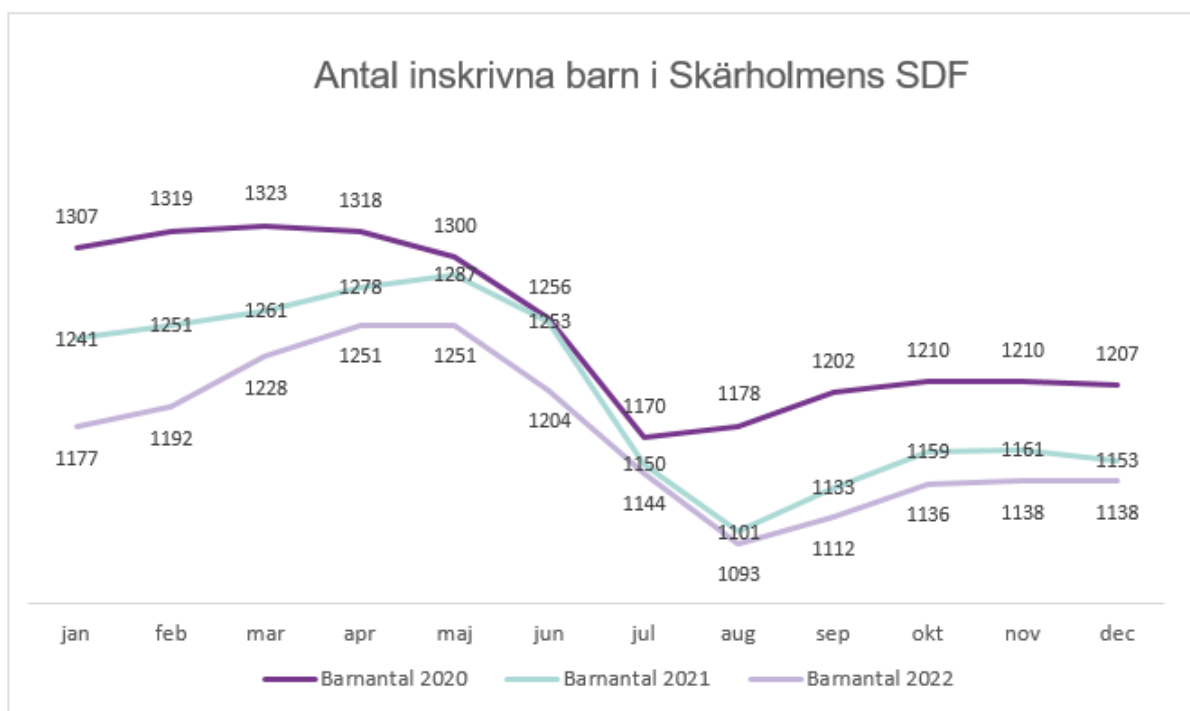
Stadsmiljö

För verksamhetsområdet redovisas ett underskott om 0,2 mnkr. Föregående år redovisades ett överskott om 3,1 mnkr. Underskottet 2022 beror på högre driftkostnader än budgeterat.

Förskola

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 6,6 mnkr, efter resultatöverföringar, jämfört med budget. Föregående år redovisades ett överskott om 0,3 mnkr, efter resultatöverföringar. Överskottet 2022 på avdelningsnivå beror på att en del av resultatenheternas resultat översteg taket för fonddispositioner. Enheternas överskott beror främst på statsbidrag som tillfallit verksamheten under året samt en större ökning av antalet barn än budgeterat då antalet inskrivna barn uppgått till i genomsnitt 1172 barn, jämfört med medeltal för helåret på 1162 barn som låg till grund för verksamhetsplanen.

Resultatenheterna har en ingående resultatfond om 22,2 mnkr från år 2021 och överför till 2023 ett överskott om 21,9 mnkr. Det innebär en minskad resultatfond med 0,4 mnkr till år 2023. Insatserna för barn med behov av särskilt stöd ryms inom avsatt ram på 21,9 mnkr. Kostnaderna för hyror och drift är 0,4 mnkr högre än budgeterat.

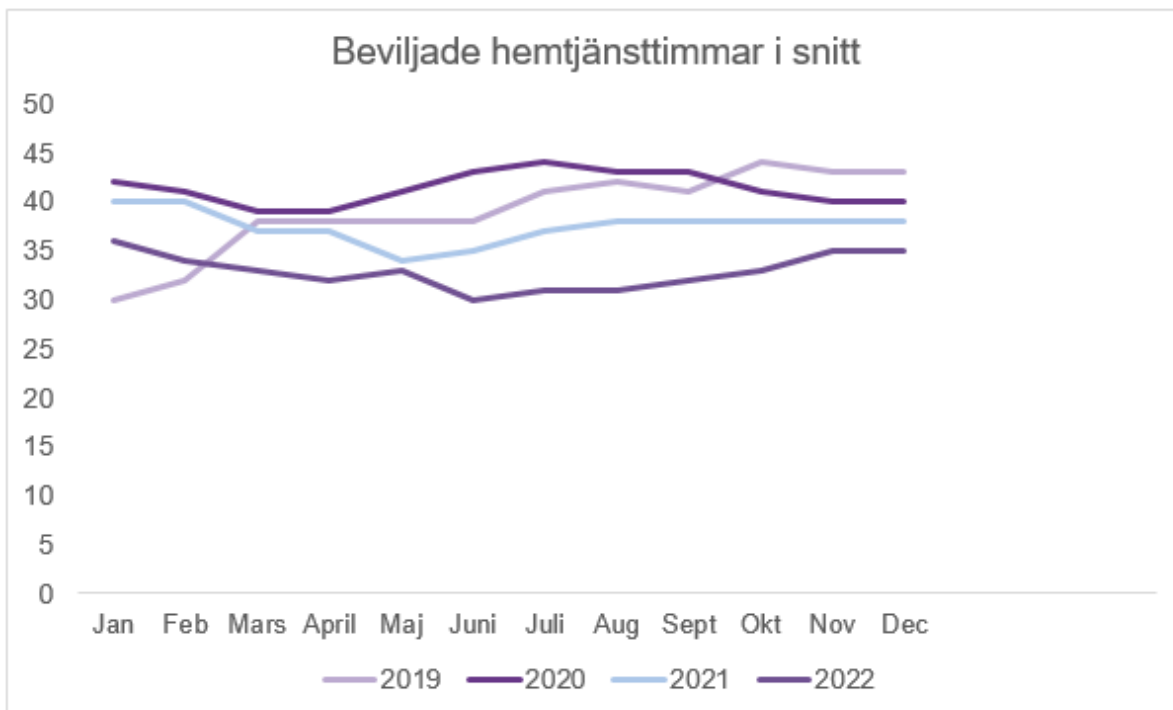

Äldreomsorg

För verksamhetsområdet redovisas ett underskott om 2,4 mnkr jämfört mot budget.

Föregående år redovisades ett underskott om 0,8 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2022 återfinns inom beställarenheten.

För beställarenheten redovisas ett underskott om 7,5 mnkr jämfört med budget. Underskottet inom beställarverksamheten kan till största delen härledas till kostnader för särskilt boende. Beviljade timmar för hemtjänst har efter en nedgång under våren ökat under hösten. En förklaring kan vara ökade omvårdnadsbehov hos personer som har pausat sina insatser under pandemin.

Beviljade hemtjänststimmar i snitt för verksamhetsområde äldreomsorg

De utförande verksamheterna i egen regi redovisar ett samlat överskott om 5,1 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 6,1 mnkr jämfört mot budget. Hemtjänst i egen regi redovisar ett överskott om 2,4 mnkr jämfört mot budget. Överskottet beror på en hög utförandegrad och en hög produktivitet. Föregående år redovisades ett underskott om 1,1 mnkr jämfört mot budget. Sätra vård- och omsorgsboende, inklusive förebyggande verksamhet i egen regi, redovisar ett underskott om 0,5 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 5,0 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2022 beror på vissa covid-relaterade kostnader. Ledningsstöd och övergripande verksamhet redovisar ett överskott om 3,1 mnkr.

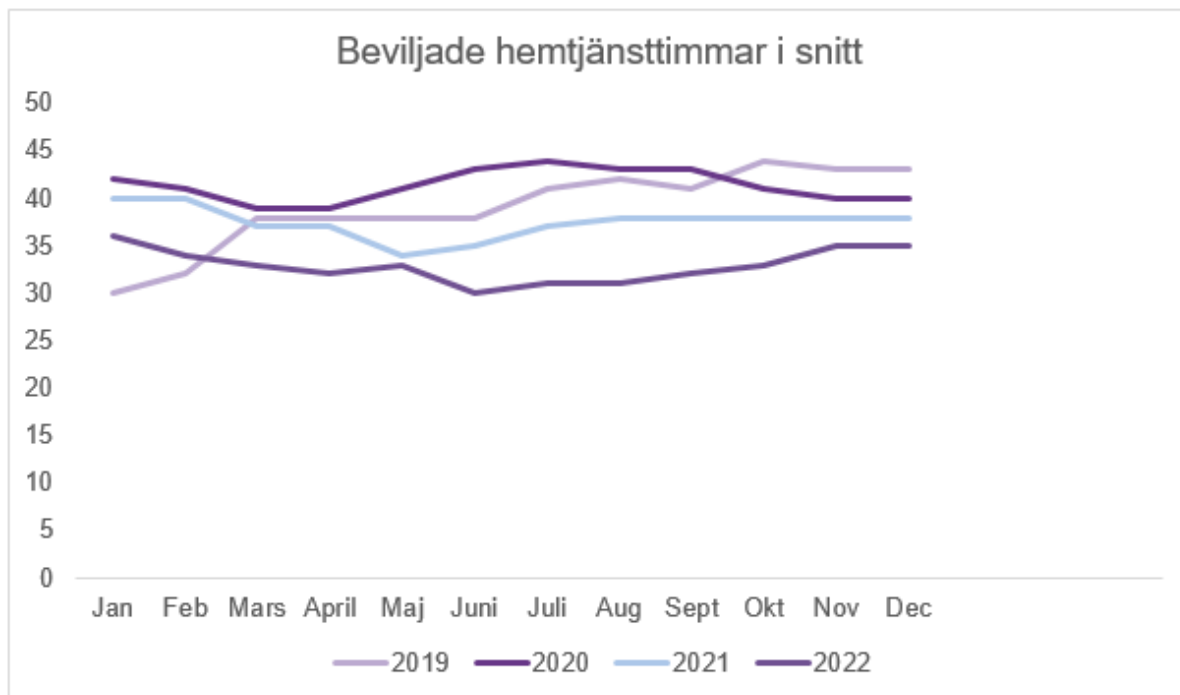
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För verksamhetsområdet redovisas ett underskott om 9,3 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 11,8 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2022 återfinns inom beställarenheten.

Beställarenheten redovisar ett underskott om 14,1 mnkr jämfört med budget. Föregående år redovisades ett underskott om 15,4 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2022 härleds främst till kostnader för bostad med särskild service.

Verksamheten arbetar i enlighet med upprättad handlingsplan för underskottet ska minska, bland annat genom avtalsuppföljningar med leverantörer där insats köpts utanför LOV. Förvaltningen kan se att resultatet medfört en minskning av kostnader för bostad med särskild service för vuxna med 600 tkr jämfört med november månad. Beviljade hemtjänststimmar ligger över stadens snitt för verksamhetsområdet. Under hösten har en viss ökning av

snittimmarna uppmärksammas vilket kan härledas till ökade omvårdnadsbehov.

Beviljade hemtjänsttimmar i snitt för verksamhetsområde funktionsnedsättning

Utförarenheterna inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning redovisar ett samlat överskott om 4,8 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 3,6 mnkr. Överskottet 2022 beror på ökade intäkter genom tillkomst av fler brukare, höjda nivåer samt lägre kostnader än budgeterat.

Barn, kultur och fritid

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 5,2 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 2,5 mnkr. Överskottet beror främst på vakanta tjänster samt minskade driftkostnader. En stor del av överskottet beror också på att förvaltningen erhöll statsbidrag (sociala insatser i utsatta områden och sommarkollo) för redan budgeterade kostnader.

Arbetsmarknadsåtgärder

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 1,0 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 2,6 mnkr jämfört mot budget. Överskottet 2022 beror på lägre personalkostnader.

Ekonomiskt bistånd

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 7,4 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 4,4 mnkr jämfört mot budget. Överskottet under 2022 beror på en trend med minskade antal bidragshushåll och ett lägre antal hushåll som är i behov av ekonomiskt bistånd eller som endast är i behov av kompletterande ekonomiskt bistånd. Under året har antalet hushåll som avslutas per månad ökat i relation till avslutade hushåll under

samma period under 2021. Till största del har avslutsorsaker rört sig om att personer gått till arbete, studier eller flyttat från stadsdelsnämndområdet. Verksamheten arbetar vidare med både intern- och extern samverkan som framförallt har till fokus att säkra barnfamiljers osäkra boendeförhållande samt att samordna kring långtidsbidragstagare i syfte att de ska uppnå egen försörjning.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2022	Resultatöverföring från 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Resultatöverföring till 2023 Överskott (+) Underskott (-)
Förskoleenhet 1, Bredäng	38791,5	-4 023	-286,3	3879,2
Förskoleenhet 2, Sätra	36850	-3 777	-139,4	3685
Förskoleenhet 3, Skärholmen	31664,8	-3 298	133,4	3164,6
Förskoleenhet 4, Skärholmen-Vårberg	41368,1	-4 232	-1019,3	4136,8
Förskoleenhet 5, Vårberg	35288,1	-3 497	-694,2	3528,8
Förskoleenhet 6, Bredäng södra	34783	-3 406	-72,6	3478,3
Summa resultatenheter	218745,5	-22233	-2078,4	21872,6

Underskottet inom resultatenheterna beror främst på höga personalkostnader i relation till prestationsersättningen.

Förvaltningen har tagit hänsyn till riktlinjerna om maximal överföring om 5 % av bruttobudgeten för innevarande år och maximal fond om 10 % av bruttobudgeten.

Resultatenheterna har vid årets slut sammanlagt 21,9 mnkr att omföra till resultatfonden vilket motsvarar 9,9 % av årets bruttobudget. Utgående fondmedel minskar därmed med totalt 0,4 mnkr jämfört med ingående fondmedel från 2021.

Investeringar

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse 2022	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2022
Parkinvesteringar	6,8	6,6	0,2	0,2
Parkreinvesteringar	0,5	0,5	0	0
Nycklade medel Stadsmiljö	6,3	6,1	0,2	0,2
Klimatinvesteringar	2,9	1,9	1,0	1,0
Trygghetsinvesteringar	1,0	0,8	0,2	0,2

Övriga investeringsmedel	2,1	2,1	0	0
Maskiner & inventarier	1,4	2,9	-1,5	-1,5
Totalt investeringar	21,0	20,9	0,1	0,1

Förvaltningen har sammanlagt 19,6 mnkr i budget för parkinvesteringar och 1,4 mnkr för investeringar av maskiner och inventarier.

Förvaltningen har driften och skötseln av parkmark i egen regi, något förvaltningen är ensam om i staden. Detta innebär att förvaltningen själv ansvarar för inköp och underhåll av maskiner.

Parkinvesteringar

I budget tilldelades förvaltningen totalt 10,8 mnkr i parkinvesteringsmedel, vilket omfattar posterna parkinvestering, reinvestering och investeringar med nycklade medel. Förvaltningen har i verksamhetsplan 2022 sökt och tilldelats ytterligare investeringsmedel för:

- klimatinvesteringar (2,9 mnkr)
- trygghetsinvesteringar (1,0 mnkr),
- Investering i lekpark (0,8 mnkr) och
- investeringar naturreservat (0,5 mnkr).

Förvaltningen begärde och tilldelats inför 2022 även ombudgetering av parkinvestering - Sättradalsparken (2,8 mnkr) och Stockholm vid vatten - Bastu Sättrastrandsbadet (0,8 mnkr).

Klimatinvesteringar

Förvaltningen tilldelades totalt 2,9 mnkr för klimatinvesteringar. 0,7 mnkr för inköp av eldriven parkdriftsbil och 2,2 mnkr för inköp av torkskåp. Av de 2,2 mnkr för inköp torkskåp har 1,9 mnkr förbrukats. Den eldrivna parkdriftsbilen har inte levererats enligt plan och förvaltningen begär därför ombudgetering för hela summan (*för mer information se rubriken Ombudgeteringar*).

Trygghetsinvesteringsmedel

Förvaltningen tilldelades 1,0 mnkr för trygghetsinvestering vid parkleken Kulan avseende belysning Rodelbana samt montering spalje på fasad mot parkleksbyggnad för att minska klotter. Montering spalje mot fasad på parkleksbyggnad utfördes inte då Fastighetskontoret som äger parkleksbyggnaden inte godkände den tekniska lösningen. Förvaltningen tilldelades 1,0 mnkr varav 0,8 mnkr förbrukades (*för mer information om denna investering se bilagan Uppföljning av trygghetsinvestering*).

Investering i lekpark

Förvaltningen tilldelades och förbrukade 0,8 mnkr för investering i tillgänglig lekplats Trissan. Investeringen inkluderade ombyggnad samt tillgänglighetsanpassning av en avgränsad del av Trissans lekplats avsedd för småbarnslek, samt uppförande av tillgänglighetsanpassade lekredskap.

Investering i naturreservatet

Förvaltningen tilldelades och förbrukade 0,5 mnkr för investering i nytt skyltprogram till Sättraskogens naturreservat. I investeringen inkluderades omarbetning, produktion samt

uppsättning av naturreservatsskyltar, spårkartor, framtagande av fyra historiska skyltar att komplettera förvaltningens befintliga historiska skyltprogram samt framtagande av två informationsskyltar om naturvärden knutna till orkidén Skogsknipprot samt gamla tallar.

Stockholm vid vattnet - Bastu Sättrastrandsbadet

Förvaltningen begärde och tilldelades ombudgetering för Stockholm vid vatten - Bastu Sättrastrandsbadet (0,8 mnkr) som syftar till ökade vistelsevärden på platser vid vatten. Bastun har under året färdigställts enligt plan.

Inventarier och maskiner

Under verksamhetsåret 2022 har förvaltningen haft en investeringsbudget om 1,4 mnkr för inventarier och maskiner. Utfallet för inventarier blev 2,9 mnkr under året. Anledningen till att förvaltningen har överskridit inventariebudgeten är flytt till nya förvaltningskontor som sker i januari 2023. För att inte riskera att det blir leveransförseningar gjordes beställningar under slutet av året, vilket gjorde att investeringsbudgeten belastades under 2022 trots att inventarierna tas i bruk från januari 2023.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen har inte gjort några försäljningar.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Förvaltningen har inga stora projekt som inte är investeringar.

Ombudgeteringar

Ombudgetering av klimatinvesteringsmedel (utbyte av parkdriftbil)

Förvaltningen sökte i samband med verksamhetsplan 2022 klimatinvesteringsmedel bland annat förutbyte av parkdriftbil till elbil. Ansökan på 0,7 mnkr beviljades och beställning av elbil ägde rum strax efter att ansökan beviljades. Leveransen av bilen har dock försenats. Första leveransbeskedet var hösten 2022, vilket flyttades fram till slutet av år 2022. Därefter har leveransen förskjutits ytterligare till början av år 2023.

Med anledning av detta begär förvaltningen ombudgetering av 0,7 mnkr till 2023.

Medel för lokaländamål

Förvaltningen ansöker inte om medel för lokaländamål.

Analys av balansräkning

Tillgångar (mnkr)	2021-12-31	2022-12-31
Anläggningstillgångar	99,5	109,2
Kundfordringar	18,2	19,5

Tillgångar (mnkr)	2021-12-31	2022-12-31
Diverse kortfristiga fordringar	0,8	-0,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21,8	31,6
Kassa och bank	0,3	0,2
Summa tillgångar	140,6	159,7

Skulder och eget kapital (mnkr)	2021-12-31	2022-12-31
Eget kapital	-27,5	-14,2
Långfristiga skulder	-0,9	-0,8
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-0,2	-0,2
Leverantörsskulder	-69,8	-96,2
Övriga kortfristiga skulder	-0,2	-5,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-42,0	-42,6
Summa skulder och eget kapital	-140,6	-159,7

Förvaltningens balansomslutning har ökat med 19,1 mnkr jämfört med ingående balans.

Tillgångar

- **Anläggningstillgångar** har ökat med anledning av investeringar inom stadsmiljö.
- **Kundfordringar** har ökat något.
- **Diverse kortfristiga fordringar** har minskat genom periodisering av kvarvarande statsbidrag.
- **Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter** har ökat med anledning av periodisering av förväntade intäkter för enheten inom relationsvård samt sociala investeringsprojekt.
- **Kassa och bank** har minskat marginellt.

Skulder och eget kapital

- **Eget kapital** har förändrats som ett resultat av förändringarna i balansräkningen.
- **Långfristiga skulder** har minskat något genom årets upplösning av investeringsbidrag.
- **Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder** är oförändrat.
- **Leverantörsskulder** har ökat med anledning av ökad kredittid från 20 till 30 dagar.
- **Övriga kortfristiga skulder** har ökat mot Försäkringskassan för LASS.
- **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter** har ökat marginellt.

Övrigt

Förvaltningen har inget övrigt att redovisa gällande ekonomin.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Förvaltningens arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen handlar till stor del om att se hur de globala hållbarhetsmålen kopplas ihop med förvaltningens övriga mål på kortare och längre sikt och hur Agenda 2030 integreras med ordinarie styrnings- och uppföljningsprocesser.

Mer konkret innebär arbetet att i nedbrytningen av stadens Vision 2040 till lokal nivå skapa en koppling till Agenda 2030. Syftet är att skapa förutsättningar för ett samlat arbete mot de långsiktiga målen. Förvaltningen har, i samma syfte, kopplat samman verksamhetsområdesmålen med de olika målen inom Agenda 2030.

Redovisningen nedan har i enlighet med anvisningarna fokus på jämställdhet, minskad ojämlikhet och minskad klimatpåverkan och berör också samverkansprocesser och synergieffekter.

Förvaltningens arbete innebär att utmaningar gällande de tre områdena identifieras, insatser inom det ordinarie arbetet identifieras samt att en översyn görs om det finns delar inom det ordinarie arbetet som behöver stärkas eller om andra typer av insatser behöver göras.

Jämställdhet (mål 5, Agenda 2030)

I stadsdelsnämndsområdet har kvinnor en lägre sysselsättningsgrad än män och fler kvinnor än män har ekonomiskt bistånd för sin försörjning. Utfallet i verksamhetsberättelsen 2022 är att 2,9 % av kvinnorna i stadsdelsnämndsområdet har ekonomiskt bistånd jämfört med 2,71 % av männen.

Huvudsakliga insatser inom förvaltningen:

- Jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden och verksamhetsplaner och uppföljningar.
- Prioritering av ensamstående kvinnor och familjer till Stockholmsjobb och extratjänster.
- Stadsdelsmammornas uppsökande arbete för fler barn i förskola och fler kvinnor i studier och arbete.
- Jämställdhet integreras i förskolornas systematiska kvalitetsarbete för att alla barn ska få lika rättigheter och möjligheter.
- Samverkan med Region Stockholm för att fler kvinnor ska ha kunskap om och genomföra cancerscreening.
- Trygghets- och jämställdhetsaspekter inom ramen för stadsutveckling och upprustning av stadsmiljön.
- Arbetet med att säkerställa att de mötesplatser som finns även möter flickors behov och preferenser.
- Arbetet med att ha utvecklat en långsiktig effektiv lokalförsörjningsprocess för att säkerställa kapacitet och behov av förvaltningens lokaler samt att varje ny införhyrning bygger på en fördjupad analys av demografi, ekonomi, behov och jämställdhetsanalys.

- Arbetet med lika rättigheter och möjligheter och diskriminering.
- Att förvaltningen bevakar jämställdhetsvillkoren som är aktuella när lokala upphandlingar och inköp sker.

Samverkan och synergieffekter:

- Stockholmsjobb: Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och Jobbtorg.
- Stadsdelsmammorna: Samverkan med biblioteken och Region Stockholm via BVC. Synergier genom att stadsdelsmammorna kan marknadsföra introduktionsförskolan för att fler barn ska börja förskolan.
- Cancerscreening: Samverkan med Regionalt cancercentrum/hälsoinformatörer.
- Platssamverkan: Samverkan med ett stort antal aktörer inom de fyra centrumområdena. Synergier genom möjlighet till samordnat arbete mot gemensamma mål utifrån lokala förutsättningar.
- Stadsutveckling och upprustning av stadsmiljön: Samverkan med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret inom Fokus Skärholmen. Samverkan med centrumägare, fastighetsägare och polis inom platssamverkan. Synergier i arbetet med trygghetsskapande åtgärder i stadsmiljön.

Prioriteringar kopplat till verksamhetsområdesmålen som har bäring på mål 5:

- Samordnade åtgärder och aktiviteter för renare, trivsammare och tryggare stadsmiljöer genom utveckling av metodiken i bland annat platssamverkan samt generell samordning med trafikkontoret och fastighetsägare.
- Utveckla samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att personer som står utanför arbetsmarknaden ges vägar till studier, arbetspraktik, förvärvsarbete eller annan försörjning och att unga erbjuds meningsfulla feriejobb.
- Utveckla det uppsökande arbetet riktat till nyanlända samt barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden.
- Breddning av fritidsverksamheten för att nå och erbjuda ändamålsenlig verksamhet för nyanlända, tjejer, HBTQ-personer samt personer med funktionsnedsättning.

Minskad ojämlikhet (mål 10, Agenda 2030)

Invånarna i stadsdelsområdet har i genomsnitt en något lägre utbildningsbakgrund än i övriga länet och riket och även en högre arbetslöshet och, i linje med det, en lägre disponibel inkomst. I relation till Stockholms stad är skillnaderna större, ställt mot länet och riket är de mindre.

Andel med eftergymnasial utbildning 2021 (25 – 64 år):

- Skärholmens stadsdelsnämndsområde - 39,8 %
- Stockholms stad - 61 %

Andel öppet arbetslösa juli 2022:

- Skärholmens stadsdelsnämndsområde – 4,8 %
- Stockholms stad – 2,9 %

Medelinkomst bland inkomstagare 2021 (20 – 64 år):

- Skärholmens stadsdelsnämndsområde - 290 000 kronor
- Stockholms stad – 448 400 kronor

Huvudsakliga insatser inom förvaltningen:

- Samhällsvägledning för nyanlända.
- Arbetet med platssamverkan.
- Arbete med och tidiga och förebyggande insatser.
- Tillgången till förskola.
- Förskolans betydelse som skyddsfaktor och det språkarbetet som bedrivs på förskolan.
- Förvaltningens samverkan med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet.
- De insatser som förvaltningen beviljar med stöd av SoL och LSS efter individuella behovsbedömningar.
- Arbetet med nationella minoriteter och aktiviteter inom finskt förvaltningsområde
- Förvaltningens deltagande i Fokus Skärholmen som är stadens profilprojekt för socialt värdeskapande stadsutveckling för en stad som växer för fler och där fler olika möts i vardagen.
- Förvaltningens öppna verksamheter som har en betydande funktion för de barn och unga som av ekonomiska skäl inte kan delta i annat fritidsutbud.

Samverkan och synergieffekter:

- Näringsliv: Samverkan med SLK, SBR, Fokus Skärholmen och det lokala näringslivet bland annat inom ramen för platssamverkan. Ytterligare synergier genom möjlighet till mer tydligt samordnat arbete mot gemensamma mål, utifrån lokala förutsättningar inom ramen för *Växla upp*.
- Samverkan med SHIS och arbetsmarknadsförvaltningen kring bostadsvägledning för nyanlända skapar bättre förutsättningar för nyanlända att komma ut i arbete och stadigvarande boende.

Prioriteringar kopplat till verksamhetsområdesmålen som har bäring på mål 10:

- Utveckling av förvaltningsövergripande strukturer för inriktning, framdrift, samordning och kommunikation av trygghetsarbetet, utifrån trygghetsprogrammet och andra inriktningsdokument.
- Utveckla samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att personer som står utanför arbetsmarknaden ges vägar till studier, arbetspraktik, förvärvsarbete eller annan försörjning och att unga erbjuds meningsfulla feriejobb.
- Utveckla det uppsökande arbetet riktat till nyanlända samt barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden.
- Förebyggande och tidiga insatser för att motverka att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet.
- Språkutvecklande arbetssätt i förskolan, som utgår från barns erfarenheter och kunskaper. Höja pedagogernas kunskap i det svenska språket.
- Utvecklad samverkan med utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de

som riskerar att fara illa.

- Genomföra en orsaksanalys i relation till inskrivningsgraden i förskolan och identifiera åtgärder för att öka andelen barn i förskolan.
- Verka för en stabil och fungerande skolgång för barn som riskerar att inte nå kunskapsmålen samt för de barn vars levnadsförhållanden innebär kända riskfaktorer.
- Fortsatt utveckla arbetet för att säkerställa att barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen.
- Fortsatt utveckling av den kommunala utförarverksamheten så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av hög kvalitet, självbestämmande och delaktighet.
- Breddning av fritidsverksamheten för att nå och erbjuda ändamålsenlig verksamhet för nyanlända, tjejer, HBTQ-personer samt personer med funktionsnedsättning.
- Utbudet i förvaltningens öppna verksamheter för barn och unga utvecklas för att erbjuda en bredd av ledarledda aktiviteter av hög kvalitet och fler barn och unga ges tillgång till ett professionellt kulturutbud genom Kulan och en bredd av kulturpedagogiska aktiviteter/insatser genom nära samverkan med Kulturskola och Stadsbibliotek.

Minskad klimatpåverkan (mål 7, 12, 13 och 15, Agenda 2030)

I takt med att stadsdelsnämndsområdet växer befolkningsmässigt, genomför förvaltningen klimatinvesteringar i stadsmiljön som bidrar till minskad klimatpåverkan och specifik påverkan på stadsdelsnämndsområdets naturområden. Fortsatt arbete pågår för genomförande av områden i *Miljöprogram 2020-2023* och *Klimathandlingsplan 2020-2023*.

Huvudsakliga insatser inom förvaltningen:

- Klimatanpassningar i utomhusmiljöer för att öka vatteninsamlingskapacitet samt förse med skugga.
- Skötsel av stadsdelsnämndsområdets naturreservat.
- Förbättrade rutiner och information för att möjliggöra klimatsmarta inköp och upphandlingar samt underlätta för återbruk av inventarier.

Samverkan och synergieffekter:

- Tillsammans med trafikkontoret anläggs fem växtbäddar med biokol och plantering av fem träd i samband med genomförandet av investering i Sätredalsparken fas två.
- Genom nätverksträffar mellan stadsdelsförvaltningarna skapas kunskapsutbyten och samverkan kring miljöprogrammets inriktning.
- Fokus Skärholmen: Förvaltningen arbetar tillsammans med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret för en hållbar stadsmiljö.
- Tillsammans med miljöförvaltningen utreds badkvalitén vid Sättrastrandsbadet.

Prioriteringar kopplat till verksamhetsområdesmålen som har bäring på mål 7, 12, 13 och 15:

- Fortsatt arbete enligt stadens miljöprogram med fokus på energieffektivisering, recirkulation, inköp och upphandlingar.
- Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark.

Särskilt fokus på ek- och tallmiljöer samt livsmiljöer för groddjur.

Jämställdhet

Förvaltningens jämställdhetsarbete är integrerat i den ordinarie verksamheten och förvaltningen utgår fram stadens *Program för ett jämställt Stockholm 2018 - 2022* i arbetet. I samband med att enheterna skriver verksamhetsplaner identifierar de jämställdhetsutmaningar och genomför sedan jämställdhetsanalyser med hjälp av SKR:s metod *Sjuan*. Vid analys av uppföljningar och statistik har könsaspekten lyfts i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. I relevanta tjänsteutlåtanden gör förvaltningen jämställdhetsanalyser.

Förvaltningen ser behov av att vidare systematisera och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering.

Barns rättigheter

Förvaltningens förskolor arbetar på olika sätt med att öka medarbetares och barns kunskaper kring FN:s barnkonvention och barnens rätt till lika möjligheter. Flera förskolor väljer att fördjupa sig i utvalda artiklar från barnkonventionen med barnen, bland annat i projektarbeten. Undervisningen organiseras i mindre grupper så att alla barn ska kunna vara delaktiga och göra sin röst hörd. Barnen involveras i olika beslut ur ett demokratiperspektiv och förskolornas projekt utgår utifrån barnens intressen och frågor. Vid förändringar i verksamheten som påverkar barnen genomförs konsekvens- och riskanalyser kopplade till barngruppen.

Inom socialtjänsten har förvaltningens barnrättsarbete under året fortlöpt enligt plan med regelbundna träffar tillsammans med barnrättsambassadörer och utvecklingsledare var sjätte vecka. Barnrättssamordnaren representerar förvaltningen i stadens olika barnrättsnätverk vars syfte är att få en god samsyn och ett gott samarbete gällande barnrättsarbetet inom staden, att synliggöra brister, utveckla arbetet samt sprida kunskap om barnrätt och barnrättsarbetet hos medarbetarna inom förvaltningen. Barnrättssamordnaren inom förvaltningens socialtjänst har ett övergripande och samordnande ansvar för implementeringen av barnrättsperspektivet och ingår därför i ovanstående nätverk, samt sammankallar till barnrättsambassadörsnätverket inom förvaltningens socialtjänst.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningens samlade arbete med nationella minoriteters rättigheter leds av en arbetsgrupp med representanter från berörda verksamhetsområden. Arbetsgruppen rapporterar till en styrgrupp bestående av avdelningschefer. De viktigaste prioriteringarna för förvaltningens arbete är: utbildning till medarbetare, säkerställa materialtillgång i berörda verksamheter samt genom dialog med berörda målgrupper planera för och genomföra aktiviteter som efterfrågas, främst inom ramen för förvaltningens öppna träffpunkter. Flera representanter från arbetsgruppen deltog i utbildningen om stadens arbete med nationella minoriteter som anordnades tillsammans med Stadsmuseet. Materialtillgång säkerställs genom inventering i verksamheterna och böcker har köpts in.

Bedömning av nämndens interna kontroll

Analys

Skärholmens stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2022 varit delvis tillräcklig.

Förvaltningen kan dock konstatera att arbetet med intern kontroll har förbättrats avsevärt sedan föregående år. I samband med verksamhetsplaneringen 2022 genomfördes ett arbete för att stärka den interna kontrollen. I arbetet utgick förvaltningen från revisorernas årsrapport och identifierade behov inom förvaltningen. Arbetet innebar bland annat att väsentliga processer och arbetssätt definierades tydligare och att de angivna kontrollerna är mer adekvata än tidigare. En kriteriemodell har även under året tagits fram för att vara stöd i att sätta riskvärden.

Förvaltningen har även tagit fram en systematik kring dokumentation av utförda kontroller och åtgärder samt att en funktion för att stödja arbetet med uppföljningen infördes. Funktionen påminner samtliga verksamheter om vilka kontroller som ska utföras utifrån ett upprättat årshjul. Uppföljning av utförda kontroller och åtgärder genomförs varje månad.

I samband med en månadsvisa uppföljningen under våren identifierades det att vissa kontroller inte genomfördes som beskrivits i väsentlighets- och riskanalysen med tillhörande internkontrollplan samt att vissa kontroller och åtgärder inte var helt adekvata. I samband med tertialrapport ett genomfördes därför ett antal ändringar.

Förvaltningens utvecklingsarbete avseende internkontroll fortsätter under 2023.

Bedömningen att den interna kontrollen varit delvis tillräcklig under året grundar sig på att:

- Ett antal av de systematiska kontrollerna i väsentlighets- och riskanalysen inte har genomförts med den periodicitet som angetts i väsentlighets- och riskanalysen. Avvikelser har identifierats, exempelvis gällande:
 - Bedömning av behov av HSL-insatser där arbetet med upprättande av hälsoplaner behöver förtydligas gällande vad som ska följas upp och om insatta åtgärder har förväntad effekt.
 - Transaktioner till civilsamhälle där transaktion saknat aktivitetskod.
- Av 74 åtgärder i väsentlighets- och riskanalysen har 9 inte genomförts enligt plan. Åtgärder som inte genomförts är exempelvis:
 - Genomförande av utbildningsinsatser avseende informationssäkerhet. Förvaltningen har under året med hjälp av konsult genomfört en GAP-analys som ligger till grund för det fortsatta arbetet med informationssäkerhet inom förvaltningen.
 - Information om lex Sarah lämnas årligen till medarbetarna. Förvaltningen har genomfört informationsinsatser, men samtliga anställda som omfattas av rapporteringsskyldigheten har inte fått en muntlig information. De enheter som inte fått en genomgång kommer få detta under början av 2023.
 - Utbildning i att hantera allmänna handlingar och diarieföring till nyanställda chefer

och andra nyckelfunktioner. Omprioritering har skett, men utbildning planeras genomföras under 2023.

- Av 42 kontrollaktiviteter har 10 visat mindre avvikelser och 7 visat större avvikelser. Exempel på avvikelser som har identifierats är:
 - Risk- och sårbarhetsanalys. Kontrollaktiviteten har genomförts och visar att den systematiska kontrollen har genomförts, men då förändring skett av arbetssättet (direktiv från SLK), ska åtgärder genomföras under 2023 och inte 2022 som planeringen tidigare var. Därmed har det, i ILS, angivna arbetssättet inte kunnat följas.
 - Individuella lärloggar inom förskolan. Genom uppföljning med rektorer har det kontrollerats att dokumentation sker kring det enskilda barnets lärande. Stickprov visar att det finns avvikelser inom främst en enhet.
 - Kontrollaktiviteten i form av ett kvalitetsforum inom avdelningen för socialtjänst där systematiska kontroller ska följas upp har skjutits upp till efter årsskiftet.
 - Budgetföljsamhet. Stickprovskontroll av uppdateringar i prognosfil visar att prognosfiler är uppdaterade med mindre avvikelser för vissa avdelningar på grund av sjukfrånvaro.

Systematiskt kvalitetsarbete

I förvaltningen pågår ett systematiskt kvalitetsarbete som utgår från *Stockholms stads kvalitetsprogram med utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering*. Av de sex förhållningssätten för kvalitet som framgår av programmet har förvaltningen det senaste året fokusera på förhållningssättet *helhetssyn (något som fortsatt är fokus 2023)*.

Fokusområden i programmet som stärker kvalitetsutvecklingen

En aktiv och målstyrd dialog

Förvaltningen arbetar på olika sätt för ökad kunskap om invånarnas/brukarnas behov. Exempel är kvalitetsuppföljningar, självvärderingar samt olika typer av undersökningar. I kvalitetsuppföljningar identifieras fungerande arbetssätt samt utvecklingsområden baserat på input från exempelvis systematiska kontroller i väsentlighets- och riskanalysen, brukarundersökningar och olika typer av utvärderingar och uppföljningar.

Inom ramen för platssamverkan har förvaltningen påbörjat nollmätningar med invånarna i respektive stadsdel. Mätningarna har gjorts i syfte att få in information om hur invånarna ser på trivsel och trygghet i sitt närområde samt hur de upplever att det går att komma i kontakt med förvaltningen och polisen. Nollmätningarna är ett komplement till resultaten från medborgarundersökningen. Resultatet av nollmätningarna kommer i ett första steg att användas till det fortsatta arbetet med platssamverkan. När förvaltningen tillsammans med medverkande aktörer i platssamverkan genomfört åtgärder kommer mätningar kunna upprepas för att kunna bedöma effekten av åtgärderna.

Förvaltningen har genomfört en enkätundersökning i stadsdelsnämndsområdet med syfte att fördjupa kunskapen kring varför barn inte är inskrivna i förskolan. Enkäten visade bland annat att respondenter saknar kunskap om förskolan och flertalet vet inte var de ska söka mer information om förskola. Enkätundersökningens resultat ligger till grund till den orsaksanalys som tagits fram vilken identifierar behov av flera kommunikationsåtgärder. Under året har

kommunikationsstrateg och avdelningen för förskola tillsammans identifierat förutsättningar, teman och aktiviteter för kommunikation kopplat till förskolan.

God informationshantering tryggar kvalitet

Avseende informationssäkerhet inleddes ett utvecklingsarbete år 2022 som omfattar att systematiskt arbeta med informationsklassificering och att proaktivt vidta åtgärder i syfte att säkerställa konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet.

Medveten finansiering

Under 2022 har förvaltningen arbetat för att konkretisera stadens projektmodell Lilla ratten och anpassa den till de behov som finns. Bland annat finns en mall för arbete med kostnadsnyttoanalyser som en del av förarbetet till projekt och utvecklingsarbete. Kostnader för arbetet ställs här mot de kostnadsbesparingar som samma arbete kan generera, enligt inriktning i kvalitetsprogrammet, men också mot en prognostiserad ökad effekt/måluppfyllnad.

Tillvarata leverantörernas och utförarnas potential

Förvaltningen fortsätter att arbeta för att stärka upp avtalsuppföljning av de lokala avtalen. En resursförstärkning för detta ändamål har tillsatts i syfte att stötta avtalsansvariga chefer med det praktiska genomförandet.

Utveckling i strategiska partnerskap

Exempel på strategiska partnerskap som förvaltningen driver är inom ramen för samverkansavtalet med Södertörns högskola men också med Mälardalens högskola. Områden som förvaltningen arbetar inom i dessa partnerskap och samarbeten är trygghet, socialtjänst, förskola men också i utformningen av en hub i syfte att driva utvecklings- och innovationsarbete. Ett annat strategiskt partnerskap för utveckling som förvaltningen har är det samarbetsavtal med Huddinge kommun som tecknades år 2022 och som omfattar näringsliv, fritid och trygghet.

Effektiva och stödjande metoder

Förvaltningen har under 2022 lanserat de första delarna av ett förvaltningsövergripande ledningssystem för att öka systematik och kvalitet i arbetet. Ett annat exempel är det utvecklingsarbete inom internkontroll som bedrivits under 2022 och som fortsatt förvaltas. Förvaltningen har också som sagt tagit fram en konkretisering av stadens projektmodell *Lilla Ratten* och kompletterat den för att stärka samverkan och helhetssyn i utvecklingsarbete, utifrån behov i verksamheten. Utbildningar har också genomförts med fokus på nyckelfunktioner och chefer. Förvaltningens verksamhetsplaneringsprocess har också utvecklats för att sätta ett tydligare på vilket utvecklingsarbete som ska bedrivas nästföljande år, med en koppling till hur dessa utvecklingsåtgärder ska följas upp fortlöpande under året.

Förvaltningen har också under 2022 lagt grunden för ovan nämnda hub i anslutning till den nya lokalen. Syfte att utgöra en arena för samverkan, utveckling och innovation, där olika parter kan utbyta erfarenheter och kunskap, bygga relationer och mer samlat möta samhällsliga behov och utmaningar. Arbetet under 2022 har framför allt handlat om att planera den praktiska utformningen och inredningen av lokalen, i samarbete med projektledare från serviceförvaltningen. Förutom möbler till lokalen har också teknisk utrustning köpts in.

Verksamhetsuppföljningar externa utförare

Förvaltningen följer upp verksamheter som är upphandlade enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) på uppdrag av äldre- och socialförvaltningen. Syftet med uppföljningarna är att bedöma respektive verksamhets sammantagna kvalitet samt följsamhet till lagar, författningar och avtal. Under 2022 har verksamhetsuppföljningar av hemtjänstutförare inom LOV genomförts där resultatet sammanställts och redovisats av äldreförvaltningen. Sammantaget visar uppföljningarna att samtliga verksamheter har de förutsättningar som krävs för att ge omsorg med hög kvalitet. Verksamheterna har upprättade kvalitetsledningssystem som beskriver viktiga processer och till dem kopplade aktiviteter och rutiner. Vid några uppföljningar identifierades åtgärder som verksamheten behöver vidta. Det gäller exempelvis hur arbetet med social dokumentation och genomförandepplaner kan utvecklas.

Synpunkter och klagomål

Avdelningen för socialtjänst

Under 2022 har 20 klagomål och synpunkter inkommit till socialtjänsten. Förvaltningen uppmärksammar att klagomålen framförallt handlar om brister i bemötande, handläggning och återkoppling från socialsekreterare/biståndshandläggare i enskilda ärenden. Klagomålen har hanterats av ansvarig chef inom berörd enhet i dialog med den som har lämnat klagomålet. Avdelningen har identifierat ett behov av gemensamma rutiner för hur synpunkter och klagomål ska hanteras inom avdelningen i syfte att arbeta med likställt. Under årets början har avdelningen reviderat befintlig rutin och upprättat en gemensam mall för hur synpunkter och klagomål ska hanteras och besvaras. Arbetet med att systematisera synpunkt- och klagomålshanteringen kommer att fortsätta under 2023.

Avdelningen för stöd och service i egen regi

Under 2022 har sex synpunkter och klagomål inkommit till avdelningen. Klagomålen handlar framförallt om brister i bemötande och i utförande av insats. Avdelningen går regelbundet igenom inkomna synpunkter och klagomål i ledningsstödsfunktionen och har under året inte sett behov av att vidta några specifika övergripande åtgärder utifrån inkomna synpunkter och klagomål.

Avdelningen för förskola

Avdelningen har under perioden tagit emot tio klagomål som handlar om pedagogers agerande mot barn samt ett ärende som berör barns agerande mot andra barn. På samtliga förskolor arbetar man med kränkande behandling och diskuterar ämnet i olika forum till exempel på planeringsdagar och arbetsplatsträffar. Det finns skrivna upparbetade dokument och rutiner inom området. Samtliga klagomål är omhändertagna.

Avdelningen för medborgarservice och stadsmiljö

Avdelningen har fått in fyra klagomål och tre synpunkter via mail respektive i pappersformat. Genom synpunktsportalen har avdelningen fått in 123 klagomål, 37 idéer, 122 frågor och 3 beröm. Berömmen gäller parkdriftens snabba hantering av felanmälan, städning och skräpkorgstömning samt skötsel av Sätorskogen. Frågorna handlar i huvudsak om renhållning och skötsel, vinterväghållning och platser inom stadsdelsnämndsområdet såsom Sätradalsparken. Idéerna handlar i huvudsak om utveckling av platser inom

stadsdelsnämndsområdet samt renhållning och skötsel. Klagomålen handlar i huvudsak om renhållning och skötsel samt vinterväghållning.

Utifrån inkomna synpunkter och klagomål om städning och renhållning ser förvaltningen vilka platser som upplevs nedskräpade, dit styrs resurser och till exempel sätts där upp extra skräpkorgar vid behov. Detta arbete kommer att fortsätta och förvaltningen planerar för att investera i ytterligare skräpkorgar för att öka kapaciteten för bättre städning på prioriterade platser så som bad och större parker.

Uppföljning av åtgärder enligt Lex Sarah

Arbetet med att utreda lex Sarah-rapporter är en del i det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs av förvaltningen. Därför är det viktigt att följa upp vad som sker efter att en utredning är avslutad. Förvaltningen har utvecklat arbetet med uppföljning av beslutade åtgärder vid missförhållanden enligt lex Sarah. Lex Sarah-utredare ansvarar för att tillsammans med enhetschef följa upp de beslutade åtgärderna. I utredningen planeras när åtgärderna ska följas upp.

Lex Maria

Under året har inte några rapporter enligt lex Maria inlämnats i den verksamhet där personal med rapporteringsskyldighet enligt lex Maria är anställda.

Övrigt

Kompetensutvecklingsatsningen

Språkutveckling på arbetsplatsen

Medel från kompetensutvecklingsatsningen användes under året för vikarietäckning inom förskolan.